

Европейски омбудсман
El Defensor del Pueblo Europeo

Evropský veřejný ochránce práv

Den Europæiske Ombudsmand
Der Europäische Bürgerbeauftragte

Euroopa Ombudsman
Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

The European Ombudsman

Le Médiateur européen

An tOmbudsman Eorpach

Il Mediatore europeo

Eiropas ombuds

Europos ombudsmenas

Az Európai Ombudsman

L-Ombudsman Ewropew

De Europese Ombudsman

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

O Provedor de Justiça Europeu

Ombudsmanul European

Európský ombudsman

Evropski varuh človekovih pravic

Euroopan oikeusasiamies

Europeiska ombudsmannen

■ Výročná zpráva

Evropský veřejný ochránce práv

2009

■ Výroční zpráva

**Evropský veřejný
ochránce práv**

© Evropská unie, 2010

Reprodukce pro vzdělávací a nekomerční účely je povolena s uvedením zdroje.

ISBN 978-92-9212-199-0

ISSN 1725-9711

DOI 10.2869/16219

Tato zpráva je zveřejněna na internetu na adrese: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Sázeno fonty Cambria, Calibri a Etelka — Pierre Roesch typo-graphisme, Strasbourg.

Všechny fotografie © Evropská unie, není-li uvedeno jinak.

Printed in Luxembourg

Vytištěno na bezdřevém tiskovém papíru CyclusPrint vyrobeném výhradně z recyklovaných vláken.

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Pan Jerzy Buzek
předseda
Evropský parlament
Rue Wiertz
1047 Brusel
BELGIE

Ve Štrasburku dne 19. dubna 2010

Vážený pane předsedo,

v souladu s čl. 228 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie a s čl. 3 odst. 8 rozhodnutí Evropského parlamentu o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv Vám zasílám svou zprávu za rok 2009.

S pozdravem

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Obsah

Úvod 7

1 Výtah 11

2 Působnost a postupy veřejného ochránce práv 21

- 2.1 Právo stěžovat si u evropského veřejného ochránce práv 23
- 2.2 Právní základ činnosti veřejného ochránce práv 23
- 2.3 Působnost veřejného ochránce práv 25
- 2.4 Přípustnost stížnosti a důvody pro šetření 28
- 2.5 Postupy veřejného ochránce práv 29

3 Stížnosti a šetření 33

- 3.1 Přehled zkoumaných stížností 35
- 3.2 Analýza zahájených šetření 40
- 3.3 Závěry šetření veřejného ochránce práv 42
- 3.4 Nejdůležitější případy, které jsou příkladem osvědčených postupů 48
- 3.5 Tematická analýza uzavřených šetření 49
- 3.6 Postoupení stížnosti jinému orgánu a doporučení 68

4 Vztahy s orgány, veřejnými ochránci práv a dalšími zainteresovanými subjekty 71

- 4.1 Vztahy s orgány EU 73
- 4.2 Vztahy s veřejnými ochránci práv a obdobnými institucemi 77
- 4.3 Vztahy s ostatními zainteresovanými subjekty 80

5 Zdroje 87

- 5.1 Zaměstnanci 89
- 5.2 Rozpočet 94

Jak kontaktovat evropského veřejného ochránce práv 97

Úvod

SPOTĚŠENÍM vám předkládám *Výroční zprávu za rok 2009*, která dokumentuje práci veřejného ochránce práv pro občany, podniky a organizace za minulý rok. Doufám, že vám poskytne náležitý přehled o pokroku, jehož jsme dosáhli při prosazování nejvyšších norem správy v orgánech EU. Jako vždy se těším na vaše reakce.

Důležitý rok pro veřejné ochránce práv

Rok 2009 byl rokem dvoustého výročí instituce veřejného ochránce práv a v červnu 2009 kolegové z celého světa toto výročí oslavili ve Stockholmu. Z pohledu evropského veřejného ochránce práv byl zahájením patnáctého roku činnosti úřadu. Rok 2009 byl také rokem ukončením mého prvního celého funkčního období v pozici veřejného ochránce práv. Věřím, že rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 20. ledna tohoto roku o mém znovuzvolení na druhé celé funkční období představuje potvrzení dobré práce, kterou tento úřad vykonával, a je povzbuzením, abychom i nadále usilovali o otevřenější a zodpovědnější správu Evropské unie zaměřenou na službu občanům.

Vést tento úřad v této době je velice zajímavé. Jednou z hlavních priorit veřejného ochránce práv v následujících pěti letech bude pomáhat při zajišťování, aby EU svým občanům přinášela výhody slíbené v Lisabonské smlouvě. Zvláštní význam má Listina základních práv EU, která je nyní právně závazná. V této souvislosti budu podporovat zejména základní právo na řádnou správu, jak je stanoveno v článku 41 Listiny.

Jednou z hlavních priorit veřejného ochránce práv v následujících pěti letech bude pomáhat při zajišťování, aby EU svým občanům přinášela výhody slíbené v Lisabonské smlouvě.

Již v prosinci 2009 veřejný ochránce práv v rámci příspěvku k veřejným konzultacím ohledně reformy finančního nařízení EU zdůraznil, že by příslušná pravidla měla brát v úvahu článek 41 a poskytnout úředníkům vodítko, jak by měli zajistit řádné finanční řízení a řádnou správu. Finanční nařízení by mělo napří-

klad ve výjimečných případech umožňovat platby *ex gratia* jako odškodnění za vážné obtíže nebo tíživou situaci, jež byly způsobeny nesprávným úředním postupem. Reforma finančního nařízení poskytuje vynikající příležitost zavést základní právo na řádnou správu do praxe.

S ohledem na vysoký počet šetření z důvodu nedostatečné transparentnosti, která každým rokem vedu (v roce 2009 představují 36 % šetření), budu také trvat na dodržování základního práva na přístup k dokumentům, jak je stanoveno v článku 42 Listiny a článku 15 Smlouvy o fungování Evropské unie. Zajistím také, aby občané znali své právo obrátit se na veřejného ochránce práv a předkládat petice Evropskému parlamentu (článek 43 resp. 44 Listiny) a řádně ho využívali, aby mohli co nejlépe dosáhnout nápravy.

Lisabonská smlouva zavádí novou formu účasti veřejnosti na demokratickém životě Unie: „občanskou iniciativu“. To by mělo významně přispět k posílení postavení evropských občanů. Počátkem roku 2010 jsem reagoval na veřejné konzultace ohledně způsobu, jak by občanská iniciativa měla fungovat v praxi. Je důležité pokusit se předjímat otázky, jež se mohou objevit při jejím uplatňování, zejména otázky, které by mohly vést k stížnostem předloženým veřejnému ochránci práv. Veřejný ochránce práv tím, že se snaží určit tyto otázky předem a navrhnout účinné odpovědi, usiluje o prosazování řádné správy ze strany Evropské komise, a chce tak přispět k úspěchu tohoto

cenného nového nástroje pro občany. Vynasnažím se rovněž zajistit, aby občané, zájmová sdružení a občanská společnost měli prospěch z nových ustanovení Smlouvy týkajících se konzultací, dialogu a možnosti přihlásit se a veřejně si vyměňovat své názory.

Dobrý rok z hlediska výsledků

Druhou prioritou veřejného ochránce práv bude posilovat vysokou kulturu služeb ve správě EU. Z odpovědí na mé dotazy je zřejmé, že orgány, instituce a jiné subjekty Evropské unie již dodržují vysokou úroveň správní praxe. Ve více než polovině případů uzavřených v roce 2009 (56 %) přijal dotčený orgán smírné řešení nebo záležitost vyřešil. Pro srovnání, v roce 2008 to bylo 36 %. Celkem devět nejdůležitějších případů vyzdvižených v této zprávě slouží jako příklad nejlepších postupů při řešení stížností.

V reakci na systémové problémy v Komisi, jako jsou včasnost plateb či přístup k dokumentům v případech porušení právních předpisů, byla z vlastního podnětu zahájena čtyři šetření. Veřejný ochránce práv řešil také celou řadu případů týkajících se důležitých zásad, jako je nutnost řádně pořizovat písemné podklady z příslušných zasedání a přezkumů. Také tyto případy jsou shrnuty v této zprávě.

Ačkoli v roce 2009 musel veřejný ochránce práv vznést kritické poznámky k orgánům v 35 případech ve srovnání s 44 kritickými poznámkami v roce 2008 a 55 v roce 2007, je v této oblasti stále ještě prostor k dalšímu zlepšování. Za tímto účelem budu i nadále sledovat odpovědi orgánů na kritické a další poznámky zveřejňováním každoroční studie na svých internetových stránkách. Studie z roku 2009 ukázala, že pokud se vezmou kritické a další poznámky dohromady, činí míra uspokojivých následných opatření 79 %. Opatření přijatá v návaznosti na další poznámky byla uspokojivá ve všech případech, zatímco míra uspokojivých opatření přijatých v návaznosti na kritické poznámky byla významně nižší a činila 62 %. To prokazuje, že je dosud zapotřebí významná práce, a to na straně veřejného ochránce práv i samotných orgánů, při přesvědčování úředníků, že zaujetí obranného postoje k veřejnému ochránci práv představuje pro jejich orgán zmeškanou příležitost a může poškodit obraz Evropské unie.

Zvyšování kvality správy ve prospěch občanů je měřítkem všech kroků veřejného ochránce práv. Pokud jde o práci mého úřadu, jsem rád, že mohu oznámit, že doba potřebná k uzavření šetření

Zvyšování kvality správy ve prospěch občanů je měřítkem všech kroků veřejného ochránce práv.

klesla z průměrných třinácti měsíců v roce 2008 na devět měsíců v roce 2009. Naším cílem je zkrátit dobu potřebnou pro dosažení výsledků v šetřeních ještě více.

Rok intenzivní komunikace

Rok 2009 jsme zahájili spuštěním nových internetových stránek veřejného ochránce práv, které obsahují interaktivního průvodce coby pomocníka při hledání nejvhodnějšího orgánu, na který je nutno se obrátit se stížností. Tento průvodce je velmi úspěšný a během roku poskytl radu více než 26 000 osob. Počet stížností podaných našemu úřadu klesl z 3 406 v roce 2008 na 3 098 v roce 2009, protože se lidem více daří najít správnou adresu napoprvé. Tento fakt je pro mě zdrojem velkého povzbuzení. Abychom tento trend dále posílili, urychlili jsme v průběhu roku spolupráci s dalšími informačními sítěmi a sítěmi pro řešení problémů, jako jsou Europe Direct a SOLVIT.

Vystupňovali jsme naše úsilí o oslovení potenciálních stěžovatelů organizováním různých akcí s nevládními organizacemi, zájmovými skupinami, podniky a expertními skupinami. Tyto informační

činnosti spolu s úctyhodnými výsledky, jichž bylo dosaženo pro stěžovatele, vedly k 85 % nárůstu pozornosti věnované práci veřejného ochránce práv ve sdělovacích prostředcích. Toto větší pokrytí je klíčem k zvyšování informovanosti o právu podat stížnost a o úloze veřejného ochránce práv, pokud jde o věnování pozornosti správě EU. Těmto činnostem je nutno částečně přičíst vyšší počet šetření zahájených na základě stížností obdržených v roce 2009, který vzrostl z 293 na 335.

V téměř 80 % zaznamenaných případů jsme byli schopni stěžovateli pomoci tím, že jsme zahájili šetření případu, předali jej příslušnému subjektu nebo mu poradili, na koho se má obrátit. Přes 55 % případů spadalo do působnosti člena Evropské sítě veřejných ochránců práv, čímž se potvrdila potřeba dalšího posilování spolupráce mezi evropským veřejným ochráncem práv, národními a regionálními veřejnými ochránci práv a petičními výbory v síti. Vhodnou příležitost k tomu poskytl sedmý seminář národních veřejných ochránců práv z členských států EU a kandidátských zemí, který se v dubnu konal na Kypru.

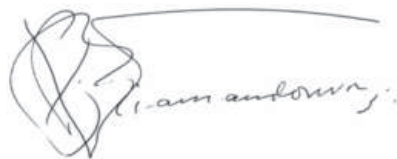
Jedním z konečných důležitých kroků v roce 2009 bylo přijetí prohlášení o poslání úřadu, ve kterém se uvádí:

Evropský veřejný ochránce práv usiluje o spravedlivé výsledky stížností proti orgánům Evropské unie, podporuje transparentnost a prosazuje administrativní kulturu služby. Jeho cílem je budovat důvěru prostřednictvím dialogu mezi občany a Evropskou unií, a podporovat nejvyšší standardy chování v orgánech Unie.

Počátkem roku 2010 hodlám vypracovat strategii založenou na tomto poslání, která se bude vztahovat na celé pětileté funkční období veřejného ochránce práv.

Těším se na službu občanům na tomto základě v příštích letech.

Ve Štrasburku dne 16. února 2010.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

The image features a minimalist design on a solid beige background. On the left side, there is a large, white, angular geometric shape that resembles a stylized letter 'L' or a corner of a room. The shape is composed of two main parts: a horizontal top section and a vertical bottom section, both with slightly irregular, hand-drawn edges. The top section is tilted upwards from left to right, while the bottom section is perfectly vertical. The right side of the image is mostly empty, except for the text 'Výtah' in the lower right quadrant.

Výtah

PATNÁCTÁ výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv pro Evropský parlament podává přehled o činnosti veřejného ochránce práv v roce 2009. Jedná se o sedmou výroční zprávu, kterou předkládá pan P. Nikiforos DIAMANDOUROS, který jako evropský veřejný ochránce práv působí ode dne 1. dubna 2003.

■ Struktura zprávy

Zpráva se skládá z pěti kapitol. Začíná osobním úvodem veřejného ochránce práv, za nímž následuje tento výtah, který představuje kapitolu 1.

Kapitola 2 objasňuje působnost veřejného ochránce práv a popisuje jeho postupy při vyřizování stížností a provádění šetření. Obsahuje všechny nejdůležitější události, k nimž došlo v minulém roce.

Kapitola 3 poskytuje přehled stížností projednávaných během roku 2009 a rovněž hloubkovou studii o provedených šetřeních. Obsahuje oddíl o nejdůležitějších případech stanovených veřejným ochráncem práv a tematickou analýzu zahrnující nejvýznamnější právní a věcné závěry obsažené v rozhodnutích veřejného ochránce práv z roku 2009. Kapitola končí pohledem na případy, které veřejný ochránce práv postoupil jiným subjektům vyřizujícím stížnosti.

Kapitola 4 se týká informačních činností veřejného ochránce práv zahrnujících vztahy s ostatními orgány, institucemi a jinými subjekty Evropské unie, vztahy se společenstvím národních, regionálních a místních veřejných ochránců práv v Evropě a komunikační činnosti veřejného ochránce práv.

Kapitola 5 poskytuje podrobné informace o zaměstnancích a rozpočtu úřadu veřejného ochránce práv.

■ Úloha evropského veřejného ochránce práv

Úřad evropského veřejného ochránce práv byl zřízen Maastrichtskou smlouvou jako součást občanství Unie. Veřejný ochránce práv šetří stížnosti na nesprávný úřední postup v činnostech

Veřejný ochránce práv šetří stížnosti na nesprávný úřední postup v činnostech orgánů, institucí a jiných subjektů Unie s výjimkou Soudního dvora Evropské unie při výkonu jeho soudní pravomoci.

orgánů, institucí a jiných subjektů Unie¹ s výjimkou Soudního dvora Evropské unie² při výkonu jeho soudní pravomoci. Se souhlasem Evropského parlamentu vymezil veřejný ochránce práv „nesprávný úřední postup“ způsobem, který vyžaduje dodržování právního státu, zásad řádné správy a základních práv.

Kromě reagování na stížnosti jednotlivců, podniků a sdružení jedná veřejný ochránce práv aktivně a zahajuje šetření z vlastního podnětu, schází se s členy a úředníky orgánů EU a obrací se na občany, aby je informoval o jejich právech a o uplatňování těchto práv.

1. Článek 228 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) (dříve článek 195 Smlouvy o založení Evropského společenství) rozšiřuje působnost veřejného ochránce práv ze stížností týkajících se nesprávného úředního postupu v činnosti „orgánů nebo institucí Společenství“ na „orgány, instituce nebo jiné subjekty Unie“. Zatímco dříve se ve výroční zprávě veřejného ochránce práv používal výraz „orgány a instituce“, nyní na příslušných místech používáme výraz „orgán“, který se vztahuje na veškeré orgány, instituce a jiné subjekty EU.

2. Lisabonská smlouva změnila názvy Soudního dvora Evropských společenství a Soudu prvního stupně. Nyní se na ně odkazuje společně jako na Soudní dvůr Evropské unie a zvlášť jako na Soudní dvůr a Tribunál.

■ Stížnosti a šetření

Přehled prověřovaných stížností

V roce 2009 zaznamenal veřejný ochránce práv 3 098 stížností ve srovnání s 3 406 stížnostmi v roce 2008. Téměř 60 % těchto stížností bylo podáno prostřednictvím internetu, většinou prostřednictvím elektronického formuláře stížnosti, který je k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv ve 23 jazycích.

Bylo vyřízeno³ celkem 3 119 stížností v porovnání s 3 346 stížnostmi v roce 2008. V případě 55 % (1 704 stížností) ze všech vyřízených stížností bylo zjištěno, že spadají do působnosti člena Evropské

V téměř 80 % případů byl veřejný ochránce práv schopen pomoci stěžovateli tím, že zahájil šetření, předal případ příslušnému subjektu nebo stěžovateli poradil, na koho se obrátit za účelem nalezení rychlého a účinného řešení problému.

sítě veřejných ochránců práv, u 23 % (727 stížností) bylo shledáno, že patří do působnosti evropského veřejného ochránce práv. Celkem 11 % vedlo k zahájení šetření. V téměř 80 % případů byl veřejný ochránce práv schopen pomoci stěžovateli tím, že zahájil šetření, předal případ příslušnému subjektu nebo stěžovateli poradil, na koho se obrátit za účelem nalezení rychlého a účinného řešení problému.

Celkově veřejný ochránce práv vyřídil v průběhu dotyčného roku téměř 5 000 stížností a žádostí o informace.

Analýza zahájených šetření

V roce 2009 bylo na základě stížnosti zahájeno celkem 335 nových šetření (oproti 293 v roce 2008). Z toho bylo 84 % stížností podáno jednotlivými občany, zatímco 16 % bylo podáno podniky a sdruženími.

Veřejný ochránce práv zahájil rovněž čtyři šetření z vlastního podnětu s cílem řešit systémové problémy týkající se Evropské komise.

Stejně jako každý rok se většina šetření zahájených veřejným ochráncem práv v roce 2009 týkala Komise (191 šetření, tj. 56 % z celkového počtu). Vzhledem ke skutečnosti, že Komise je hlavním orgánem Unie, který vydává rozhodnutí, jež mají přímý dopad na občany, je logické, že musí být hlavním předmětem stížností občanů. Je však nutno podotknout, že srovnatelný údaj za rok 2008 činil 66 % z celkového počtu. 38 šetření (11 %) se týkalo správy Evropského parlamentu, 30 (9 %) se týkalo Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO), 12 (4 %) se týkalo Rady EU a 9 (3 %) se týkalo Soudního dvora Evropské unie. Co se týká Soudu, je důležité zmínit, že veřejný ochránce může zahájit pouze šetření týkající se jeho činnosti mimo soudní pravomoc. Předmětem dalších 59 šetření bylo dvacet tři dalších orgánů, institucí a jiných subjektů EU.

K hlavním typům údajně nesprávného úředního postupu v šetřeních zahájených v roce 2009 patřil nedostatek transparentnosti, včetně odmítnutí poskytnout informace (121 případů, tj. 36 % z celkového počtu), nečestné jednání nebo zneužití pravomocí (48 případů, 14 %), zbytečné průtahy (45 případů, 13 %), neuspokojivý postup (44 případů, 13 %), nedbalost (22 případů, 6 %), nezajištění plnění závazků, tj. neplnění úlohy strážce Smluv vůči členským státům Komise (21 případů, 6 %), právní pochybení (19 případů, 6 %) a diskriminace (17 případů, 5 %).

V roce 2009 veřejný ochránce práv uzavřel 318 šetření (v porovnání s 355 v roce 2008). Z toho 311 šetření souviselo se stížnostmi a sedm šetření bylo zahájeno z vlastního podnětu. Většina šetření

Většina šetření byla uzavřena do jednoho roku (70 %). Více než polovina (55 %) byla uzavřena do tří měsíců. V průměru trvalo uzavření případů devět měsíců.

byla uzavřena do jednoho roku (70 %). Více než polovina (55 %) byla uzavřena do tří měsíců. V průměru trvalo uzavření případů devět měsíců.

3. Statistická kategorie „vyřízené“ znamená, že byla dokončena analýza, zda stížnost (i) spadá do působnosti veřejného ochránce práv, (ii) splňuje kritéria přípustnosti a (iii) obsahuje důvody pro zahájení šetření. Jelikož k tomu je zapotřebí určitý čas, počet „vyřízených“ stížností v daném roce se liší od počtu „zaznamenaných“ stížností v témže roce.

Závěry šetření veřejného ochránce práv

Kdykoli je to možné, snaží se veřejný ochránce práv dosáhnout oboustranně pozitivního výsledku, který uspokojí stěžovatele i orgán, vůči němuž je stížnost vznesena. Spolupráce orgánů EU je nezbytná pro dosažení takových výsledků, které přispějí ke zlepšení vztahů mezi orgány a občany a umožní vyhnout se nákladným a časově náročným soudním sporům. Pozitivní výsledek byl pro stěžovatele snadno dosažen v 179 případech uzavřených v roce 2009 (56 % z celkového počtu). Tyto případy byly buď vyřešeny samotným orgánem, nebo bylo dohodnuto smírné řešení. To v porovnání s 129 případy v roce 2008, což bylo dvakrát více než o dva roky dříve, v roce 2006.

V 18 % případů (58) nebyl nesprávný úřední postup zjištěn. To nutně neznamená negativní výsledek pro stěžovatele, který alespoň od dotčeného orgánu obdrží úplné vysvětlení jeho kroků a rovněž názor veřejného ochránce práv na daný případ.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, ve 12 % případů (37), nicméně ve dvou z těchto případů byl schopen dosáhnout pozitivního výsledku pro stěžovatele přijetím návrhu doporučení, které vydal dotyčnému orgánu. V průběhu daného roku nebyla Evropskému parlamentu předložena žádná zvláštní zpráva. V 35 případech bylo šetření uzavřeno s kritickou poznámkou. Kritická poznámka stěžovateli potvrzuje, že jeho stížnost byla odůvodněná, a dotyčnému orgánu sděluje, co bylo provedeno špatně, aby v budoucnu bylo možno zamezit nesprávnému úřednímu postupu.

V zájmu zlepšení činností orgánů EU v budoucnu veřejný ochránce práv obdobně využívá ve větší míře další poznámky, pokud zjistí možnost zvýšení kvality správy. Veřejný ochránce práv vydal v roce 2009 další poznámky v celkem 28 případech.

Je důležité, aby orgány přijaly opatření v návaznosti na kritické a další poznámky veřejného ochránce práv a jednaly s cílem odstranit nevyřešené problémy. V této souvislosti veřejný ochránce práv na svých internetových stránkách zveřejnil v roce 2009 studii o opatřeních přijatých dotčenými orgány v návaznosti na všechny kritické a další poznámky vydané v roce 2008.

Nejdůležitější případy, které jsou příkladem osvědčených postupů [→→→]

Devět případů uzavřených v roce 2009 představuje názorné příklady osvědčených postupů a bylo označeno za nejdůležitější případy. Ty slouží jako vzor pro všechny orgány, instituce a jiné subjekty

Devět případů uzavřených v roce 2009 představuje názorné příklady osvědčených postupů a bylo označeno za nejdůležitější případy.

EU, pokud jde o to, jak nejlépe reagovat na záležitosti, které veřejný ochránce práv předložil.

Dva případy se týkají vyřízení případů ze strany **Komise**, které souvisely s porušováním práv cestujících v letecké dopravě (**2980/2008/GG**) a životním prostředím (**791/2005/(IP)FOR**).

Ve dvou dalších případech Komise projevila konstruktivní přístup a souhlasila se (i) zrušením inkasního příkazu v případě týkajícím se zaměstnance (**1908/2007/JF**) a (ii) ověřením, zda by bylo možno zrušit inkasní příkaz na částku ve výši 500 000 EUR v případě týkajícím se smlouvy (**2119/2007/ELB**).

V oblasti transparentnosti souhlasil **Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)** s tím, že uvolní dlouhý seznam dokumentů pro dvě belgické společnosti (ve spojených případech **723/2005/OV** a **790/2005/OV**), zatímco **Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO)** souhlasil s tím, že umožní přístup ke známkám z testů všem kandidátům, nikoli pouze těm, kteří neuspěli (**2346/2007/JMA**).

Na návrhy veřejného ochránce práv reagovaly příkladně tři výkonné agentury: **Výkonná agentura pro konkurenceschopnost a inovace (1562/2008/BB)** a **Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (2003/2008/TS)** v případech týkajících se náboru zaměstnanců a **Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast** v případě týkajícím se odmítnutí žádosti o grant (**1537/2008/(TJ)GG**).

Tematická analýza uzavřených šetření

Rozhodnutí o uzavření případu jsou obvykle zveřejňována na internetových stránkách veřejného ochránce práv (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtině a v jazyce stěžovatele, pokud se liší. Na internetových stránkách veřejného ochránce práv je zpřístupněn vybraný počet případů v souhrnné formě ve všech 23 úředních jazycích EU. Tato shrnutí odrážejí celou škálu témat a orgánů, institucí a jiných subjektů EU, jichž se týkalo 318 rozhodnutí o uzavření případu v roce 2009, jakož i různé důvody pro uzavření případu.

Oddíl 3.5 této zprávy analyzuje nejdůležitější právní a věcné závěry obsažené v rozhodnutích veřejného ochránce práv z roku 2009. Je uspořádán s ohledem na tematickou klasifikaci hlavního předmětu šetření v rozdělení na sedm hlavních kategorií⁴:

- Otevřenost, přístup k dokumentům a ochrana osobních údajů;
- Komise jako strážce Smluv;
- Zadávání zakázek a udělování grantů;
- Plnění smluv;
- Správa a služební řád;
- Konkurzy a výběrová řízení;
- Institucionální, politické a jiné záležitosti.

V první části tematické analýzy jsou přezkoumána rozhodnutí veřejného ochránce práv z roku 2009 ohledně stížností týkajících se (i) přístupu veřejnosti k dokumentům; (ii) přístupu veřejnosti k informacím a (iii) ochrany osobních údajů a práva subjektů údajů na přístup ke svým údajům. Zkoumané záležitosti sahají od průtahů při udělování přístupu k dokumentům k odlišným výkladům výjimek stanovených v nařízení č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům⁵. Analyzovány jsou rovněž případy, které se týkají ochrany osobních údajů.

Druhá kategorie případů se týká stížností na Komisi jakožto strážce Smluv. Veřejný ochránce práv se může zabývat procesními i věcnými aspekty postupu Komise v těchto případech. K tvrzením, jež byla v roce 2009 ověřována s ohledem na takovéto případy, patřily nezaregistrování stížností, průtahy při vydávání rozhodnutí a informování stěžovatelů a nesouhlas s rozhodnutími Komise nezabývat se konkrétními stížnostmi.

Třetí část tematické analýzy pojednává o stížnostech týkajících se zadání či nezadání zakázek a udělení či neudělení grantů. Přezkum veřejného ochránce práv v těchto případech je omezen na ověření, zda jsou dodržena pravidla upravující řízení, zda jsou skutečnosti správné a zda se nevykytla zjevná chyba posouzení nebo nedošlo k zneužití pravomocí. Může rovněž přezkoumat, zda orgány splnily své povinnosti uvádět důvody a zda jsou tyto logické a přiměřené. V roce 2009 veřejný ochránce práv ověřil záležitosti týkající se nespravedlivého zacházení, chybného nebo nespravedlivého vyloučení nabídek a průtahů.

Čtvrtá kategorie se zabývá případy, v nichž stěžovatelé napadají nesplnění povinností vyplývajících ze smluv ze strany orgánů. Co se týká sporů v souvislosti se smlouvami, veřejný ochránce práv považuje za opodstatněné omezit své šetření na ověření, zda dotýčný orgán Unie poskytl soudržný a přiměřený přehled právního základu pro své jednání a proč se domnívá, že jeho názor na smluvní postoj je odůvodněný. V roce 2009 veřejný ochránce práv zkoumal záležitosti týkající se subdodavatelů, otázek způsobilých nákladů a tvrzení o údajném nespravedlivém zacházení.

Pátá kategorie se zabývá stížnostmi, které se týkají správních činností orgánů, zejména s ohledem na uplatňování služebního řádu pro úředníky a ostatních příslušných textů. Povaha těchto případů se značně liší a týkají se téměř všech orgánů, institucí a jiných subjektů.

4. Na základě šetření zahájených v roce 2009 je rozčlenění podle hlavního předmětu šetření toto: transparentnost (31 %), správa a služební řád (16 %), konkurzy a výběrová řízení (16 %), institucionální a politické záležitosti (14 %), Komise jako strážce Smluv (9 %), plnění smluv (8 %) a zadávání zakázek a udělování grantů (6 %).

5. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001, L 145, s. 43.

Šestá část tematické analýzy zkoumá stížnosti týkající se vyhlášených konkurzů a jiných výběrových řízení. Většina těchto případů se týká EPSO a souvisí s nedostatkem transparentnosti, diskriminací a průtahy.

Poslední zbývající kategorie zahrnuje celou škálu stížností podaných na orgány v souvislosti s jejich činností v oblasti tvorby politiky nebo jejich celkovým fungováním.

■ Vztahy s orgány, veřejnými ochránci práv a dalšími zainteresovanými subjekty

Vztahy s orgány EU

Konstruktivní vztahy s orgány EU mají pro evropského veřejného ochránce práv obrovský význam, jelikož zajišťují nejvyšší možné normy správy. Veřejný ochránce práv se pravidelně setkává s členy a úředníky orgánů, institucí a jiných subjektů EU, aby projednal způsoby zvýšení kvality správy a zajistil náležitá opatření přijatá v návaznosti na jeho poznámky, doporučení a zprávy.

V roce 2009 se pan DIAMANDOUROS obrátil na generální ředitele Evropské komise a uskutečnil řadu jiných schůzek se zástupci Komise. Nadále úzce spolupracoval se sítí SOLVIT, která usiluje o řešení stížností týkajících se vnitřního trhu, a zvýšil spolupráci s Europe Direct, která poskytuje odpovědi na dotazy jednotlivců týkající se EU.

Pokud jde o vztahy s Parlamentem, obzvláštní význam měly v roce 2009 schůzky se zástupci Parlamentu spojené s probíhajícím legislativním procesem týkajícím se revize nařízení č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům. Veřejný ochránce práv se dne 2. září 2009 sešel s novou předsedkyní Petičního výboru, paní Erminií MAZZONI, členkou EP, a dne 14. září předložil výboru svou *Výroční zprávu za rok 2008*. Dne 12. listopadu se konala diskuse v plénu týkající se činností veřejného ochránce práv v roce 2008 na základě zprávy, kterou vypracovala paní Chrysoula PALIADELI, členka EP.

K dalším důležitým událostem v tomto roce patří prezentace pro reflexní skupinu zabývající se budoucností Evropy a pro pracovní skupinu Rady pro informace. Veřejný ochránce práv se obrátil

K dalším důležitým událostem v tomto roce patří prezentace pro reflexní skupinu zabývající se budoucností Evropy a pro pracovní skupinu Rady pro informace.

rovněž na Evropský hospodářský a sociální výbor, zúčastnil se veřejných konzultací Evropské investiční banky ohledně jejích politik v oblasti vyřizování stížností a transparentnosti a zvýšil spolupráci s Evropským úřadem pro výběr personálu.

Veřejný ochránce práv v roce 2009 oslovoval orgány, instituce a jiné subjekty EU. Kromě schůzek se zástupci Parlamentu, Komise a Rady se sešel rovněž se členy Soudního dvora EU a Evropského účetního dvora, ředitelem Evropského úřadu pro boj proti podvodům a zástupcem evropského inspektora ochrany údajů. Na obrázku je veřejný ochránce práv s předsedou Účetního dvora, panem Vítozem DA SILVA CALDEIROU.

Vztahy s veřejnými ochránci práv a obdobnými institucemi

Na evropského ochránce veřejných práv se obrací mnoho stěžovatelů v případě, že mají problémy s vnitrostátními, regionálními nebo místními veřejnými správami. Evropský veřejný ochránce práv

Evropský veřejný ochránce práv úzce spolupracuje se svými protějšky v členských státech s cílem zajistit, aby stížnosti občanů týkající se práva EU byly vyřizovány rychle a účinně.

úzce spolupracuje se svými protějšky v členských státech s cílem zajistit, aby stížnosti občanů týkající se práva EU byly vyřizovány rychle a účinně. K této spolupráci dochází ponejvíce pod záštitou Evropské sítě veřejných ochránců práv. Tato síť nyní zahrnuje 94 úřadů v 32 zemích na vnitrostátní a regionální úrovni v Unii, jakož i vnitrostátní úrovni v kandidátských zemích na členství v EU a v Norsku, na Islandu a nejnověji ve Švýcarsku. Plnoprávným členem této sítě je také Petiční výbor Evropského parlamentu.

Jedním z cílů sítě je usnadnit rychlé předávání stížností příslušnému veřejnému ochránci práv nebo obdobné instituci. V roce 2009 byla v 977 případech stížnost postoupena členu Evropské sítě veřejných ochránců práv nebo bylo stěžovateli doporučeno, aby se obrátil na člena sítě.

Oddíl 4.2 této zprávy uvádí činnosti sítě v roce 2009, z nichž nejvýznamnější byl sedmý seminář národních veřejných ochránců práv členských států EU a kandidátských zemí, který se konal v dubnu na Kypru v Paphos. Seminář uspořádali společně evropský veřejný ochránce práv a komisařka pro správu (veřejná ochránkyně práv) na Kypru, paní Eliana NICOLAOU. Na semináři, který se zaměřil na téma migrace, byly zastoupeny úřady národních a regionálních veřejných ochránců práv z 29 zemí.

Jako vysoce účinné, pokud jde o rozvoj sítě, se ukázaly informační návštěvy pořádané společně s ochránci veřejných práv v členských státech a kandidátských zemích. V průběhu roku 2009 evropský veřejný ochránce práv navštívil své kolegy na Slovensku (v květnu), v České republice (v květnu), Finsku (v říjnu) a Estonsku (v říjnu).

V průběhu roku úsilí veřejného ochránce práv o spolupráci s jeho protějšky přesahovalo činnosti Evropské sítě veřejných ochránců práv. K nejdůležitějším akcím, jichž se pan DIAMANDOUROS v roce 2009 zúčastnil, patřila devátá světová konference Mezinárodního institutu veřejných ochránců práv (IOI), která se konala v červnu ve Stockholmu a na níž se slavilo rovněž dvousté výročí švédského parlamentního veřejného ochránce práv. Konference k této významné události sledovala vývoj instituce veřejného ochránce práv od jeho vzniku ve Švédsku po jeho různé formy v současnosti.

Síť slouží jako užitečný mechanismus pro výměnu informací o právu EU a osvědčených postupů prostřednictvím výše zmíněných seminářů, pololetních bulletinů, elektronického diskusního fóra a fóra pro sdílení dokumentů a každodenní elektronické zpravodajské služby. Kromě těchto pravidelných neformálních výměn informací prostřednictvím sítě existuje zvláštní postup, jehož prostřednictvím mohou národní nebo regionální veřejní ochránci práv požádat o písemné odpovědi na dotazy ohledně práva EU a jeho výkladu, včetně dotazů, které se objeví při projednávání konkrétních případů. V roce 2009 byl doručen jeden nový dotaz.

Vztahy s ostatními zainteresovanými subjekty

Povinností evropského veřejného ochránce práv je zajistit, aby všechny osoby nebo organizace, které by mohly mít problémy s orgány EU, věděly o právu podat veřejnému ochránci práv stížnost na

Povinností evropského veřejného ochránce práv je zajistit, aby všechny osoby nebo organizace, které by mohly mít problémy s orgány EU, věděly o právu podat veřejnému ochránci práv stížnost na nesprávný úřední postup.

nesprávný úřední postup. Oddíl 4.3 této zprávy informuje o mnoha způsobech, jimiž veřejný ochránce práv během roku 2009 usiloval o zvýšení povědomí o právu stěžovat si. Veřejný ochránce práv a zaměstnanci jeho úřadu uspořádali přibližně 145 prezentací pro skupiny zájímající se o jeho práci. Hlavní činnosti veřejného ochránce práv v oblasti sdělovacích prostředků v roce 2009 zahr-

novaly tiskové konference v Bruselu a jako součást výše zmíněných informačních návštěv. V průběhu roku bylo vydáno dvacet jedna tiskových zpráv. K probíraným tématům patřila revize pravidel EU pro přístup veřejnosti k dokumentům, práva cestujících v letecké dopravě, pozdní platby Komise, financování budov Parlamentu a stížnost předložená výrobcem mikroprocesorů, společností Intel.

Dne 5. ledna 2009 spustil evropský veřejný ochránce práv nové internetové stránky. Obzvláště zájem na nových internetových stránkách vyvolává interaktivní průvodce, který má jednotlivcům pomoci určit nejvhodnější subjekt, na nějž by se měli obrátit se svou stížností. V roce 2009 si od veřejného ochránce práv prostřednictvím interaktivního průvodce vyžádalo a obdrželo radu více než 26 000 osob. Internetové stránky byly v průběhu celého roku pravidelně aktualizovány s rozhodnutími, shrnutími případů, tiskovými zprávami, informacemi o nadcházejících událostech a publikacích. Od 1. ledna do 31. prosince 2009 internetové stránky navštívilo přibližně 340 000 jednotlivých návštěvníků, kteří si společně prohlédli více než 4 miliony stránek. Největší počet návštěvníků pocházel ze Španělska, za nímž následovala Itálie, Německo, Francie a Belgie.

Zvláštní zájem mezi publikacemi byl v roce 2009 především o *Výroční zprávu* v novém stylu a nový souhrnný dokument *Přehled 2008*.

V zájmu zvýšení informovanosti o novém interaktivním průvodci na internetových stránkách evropského veřejného ochránce práv a obecněji o celé škále mechanismů pro řešení problémů, které jsou k dispozici jednotlivcům, podnikům a sdružením, uspořádal veřejný ochránce práv v březnu 2009 v Bruselu seminář. Na semináři byly představeny služby poskytované evropským veřejným ochráncem práv, Petiční výbor Evropského parlamentu, síť SOLVIT a Evropské středisko pro občanskou akci (ECAS).

■ Zdroje

Oddíl 5.1 této zprávy poskytuje přehled struktury úřadu veřejného ochránce práv a některé biografické informace o veřejném ochránci práv a vedoucích pracovnících jeho úřadu.

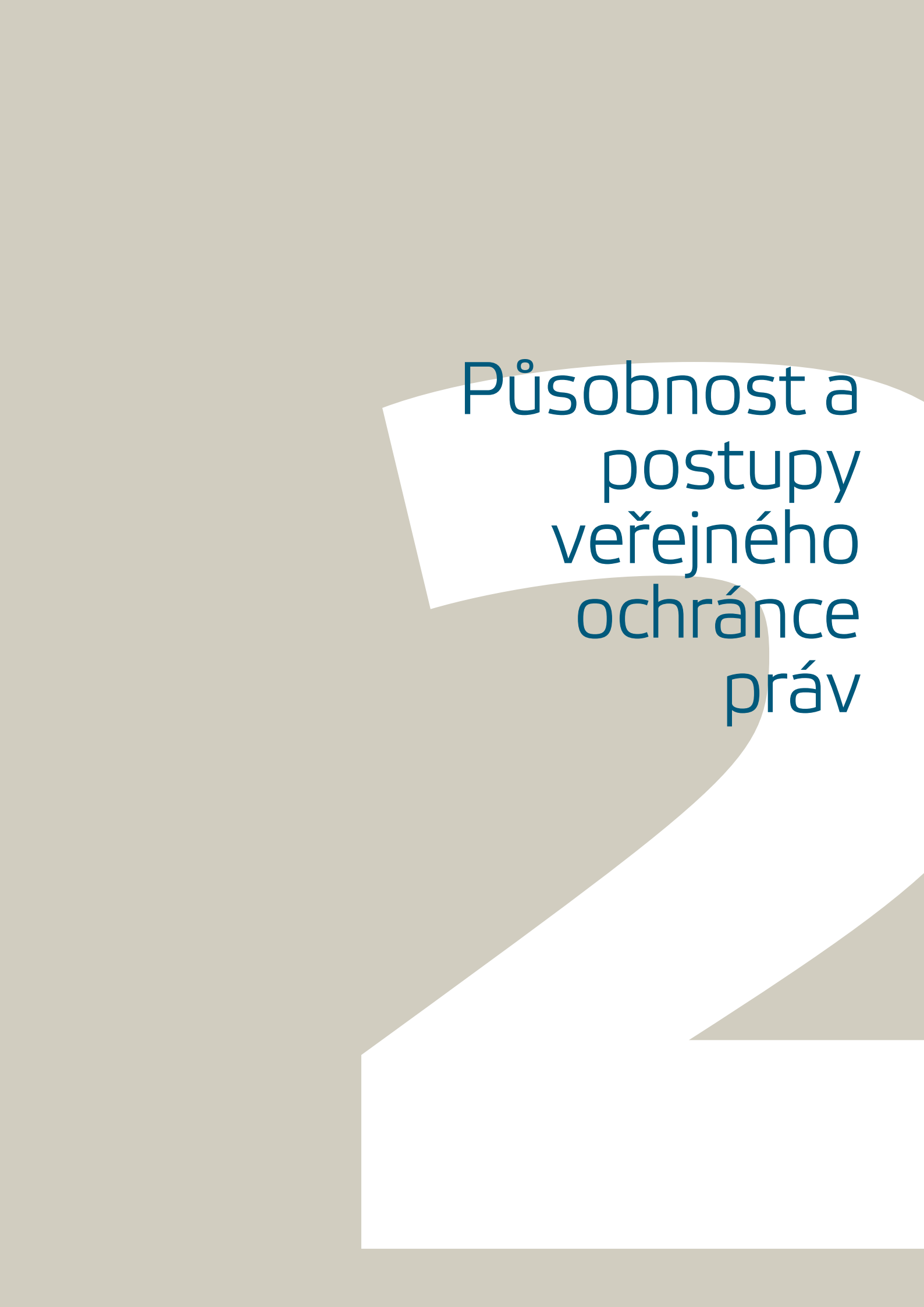
Tento oddíl obsahuje rovněž informace o setkáních a schůzích zaměstnanců úřadu veřejného ochránce práv. Setkání zaměstnanců tvoří nedílnou součást strategického plánování úřadu veřej-

Setkání zaměstnanců v roce 2009 se uskutečnilo ve dnech 11. až 13. února za účelem projednání tématu „Společná práce“.

ného ochránce práv, zejména tím, že poskytují užitečný návod pro tvorbu politiky a přípravu ročního plánu řízení. Jsou součástí každoročního cyklu akcí, jež poskytují zaměstnancům i stážistům možnost podělit se o názory přímo související s činností veřej-

ného ochránce práv. Setkání zaměstnanců v roce 2009 se uskutečnilo ve dnech 11. až 13. února za účelem projednání tématu „Společná práce“. Stejně jako v případě předchozích setkání považovali zaměstnanci třetí setkání za velmi pozitivní zkušenost.

Plán pracovních míst úřadu veřejného ochránce práv vykazoval v roce 2009 celkem 63 pracovních míst. Rozpočtové prostředky v roce 2009 činily 8 906 880 EUR.

Působnost a postupy veřejného ochránce práv

TATO kapitola obsahuje podrobné vysvětlení úlohy evropského veřejného ochránce práv, včetně právního základu jeho práce, popisu jeho působnosti a informací ohledně přípustnosti a důvodů pro zahájení šetření. Zahrnuje příklady případů projednávaných v roce 2009 k doložení těchto prvků a vyzdvihuje konkrétní události, například vstup Lisabonské smlouvy v platnost a důsledky pro práci veřejného ochránce práv. Kapitola končí přehledem postupů veřejného ochránce práv při vyřizování stížností a provádění šetření, včetně většího využívání neformálních postupů usilujících o rychlé vyřešení stížností.

2.1 Právo stěžovat si u evropského veřejného ochránce práv

Článek 24 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) – bývalý článek 21 Smlouvy o ES – stanoví právo stěžovat si u evropského veřejného ochránce práv jako jedno z práv občanů Evropské unie.

O možných případech nesprávného úředního postupu se veřejný ochránce práv dozvídá především prostřednictvím stížností, ačkoliv veřejný ochránce práv provádí rovněž šetření z vlastního podnětu.

Toto právo je zahrnuto rovněž v Listině základních práv EU¹ (článek 43). O možných případech nesprávného úředního postupu se veřejný ochránce práv dozvídá především prostřednictvím stížností, ačkoliv veřejný ochránce práv provádí rovněž šetření z vlastního podnětu (viz další oddíl).

2.2 Právní základ činnosti veřejného ochránce práv

Změny právního základu vyplývající z Lisabonské smlouvy

Dne 1. prosince 2009 vstoupila v platnost Lisabonská smlouva. Článek 195 Smlouvy o ES týkající se veřejného ochránce práv se stal článkem 228 SFEU. Působnost veřejného ochránce práv se rozšířila z „orgánů a institucí Společenství“ na „orgány, instituce nebo jiné subjekty Unie“. To má dva hlavní důsledky:

1. Jelikož Lisabonská smlouva zrušila pilířovou strukturu EU, do působnosti veřejného ochránce práv nyní spadá bývalý druhý pilíř (společná zahraniční a bezpečnostní politika).
2. Podle článku 13 Smlouvy o Evropské unii (SEU) je Evropská rada orgánem. Nyní tudíž spadá do působnosti veřejného ochránce práv.

Je nutno zmínit další dvě změny. Čl. 228 odst. 1 SFEU uvádí, že veřejný ochránce práv je Evropským parlamentem „volen“ namísto „jmenován“, zatímco čl. 228 odst. 4 SFEU stanoví, že statut ochránce práv určí Evropský parlament nařízením místo rozhodnutím. ■

Činnost veřejného ochránce práv se řídí článkem 228 SFEU (bývalý článek 195 Smlouvy o ES), jakož i statutem veřejného ochránce práv a prováděcími předpisy přijatými veřejným ochráncem práv

1. Listina byla původně vyhlášena v prosinci 2000 a podepsána a znovu vyhlášena dne 12. prosince 2007 před podpisem Lisabonské smlouvy dne 13. prosince 2007, Úř. věst. 2007, C 303, s. 1. Lisabonská smlouva přiznává Listině stejnou právní hodnotu jako Smlouvy.

podle článku 14 jeho statutu. V červnu 2008 přijal Evropský parlament rozhodnutí² o revizi statutu s účinkem od 31. července 2008. Dne 3. prosince 2008 veřejný ochránce práv revidoval své prováděcí předpisy s cílem zohlednit změny statutu a přihlídnout ke zkušenostem získaným od roku 2004, kdy došlo k poslední změně předpisů. Nové prováděcí předpisy vstoupily v platnost dne 1. ledna 2009. Statut veřejného ochránce práv a prováděcí předpisy jsou k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv na adrese (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Tištěná kopie prováděcích předpisů je rovněž k dispozici u úřadu veřejného ochránce práv.

■ Stížnosti a šetření z vlastního podnětu

Článek 228 SFEU zmocňuje veřejného ochránce práv k přijímání stížností od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm či právnické osoby se statutárním sídlem v jednom z členských států. Veřejný ochránce práv je rovněž oprávněn zahajovat šetření z vlastního podnětu. Pomocí své pravomoci zahájit šetření z vlastního podnětu může veřejný ochránce práv vyšetřit možný případ nesprávného úředního postupu, na nějž ho upozorní osoba, která není oprávněna podat stížnost. Obvyklým postupem veřejného ochránce práv v těchto případech je poskytnout dotčené osobě stejné procesní možnosti během šetření, jako kdyby byla daná věc projednávána jako stížnost. O tom, zda takto použít pravomoc zahájit šetření z vlastního podnětu, rozhoduje veřejný ochránce práv obvykle případ od případu. V roce 2009 nebylo zahájeno žádné takovéto šetření z vlastního podnětu.

Memorandum o porozumění s Evropskou investiční bankou (EIB)

Ve své výroční zprávě za rok 2006 veřejný ochránce práv prohlásil, že s výhradou možného budoucího omezení zdrojů předpokládá, že využije svou pravomoc zahájit šetření z vlastního podnětu, kdykoli je jediným důvodem, proč nešetřit stížnost na údajný nesprávný postup EIB při poskytování úvěrů mimo EU (poskytování úvěrů třetím zemím), skutečnost, že stěžovatel není občanem Unie ani osobou s trvalým bydlištěm v Unii. Ve svém usnesení ze dne 25. října 2007 Evropský parlament uvítal prohlášení veřejného ochránce práv a vyzval jej, aby uvážil uzavření memoranda o porozumění s EIB.

Memorandum o porozumění³ bylo veřejným ochráncem práv a prezidentem EIB podepsáno dne 9. července 2008. Účelem dohody je zlepšit ochranu zainteresovaných subjektů před možným nesprávným úředním postupem, co se týká činností EIB. Předpokládá, že se ochrana zainteresovaných subjektů rozšíří na osoby, které nejsou občany EU ani osobou s trvalým bydlištěm v EU, nebo na subjekty, které nemají své statutární sídlo v EU. ■

Veřejný ochránce práv může využít pravomoc zahájit šetření z vlastního podnětu rovněž v případě, kdy se zdá, že se jedná o systémový problém orgánů. V roce 2009 tak učinil ve čtyřech případech, jež se všechny týkaly Evropské komise, včetně tohoto:

Žádosti občanů o přístup k dokumentům týkajícím se porušení právních předpisů

Veřejný ochránce práv zahájil a uzavřel šetření z vlastního podnětu týkající se pravidel Komise pro vyřizování žádostí občanů o přístup k dokumentům souvisejícím s řízeními pro porušení právních předpisů. Cílem bylo zajistit, aby (i) občané věděli, jak mohou získat přístup k dokumentům týkajícím se porušení právních předpisů, a (ii) v případě, že je přístup odmítnut, mohli zjistit, zda za odmítnutí odpovídá Komise nebo členský stát a zda je

2. Rozhodnutí Evropského parlamentu 2008/587 ze dne 18. června 2008, kterým se mění rozhodnutí 94/262 o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv, Úř. věst. 2008, L 189, s. 25.

3. Memorandum o porozumění mezi evropským veřejným ochráncem práv a Evropskou investiční bankou týkající se informací o politikách, normách a postupech banky a vyřizování stížností, včetně stížností osob, které nejsou občany a rezidenty Evropské unie, Úř. věst. 2008, C 244, s. 1.

odmítnutí založeno na vnitrostátním právu nebo právu EU. Během šetření veřejný ochránce rovněž vyzval členské státy k podání připomínek. Veřejný ochránce práv šetření uzavřel s tím, že nebyl zjištěn nesprávný úřední postup, vyzval však Komisi, aby občany informovala, že přístup k takovýmto dokumentům mohou získat předložením žádosti Komisi, nebo orgánům dotyčného členského státu, či mohou využít obě možnosti. Občané mohou být rovněž informováni, že pokud podají žádost o přístup orgánům členského státu, použije se vnitrostátní právo. Komise by mohla tyto informace uvést na svých vynikajících, uživatelsky přívětivých internetových stránkách věnovaných porušování právních předpisů.

OI/2/2009/MHZ ■

2.3 Působnost veřejného ochránce práv

Článek 228 SFEU zmocňuje veřejného ochránce práv k přijímání stížností týkajících se nesprávného úředního postupu orgánu, instituce nebo jiného subjektu Unie s výjimkou Soudního dvora Evropské unie při výkonu jeho soudní pravomoci. Stížnost je tedy mimo jeho působnost, jestliže:

- (i) není podaná na orgán, instituci nebo jiný subjekt Unie;
- (ii) je podaná na postup Soudního dvora, Tribunálu nebo Soudu pro veřejnou službu při výkonu soudních pravomocí; nebo
- (iii) se netýká možného případu nesprávného úředního postupu.

Každý z těchto bodů je podrobněji rozebrán níže.

■ Orgány, instituce a jiné subjekty Unie

Působnost evropského veřejného ochránce práv se týká orgánů, institucí a jiných subjektů Unie. Seznam orgánů je uveden v článku 13 SFEU. Podle tohoto článku je nyní Evropská rada orgánem,

Působnost evropského veřejného ochránce práv se týká orgánů, institucí a jiných subjektů Unie.

vztahuje se na ni proto působnost veřejného ochránce práv.

Neexistuje žádná definice nebo směrodatný seznam orgánů, institucí a jiných subjektů Unie. Tento termín zahrnuje orgány vytvořené podle zakládajících smluv, jako jsou Evropský hospodářský a sociální výbor a Evropská centrální banka, stejně jako instituce zřízené v souladu s těmito smlouvami právními předpisy, včetně agentur, jako jsou Evropská agentura pro životní prostředí či Evropská agentura pro řízení operační spolupráce na vnějších hranicích (Frontex). Jelikož Lisabonská smlouva zrušila pilířovou strukturu EU, spadá nyní možný nesprávný úřední postup v rámci bývalého druhého pilíře (společná zahraniční a bezpečnostní politika) do působnosti veřejného ochránce práv.

Stížnosti na veřejné orgány členských států nespádají do působnosti evropského veřejného ochránce práv, i když se týkají záležitostí, které spádají do oblasti působnosti práva EU. Mnoho takových stížností však spadá do působnosti národních a regionálních veřejných ochránců práv v Evropské síti veřejných ochránců práv (viz oddíl 3.6 níže).

Stížnost, která nebyla podána na orgán, instituci nebo jiný subjekt EU

Stěžovatel tvrdil, že řecké orgány od něj požadovaly předložení neúměrného počtu osvědčení a dokumentů, aby uznaly jeho (německý) diplom. Tvrdil rovněž, že orgány nedorazily čtyřměsíční lhůtu pro uznání jeho diplomu, jak požaduje směrnice 2005/36/ES. Jelikož stížnost byla podána na řecké orgány, a nikoli na orgán, instituci nebo jiný subjekt Unie, nespádala do působnosti evropského veřejného ochránce práv.

Stěžovatel se v této záležitosti předtím obrátil na řeckého veřejného ochránce práv a ten mu doporučil podat stížnost Evropské komisi. Evropský veřejný ochránce práv proto

poskytl stěžovateli informace o tom, jak podat Komisi stížnost týkající se porušení právních předpisů.

2769/2009/BEH (důvěrné) ■

■ Soudy vykonávající své soudní pravomoci

Veřejný ochránce práv nemůže prošetřit stížnosti podané na Soudní dvůr, Tribunál nebo Soud pro veřejnou službu při výkonu jejich soudních pravomocí. Toto dokládá níže uvedený případ.

Stížnost na Soudní dvůr při výkonu jeho soudní pravomoci

Britský občan se na veřejného ochránce práv obrátil s tvrzením, že Soudní dvůr odmítl uvážit otázky evropského práva, s nimiž se na něj obrátil. Tento občan tvrdil, že to, že Soudní dvůr neodpověděl na jeho otázky, představuje zneužití pravomoci a že by tato záležitost měla být postoupena k soudnímu rozhodnutí.

Dříve než se obrátil na veřejného ochránce práv, se stěžovatel Soudu dotázal, zda jeho odmítnutí uvážit otázky evropského práva z čistě procesních důvodů není v rozporu s Listinou základních práv. Soudní dvůr v odpovědi uvedl, že nemá nic, co by dodal k předchozímu dopisu zaslanému stěžovateli.

Veřejný ochránce práv stěžovatele informoval, že jeho stížnost nespadá do jeho působnosti, jelikož byla podána na Soudní dvůr při výkonu jeho soudních pravomocí.

634/2009/BU ■

■ Nesprávný úřední postup

Evropský veřejný ochránce práv důsledně zastává stanovisko, že nesprávný úřední postup je široký pojem a že řádná správa vyžaduje mimo jiné dodržování právních předpisů a zásad včetně základních práv. V tomto ohledu je důležité zmínit, že Listina základních práv, která je nyní právně závazná, zahrnuje právo na řádnou správu jako základní právo občanství Unie (článek 41).

Právo na řádnou správu

1. Každý má právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány, institucemi a jinými subjekty Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě.
2. Toto právo zahrnuje především: (a) právo každého být vyslechnut před přijetím jemu určeného individuálního opatření, které by se jej mohlo nepříznivě dotknout; (b) právo každého na přístup ke spisu, který se jej týká, při respektování oprávněných zájmů důvěrnosti a profesního a obchodního tajemství; (c) povinnost správních orgánů odůvodňovat svá rozhodnutí.
3. Každý má právo na to, aby mu Unie v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států nahradila škodu způsobenou jejími orgány nebo jejími zaměstnanci při výkonu jejich funkce.
4. Každý se může písemně obracet na orgány Unie v jednom z jazyků Smluv a musí obdržet odpověď ve stejném jazyce. ■

Právně závazná povaha Listiny a z toho plynoucí možnost soudní ochrany jednotlivců pravděpodobně zvýší dopad práva na řádnou správu. Posíleny budou pravděpodobně rovněž snahy veřejného ochránce práv o prosazování řádné správy ve veřejném zájmu, jakož i hledání mimosoudních řešení problémů jednotlivců.

V reakci na výzvu Evropského parlamentu, aby byl nesprávný úřední postup jasně definován, nabídl veřejný ochránce práv ve své *Výroční zprávě za rok 1997* následující definici:

Pokud veřejný orgán nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, které jsou pro něj závazné, jedná se o nesprávný úřední postup.

Pokud veřejný orgán nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, které jsou pro něj závazné, jedná se o nesprávný úřední postup.

V roce 1998 přijal Evropský parlament usnesení, v němž tuto definici uvítal. Z výměny dopisů mezi veřejným ochráncem práv

a Komisí v roce 1999 vyplývá, že i Komise s touto definicí souhlasí.

Je však důležité podotknout, že definice neomezuje nesprávný úřední postup na případy, kdy jsou pravidlo nebo zásada, jež jsou porušeny, „právně“ závazné. Zásady „řádné správy“ jdou dále než právo a vyžadují, aby orgány EU nejenže dodržovaly své právní povinnosti, nýbrž aby byly rovněž vstřícné a zajistily, aby se s osobami z řad veřejnosti řádně nakládalo a aby tyto osoby mohly plně využívat svých práv. Ačkoliv nezákonnost znamená nutně nesprávný úřední postup, nesprávný úřední postup neznámá automaticky nezákonnost. Závěry, k nimž veřejný ochránce práv dospěje s ohledem na nesprávný úřední postup, proto automaticky neznamenají, že došlo k protiprávnímu jednání, které by mohlo být potrestáno soudem⁴.

Pojem nesprávného úředního postupu má svá omezení. Veřejný ochránce práv se například vždy domníval, že politická práce Evropského parlamentu nevyvolává otázku možného nesprávného úředního postupu. Stížnosti na rozhodnutí výborů Parlamentu, například Petičního výboru, proto nespádají do působnosti veřejného ochránce práv.

Stížnost, která se netýkala nesprávného úředního postupu

Stěžovatel vykonával po dobu 13 let povolání řidiče v dálkové automobilové dopravě. Tvrdil, že po vstupu evropských předpisů o úpravě pracovní doby v souvislosti s činností v silniční dopravě v platnost se jeho pracovní podmínky významně zhoršily. Stěžovatel zejména uvedl, že uložení maximální týdenní pracovní doby a povinnosti vrátit se co dva týdny domů snížilo jeho příjmy, zkrátilo dobu volna a zvýšilo jeho výdaje.

Jelikož se stížnost netýkala nesprávného úředního postupu, bylo stěžovateli doporučeno, aby podal petici Parlamentu.

2543/2009/FS ■

■ Kultura služby

Je důležité uvědomit si, že nedílnou součástí řádné správy je kultura služeb občanům. Ta by však neměla být zaměňována za kulturu obviňování, která podporuje defenzivní postoj. (V této souvislosti je třeba poznamenat, že šetření veřejného ochránce práv nepředstavují disciplinární řízení ani kroky k němu vedoucí.)

Strategie veřejného ochránce práv na podporu kultury služeb zahrnuje nejen různé iniciativní kroky, ale vztahuje se i na vyřizování stížností. Důležitou součástí kultury služeb je nutnost uznat chyby, jestliže k nim dojde, a pokud možno věci napravit. Rychlá omluva může postačit k uspokojení stěžovatele, nebo alespoň k tomu, aby veřejný ochránce práv nemusel provést formální kritiku dotčené instituce.

Ve složitějších případech, v nichž veřejný ochránce práv předběžně zjistí nesprávný úřední postup, se snaží pokud možno prosadit „smírné řešení“, které bude přijatelné jak pro stěžovatele, tak pro dotčený orgán. Je však třeba poznamenat, že se příslušná ustanovení statutu (čl. 3 odst. 5⁵)

4. V této souvislosti viz rozsudky Tribunálu ze dne 28. října 2004 ve spojených věcech T-219/02 a T-337/02, *Herrera v. Komise*, bod 101, a ze dne 4. října 2006 ve věci T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack v. Komise*, bod 128.

5. „Podle možností hledá veřejný ochránce práv společně s dotyčným orgánem nebo s dotyčnou institucí řešení, jímž by se dal nesprávný úřední postup napravit a stížnost se uspokojivě vyřídl.“

a prováděcích předpisů (článek 6.1⁶) použijí pouze v případě, že se zřejmě jedná o nesprávný úřední postup a zřejmě existuje možnost jeho nápravy.

■ Evropský kodex řádné správní praxe

Dne 6. září 2001 schválil Evropský parlament tzv. evropský kodex řádné správní praxe, který musí orgány EU, jejich správní útvary a úředníci dodržovat při jednání s veřejností. Kodex bere ohled na zásady evropského správního práva obsažené v judikatuře evropských soudů a čerpá inspiraci z vnitrostátních právních řádů. Parlament také vyzval veřejného ochránce práv, aby uplatňoval kodex řádné správní praxe při posuzování stížností a při šetřeních z vlastního podnětu.

Veřejný ochránce práv velmi uvítal rozhodnutí Evropského hospodářského a sociálního výboru z července 2009 o přijetí evropského kodexu řádné správní praxe (viz oddíl 4.1 níže).

2.4 Přípustnost stížností a důvody pro šetření

Než veřejný ochránce práv zahájí šetření stížnosti, je třeba zjistit, zda tato stížnost splňuje další kritéria přípustnosti. Statut uvádí tato kritéria:

1. Musí být uveden autor a předmět stížnosti (čl. 2 odst. 3 statutu).
2. Veřejný ochránce práv nesmí zasahovat do žádného soudního řízení ani zpochybňovat správnost soudního rozhodnutí (čl. 1 odst. 3 statutu).
3. Stížnost musí být podána do dvou let od okamžiku, kdy se stěžovatel dozvěděl o skutečnostech, z nichž stížnost vychází (čl. 2 odst. 4 statutu).
4. Stížnosti musí předcházet vhodné administrativní kroky vůči danému orgánu nebo instituci (čl. 2 odst. 4 statutu).
5. V případě stížností týkajících se pracovněprávních vztahů mezi orgány a institucemi a jejich úředníky a ostatními zaměstnanci musí být před podáním stížnosti vyčerpány možnosti vnitřních správních žádostí a stížností (čl. 2 odst. 8 statutu).

Stížnost, u níž nepředcházely vhodné administrativní kroky

Německý občan, který žádal o přístup k dokumentům Rady, si veřejnému ochránci práv stěžoval, že mu Rada odpověděla v angličtině, ačkoliv žádost byla podána v němčině. Uvedl rovněž, že odůvodnění Rady ohledně prodloužení lhůty pro odpověď o 15 pracovních dnů nebylo v souladu s nařízením č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům. Stěžovatel předložil stížnost Radě, která odpověděla tím, že mu zaslala překlad dříve poskytnuté odpovědi do němčiny. Stěžovatel svou stížnost týkající se jazyka stáhl, trval však na druhém tvrzení.

Skutečnost, že se stěžovatel obrátil současně na Radu i veřejného ochránce práv (dne 19. října 2009), znamenala, že jeho stížnost u veřejného ochránce práv je nepřípustná. Veřejný ochránce práv uvedl, že Rada potřebuje na vyřízení stížnosti přiměřenou lhůtu. Dospěl k závěru, že pokud Rada neposkytne uspokojivou odpověď do druhého týdne v listopadu 2009, je možno stížnost podat znovu.

2596/2009/CH ■

6. „Pokud veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, usiluje ve spolupráci s dotyčným orgánem pokud možno o smírné řešení, aby pochybení napravil a uspokojil stěžovatele.“

Článek 228 SFEU stanoví, že veřejný ochránce práv „provádí šetření, která považuje za opodstatněná“. Ve snaze předejít vzniku neopodstatněných očekávání u stěžovatelů a zajistit co nejlepší

Z přípustných případů projednávaných v roce 2009 se u 33 % mělo za to, že u nich neexistuje důvod pro šetření.

využití zdrojů jsou všechny přípustné činnosti pečlivě přezkoumány s cílem ověřit, zda existuje přiměřená vyhlídka, že šetření povede k užitečnému výsledku. Pokud tomu tak není, veřejný ochránce práv případ uzavře kvůli neexistenci důvodů pro zahá-

jení šetření. Veřejný ochránce práv je také toho názoru, že pokud se již stížností zabýval jako petičí Petiční výbor Evropského parlamentu, není pro šetření obvykle důvod, nejsou-li předloženy nové důkazy. Z přípustných případů projednávaných v roce 2009 se u 33 % mělo za to, že u nich neexistuje důvod pro šetření. Pokud se veřejný ochránce práv domnívá, že neexistují důvody pro zahájení šetření, informuje stěžovatele a v určitých případech zašle verzi tohoto rozhodnutí bez osobních údajů rovněž dotyčnému orgánu.

2.5 Postupy veřejného ochránce práv

Veškeré stížnosti zaslané veřejnému ochránci práv jsou zaznamenány a potvrzeny obvykle do týdne po obdržení. Dopis potvrzující přijetí informuje stěžovatele o postupu a obsahuje referenční

Veškeré stížnosti zaslané veřejnému ochránci práv jsou zaznamenány a potvrzeny obvykle do týdne po obdržení.

číslo, jakož i jméno a telefonní číslo pracovníka, který se stížností zabývá.

Stížnost je analyzována, aby se zjistilo, zda má být zahájeno šetření, a stěžovatel je obvykle o výsledcích analýzy informován do jednoho měsíce. Pokud šetření není zahájeno, je stěžovatel informován o důvodech. Kdykoli je to možné, je stížnost postoupena jinému orgánu, nebo je stěžovateli doporučeno, na který příslušný orgán by se mohl obrátit.

Během šetření je stěžovatel informován o každém novém kroku. Jakmile veřejný ochránce práv rozhodne o uzavření šetření, informuje stěžovatele o jeho výsledcích a o svých závěrech. Rozhodnutí veřejného ochránce práv nejsou právně závazná a stěžovateli ani dotčenému orgánu nevznikají na jejich základě práva ani závazky, které by byly právně vymahatelné.

■ Zjednodušené postupy při šetření

Místo zahájení písemného šetření možného nesprávného úředního postupu a s cílem vyřešit příslušný problém rychle využívá veřejný ochránce práv neformální, pružné postupy, a to se souhlasem a ve spolupráci s dotyčným orgánem.

V roce 2009 bylo 114 případů vyřešeno poté, co se po zásahu veřejného ochránce práv podařilo získat rychlou odpověď na nezodpovězenou korespondenci (podrobnosti o tomto postupu viz oddíl 2.9 *Výroční zprávy za rok 1998*). Zjednodušený postup byl použit například v níže uvedených případech:

Komise hradí splatné přídavky a odpovídá na žádost o informace

Při podání oznámení, že přídavky na děti, které jí Komise vyplácela po dobu tří měsíců, byly příliš nízké, si stěžovatelka vyžádala informace o výši příplatků, které by Komise měla vyplácet za každé její dítě. Stěžovatelka poté veřejnému ochránci práv tvrdila, že Komise na její žádost neodpověděla. Stěžovatelka rovněž uvedla, že jí má Komise tyto neuhrazené přídavky vyplatit.

Útvary veřejného ochránce práv uplatnily zjednodušený postup a obrátily se na Komisi s žádostí o urovnání této záležitosti. Komise odpověděla na žádost kladně a rozhodla se vyplatit stěžovatelce 2 400 EUR, tj. částku, která představovala neuhrazené přídavky. Podala

rovněž stěžovatelce podrobnou odpověď na její žádost o informace týkající se výše přídatků na děti. Stěžovatelka poděkovala veřejnému ochránci práv za jeho úspěšný a rychlý zásah.
2248/2009/MF ■

■ Zahájení šetření

Pokud se veřejný ochránce práv rozhodne zahájit písemné šetření, je prvním krokem předání stížnosti dotčenému orgánu se žádostí o zaslání stanoviska veřejnému ochránci práv, obvykle do tří kalendářních měsíců. Evropský parlament a Komise se v roce 2004 rozhodly přistoupit na zkrácení této lhůty na dva měsíce u stížností, které se týkají odmítnutí zpřístupnit dokumenty.

■ Korektní postup

Podle zásady korektního postupu nesmí rozhodnutí veřejného ochránce práv o určité stížnosti přihlížet k materiálům, které se stěžovatel, nebo orgán EU rozhodnou zaslat veřejnému ochránci práv, pokud druhá strana neměla možnost se s těmito materiály seznámit a vyjádřit své stanovisko.

Veřejný ochránce práv proto stanovisko orgánu zasílá stěžovateli spolu s výzvou k podání připomínek. Stejně se postupuje i v případě, že je na základě stížnosti třeba vést další šetření.

Ve Smlouvě ani ve statutu není stanovena možnost odvolání ani jiných opravných prostředků, kterými by se bylo možné bránit proti rozhodnutí veřejného ochránce práv, pokud jde o vyřízení stížnosti nebo výsledky šetření. Tak jako na všechny ostatní orgány EU může však být i na veřejného ochránce práv podána žaloba o náhradu škody na základě článku 340 SFEU. V zásadě je tedy možné podat takovou žalobu u Tribunálu, pokud se stěžovatel domnívá, že veřejný ochránce práv postupoval při vyřizování stížnosti nesprávně⁷.

■ Nahlížení do spisů a slyšení svědků

Ustanovení čl. 3 odst. 2 statutu veřejného ochránce práv vyžadují, aby orgány EU poskytl veřejnému ochránci práv veškeré informace, o které je požádá, a umožnily mu přístup k příslušným spisům. Po revizi statutu v roce 2008 již orgány nesmí odmítnout zveřejnění dokumentů „v opodstatněných případech z důvodu utajení“.

Pravomoc veřejného ochránce práv nahlížet do spisů mu umožňuje ověřovat úplnost a přesnost informací, které mu poskytly dotčené orgány, instituce nebo jiné subjekty EU. Proto je pro stěžova-

Pravomoc veřejného ochránce práv nahlížet do spisů mu umožňuje ověřovat úplnost a přesnost informací, které mu poskytly dotčené orgány, instituce nebo jiné subjekty EU.

tele a veřejnost důležitou zárukou, že veřejný ochránce práv může provádět důkladné a úplné šetření. V roce 2009 byla pravomoc veřejného ochránce práv nahlížet do spisů orgánů použita v 23 případech.

Ustanovení čl. 3 odst. 2 statutu dále vyžadují, aby úředníci a ostatní zaměstnanci orgánů EU na požádání veřejného ochránce práv svědčili. Po revizi statutu v roce 2008 se již od úředníků EU, kteří podávají svědectví veřejnému ochránci práv, nevyžaduje, aby vypovídali „jménem svého úřadu a v souladu s jeho pokyny“. Nadále jsou však vázáni příslušnými pravidly služebního řádu, zejména povinností zachovávat profesní tajemství. Pravomoc veřejného ochránce práv vyslechnout svědky nebyla v roce 2009 využita.

Revizí statutu z roku 2008 byl objasněn a posílen požadavek, aby veřejný ochránce práv zachovával důvěrnost dokumentů a informací. Pozměněný statut stanoví, že přístup veřejného ochránce práv k utajovaným informacím nebo dokumentům, zejména citlivým dokumentům ve smyslu článku

7. Viz například věc T-412/05 *M v. veřejný ochránce práv*, Sb. rozh. 2008, s. II-197.

9 nařízení č. 1049/2001⁸, podléhá dodržení pravidel týkajících se bezpečnosti dotyčného orgánu EU. Orgány, které poskytnou takovéto utajované informace nebo dokumenty, veřejného ochránce práv informují o tomto utajení. Veřejný ochránce práv musí mimoto s dotyčným orgánem předem dohodnout podmínky nakládání s utajovanými informacemi nebo dokumenty a jinými informacemi, na něž se vztahuje povinnost zachování profesního tajemství.

V roce 2009 došlo k prvnímu rozdílu v názorech mezi veřejným ochráncem práv a Radou, co se týká uplatňování statutu veřejného ochránce práv ze strany Rady. To se konkrétně týkalo způsobu, jak se bude provádět ověřování dokumentů označených *EU-restraint*, které má k dispozici Rada. V zájmu vyřešení této záležitosti se veřejný ochránce práv zúčastnil dne 14. října 2009 zasedání pracovní skupiny Rady pro informace. Toto zasedání bylo mimořádně užitečné a vedlo k rychlému a vzájemně uspokojivému vyřešení této záležitosti.

■ Otevřený postup

Stížnosti veřejnému ochránci práv se projednávají veřejně, pokud stěžovatel nepožádá o zachování důvěrnosti.

Článek 13 prováděcích předpisů stanoví, že stěžovatel musí mít přístup ke spisu, který veřejný ochránce práv vede k jeho stížnosti. Článek 14 stanoví přístup veřejnosti k dokumentům v držení veřejného ochránce práv. Rozhodnutí veřejného ochránce práv ze dne 3. prosince 2008, kterým se mění prováděcí předpisy uvedené v oddíle 2.2, zahrnuje změny článků 13 a 14, jež mají zajistit soulad postupů veřejného ochránce práv s novými skutečnostmi po změně jeho statutu.

8. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001, L 145, s. 43.

Stížnosti a šetření

KAPITOLA 3 podává přehled o stížnostech a šetřeních projednávaných v roce 2009. Začíná přehledem zkoumaných stížností. Poté poskytuje přehled o práci na šetřeních, včetně dosažených výsledků a příkladů jednotlivých případů. Po oddíle o nejdůležitějších případech stanovených veřejným ochráncem práv následuje tematická analýza zahrnující nejdůležitější právní a věcné závěry obsažené v rozhodnutích veřejného ochránce práv z roku 2009. Kapitola končí přehledem stížností, které veřejný ochránce práv postoupil jiným subjektům vyřizujícím stížnosti.

3.1 Přehled zkoumaných stížností

Veřejný ochránce práv v roce 2009 zaznamenal¹ 3 098 stížností v porovnání s 3 406 v roce 2008. Celkem bylo vyřízeno² 3 119 stížností ve srovnání s 3 346 stížnostmi v roce 2008. Ze všech vyřízených stížností bylo u 55 % (1 704 stížností) zjištěno, že spadají do působnosti člena Evropské sítě veřejných ochránců práv, zatímco 23 % (727 stížností) spadalo do působnosti evropského veřejného ochránce práv. Studie týkající se stížností projednávaných členy sítě veřejných ochránců práv mimo evropského veřejného ochránce práv je k dispozici na konci této kapitoly.

Evropský veřejný ochránce práv zahájil na základě stížnosti celkem 335 šetření, zatímco další čtyři šetření byla zahájena z vlastního podnětu veřejného ochránce práv (v porovnání s 293 resp. třemi v roce 2008).

Tabulka 3.1: Případy projednávané v roce 2009

Stížnosti zaznamenané v roce 2009	3 098
Stížnosti vyřízené v roce 2009	3 119
Stížnosti v působnosti člena Evropské sítě veřejných ochránců práv	1 704
Stížnosti v působnosti evropského veřejného ochránce práv	727
Z toho:	230 nepřípustných 162 přípustných, chyběly však důvody pro zahájení šetření 335 šetření zahájených na základě stížnosti
Šetření zahájená na základě stížnosti	335
Šetření z vlastního podnětu	4
Uzavřená šetření	318
Z toho:	182 z roku 2009 (57 %) 80 z roku 2008 (25 %) 56 z předchozích let (18 %)

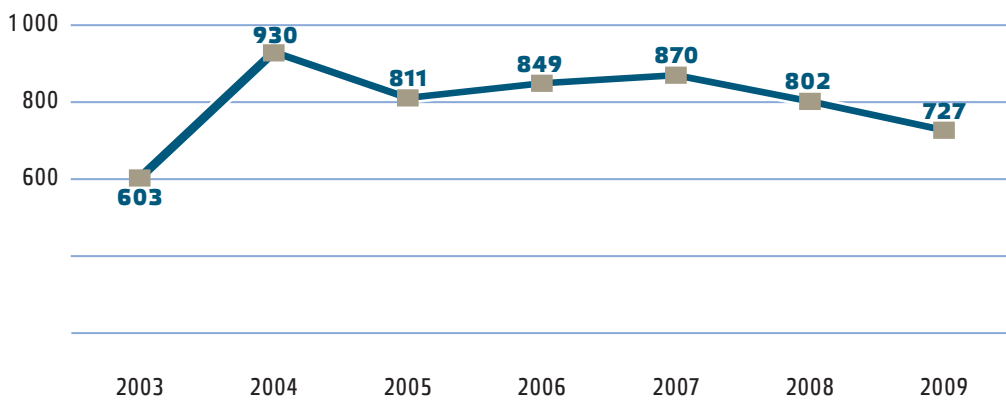
1. Výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv využívá statistickou kategorii „zaznamenané stížnosti“ místo „obdržené stížnosti“ s cílem rozlišovat mezi stížnostmi, které byly v daném kalendářním roce skutečně zaznamenány, a stížnostmi, jež byly v témže období obdrženy, byly však zaznamenány v následujícím roce.

2. Statistická kategorie „vyřízené“ znamená, že byla dokončena analýza, zda stížnost (i) spadá do působnosti veřejného ochránce práv, (ii) splňuje kritéria přípustnosti a (iii) obsahuje důvody pro zahájení šetření. Jelikož k tomu je zapotřebí určitý čas, počet „vyřízených“ stížností v daném roce se liší od počtu „zaznamenaných“ stížností v témže roce.

Veřejný ochránce práv v roce 2009 uzavřel 318 šetření (v porovnání s 355 v roce 2008). Z tohoto celkového počtu bylo 182 stížností zaznamenáno v roce 2009, zatímco 80 stížností pocházelo z roku 2008 a 56 z předchozích let.

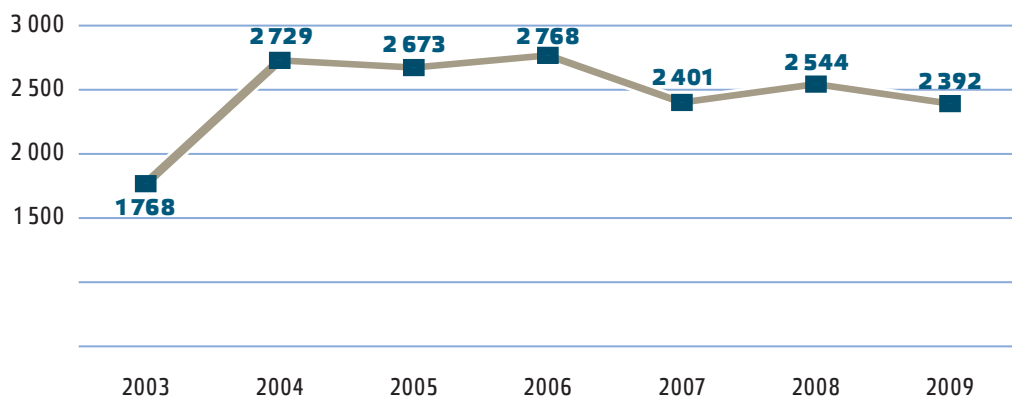
Jak vyplývá z obr. 3.1³, počet stížností spadajících do působnosti veřejného ochránce práv se v posledních šesti letech vyvíjel z nízkého počtu 603 v roce 2003 na 727 v roce 2009. Vrcholu dosáhl v roce 2004 s 930 stížnostmi a druhé nejvyšší úroveň dosáhl v roce 2007 s 870 stížnostmi.

Obr. 3.1: Počet stížností v působnosti veřejného ochránce práv v období 2003–2009

Jak vyplývá z obr. 3.2⁴, počet stížností nespádajících do působnosti veřejného ochránce práv se v roce 2009 zvýšil na 2 392, přičemž nejnižší počet byl zaznamenán v roce 2003, a to 1 768. Veřejný ochránce práv bude pokračovat ve svém úsilí snížit počet stížností nespádajících do jeho působnosti, a to poskytováním jednoznačnějších informací o tom, co je možné a co nikoli, a poskytováním pomoci stěžovatelům, aby hned napoprvé našli správnou adresu.

Obr. 3.2: Počet stížností nespádajících do působnosti veřejného ochránce práv v období 2003–2009

Tabulka 3.2 podává přehled o zeměpisném původu stížností zaznamenaných v roce 2008. Německo, nejlidnatější země EU, podalo nejvyšší počet stížností, za ním následovaly Španělsko, Polsko a Francie. Avšak v poměru k počtu obyvatel pochází nejvíce stížností z Lucemburska, Malty, Kypru a Belgie.

3. Je nutno uvést, že v roce 2005 se 335 stížností, které spadaly do působnosti veřejného ochránce práv, týkalo stejné záležitosti. Aby bylo možno provést přesnější srovnání v průběhu let, byly v obr. 3.1 započítány zvlášť pouze do jedenácté stížnosti včetně.

4. Je nutno uvést, že v roce 2006 se 281 stížností, které nespádaly do působnosti veřejného ochránce práv, týkalo stejné záležitosti. Aby bylo možno provést přesnější srovnání v průběhu let, byly v obr. 3.2 započítány zvlášť pouze do jedenácté stížnosti včetně.

Tabulka 3.2: Zeměpisný původ stížností zaznamenaných v roce 2009

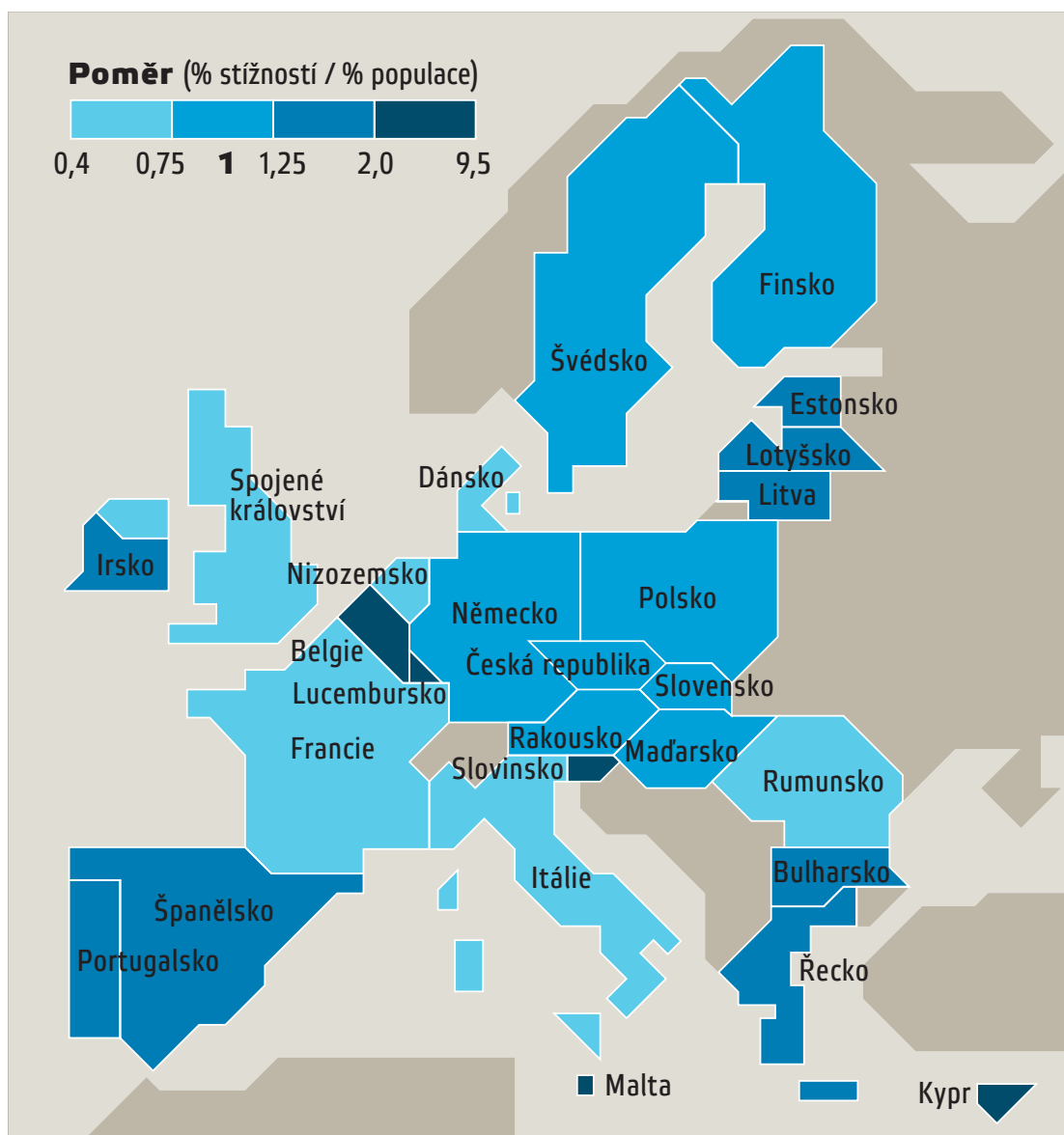
Země	Počet stížností	% stížností	% obyvatelstva EU	Podíl
Lucembursko	29	0,9	0,1	9,4
Malta	25	0,8	0,1	8,1
Kypr	24	0,8	0,2	3,9
Belgie	207	6,7	2,1	3,2
Slovinsko	29	0,9	0,4	2,3
Estonsko	17	0,5	0,3	1,8
Portugalsko	102	3,3	2,1	1,6
Bulharsko	77	2,5	1,6	1,6
Irsko	40	1,3	0,9	1,4
Španělsko	389	12,6	9,0	1,4
Litva	30	1,0	0,7	1,4
Lotyšsko	20	0,6	0,5	1,3
Řecko	91	2,9	2,3	1,3
Finsko	42	1,4	1,1	1,2
Rakousko	62	2,0	1,7	1,2
Polsko	235	7,6	7,7	1,0
Česká republika	59	1,9	2,1	0,9
Maďarsko	55	1,8	2,0	0,9
Německo	413	13,3	16,6	0,8
Slovensko	27	0,9	1,1	0,8
Švédsko	42	1,4	1,8	0,8
Dánsko	23	0,7	1,1	0,7
Rumunsko	81	2,6	4,4	0,6
Francie	235	7,6	12,8	0,6
Nizozemsko	59	1,9	3,3	0,6
Itálie	183	5,9	11,9	0,5
Spojené království	176	5,7	12,3	0,5
Ostatní	157	5,1		
Není známo	169	5,5		

POZNÁMKA Poměr stížností byl získán vydělením procentního podílu každého členského státu na celkovém počtu stížností jeho procentním podílem na celkovém počtu obyvatel EU. Hodnota vyšší než 1,0 ukazuje, že z příslušné země pochází více stížností veřejnému ochránci práv, než by se dalo očekávat vzhledem k počtu jejích obyvatel. Všechny procentuální údaje v tabulce byly zaokrouhleny na jedno desetinné místo.

V roce 2009 předložilo 15 členských států více stížností, než by se očekávalo vzhledem k počtu jejích obyvatel, 11 členských států však předložilo méně stížností, zatímco jeden členský stát předložil počet žádostí odpovídající počtu jeho obyvatel.

Níže uvedený graf znázorňuje, s jakou pravděpodobností lidé v jednotlivých členských státech podají stížnost evropskému veřejnému ochránci práv. To je založeno na počtu stížností z jednotlivých členských států v poměru k velikosti jejich obyvatelstva, jak je uvedeno v tabulce 3.2 (viz poznámka pod tabulkou 3.2 ohledně způsobu výpočtu podílu).

Zeměpisný původ stížností zaznamenaných v roce 2009

Stížnosti je možno evropskému veřejnému ochránci práv předložit v kterémkoli z 23 jazyků Smlouvy o EU⁵. Na základě dohody podepsané v listopadu 2006 mezi evropským veřejným

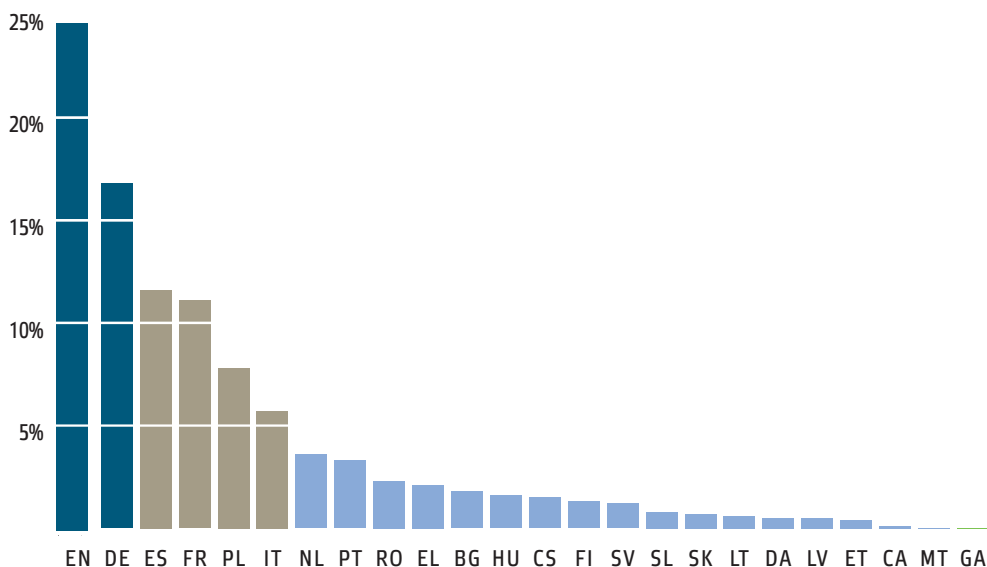
Stížnosti je možno evropskému veřejnému ochránci práv předložit v kterémkoli z 23 jazyků Smlouvy o EU.

ochráncem práv a španělskou vládou mohou občané předložit evropskému veřejnému ochránci práv stížnost v kterémkoli ze společných úředních jazyků ve Španělsku (katalánština/valencijská, galicijská a baskičtina)⁶. Jak ukazuje obr. 3.3, v roce 2009

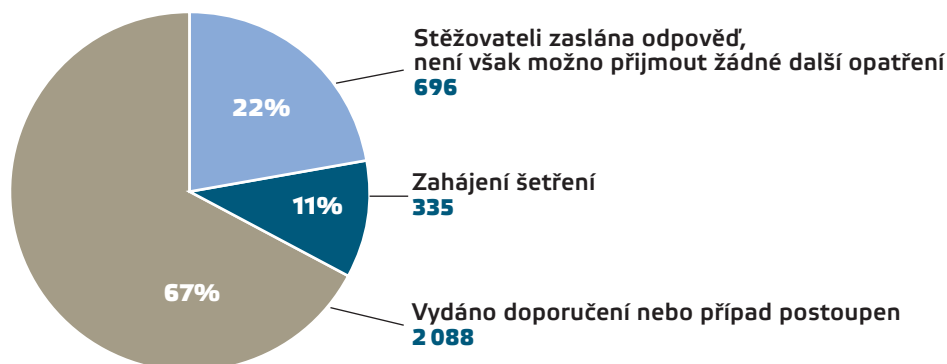
se většina stěžovatelů rozhodla podat veřejnému ochránci práv stížnost v angličtině, po níž následovala němčina, španělština a francouzština. Omezený počet stížností byl předložen v estonštině, katalánštině, maltštině a irštině.

5. Angličtina, bulharština, čeština, dánština, estonština, finština, francouzština, irština, italština, litevština, lotyština, maďarština, maltština, němčina, nizozemština, polština, portugalština, rumunština, řečtina, slovenština, slovinština, španělština a švédština.

6. Podepsáním této dohody sladil veřejný ochránce práv svou praxi se závěry Rady EU z června 2005, které stanoví, že užívání těchto jazyků usnadní komunikaci španělských občanů s orgány EU.

Obr. 3.3: Rozdělení stížností podle jazyků

Jak vyplývá z obr. 3.4, v téměř 80 % případů mohl veřejný ochránce práv stěžovateli pomoci zahájením šetření v daném případě (11 % případů), postoupením stížnosti příslušnému orgánu nebo vydáním doporučení, kam se obrátit (67 %). Oddíl 3.6 níže podává přehled případů, které byly postoupeny nebo kdy bylo stěžovateli vydáno doporučení. V 22 % případů projednávaných v roce 2009 byla stěžovateli zaslána odpověď, veřejný ochránce práv však usuzoval, že žádné další opatření není možné. V některých případech bylo důvodem to, že stěžovatel neuvedl, na koho nebo na co si chce stěžovat.

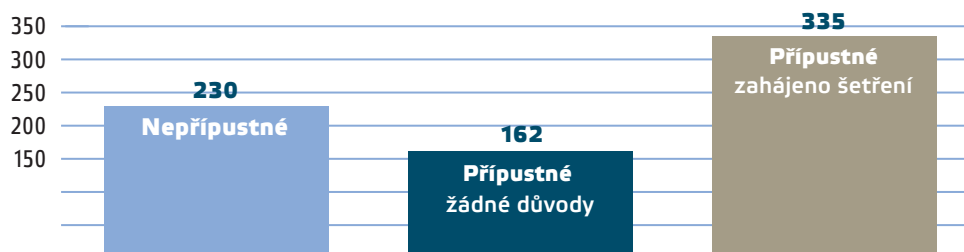
Obr. 3.4: Druh opatření přijatých evropským veřejným ochráncem práv po obdržení stížnosti

POZNÁMKA To zahrnuje 215 stížností zaznamenaných na konci roku 2008, které byly vyřízeny v roce 2009, a nezahrnuje 94 stížností zaznamenaných ke konci roku 2009, které byly na konci roku dosud zpracovávány s cílem určit, jaké opatření přijmout.

3.2 Analýza zahájených šetření⁷

Všechny stížnosti, o nichž se usuzovalo, že spadají do působnosti veřejného ochránce práv, byly dále analyzovány s cílem určit jejich přípustnost. Z těchto 727 stížností spadajících do jeho působnosti bylo u 230 stížností zjištěno, že nejsou přípustné, zatímco u dalších 162 stížností, které byly přípustné, veřejný ochránce práv neshledal důvody pro zahájení šetření.

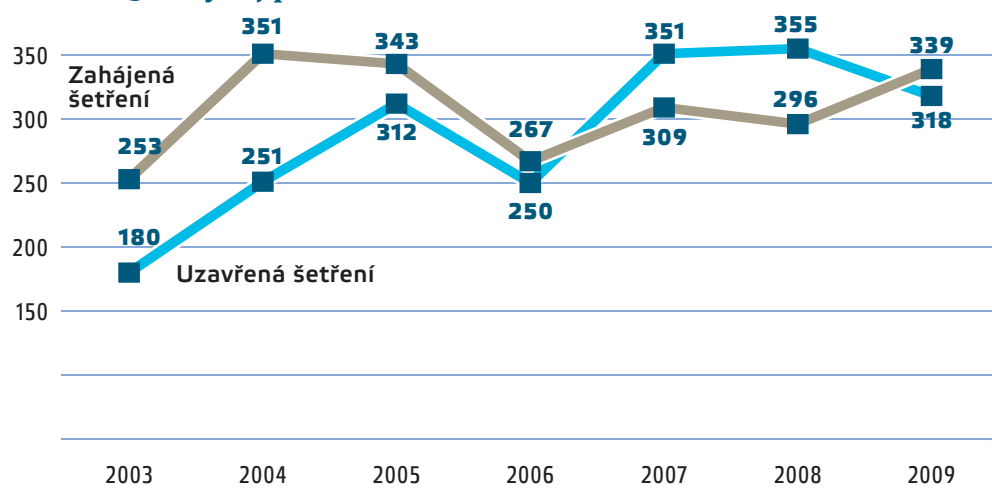
Obr. 3.5: Stížnosti v působnosti evropského veřejného ochránce práv

Na základě stížností bylo v průběhu roku zahájeno celkem 335 nových šetření. To oproti roku 2008 představuje nárůst o 14 %. Veřejný ochránce práv zahájil rovněž čtyři šetření z vlastního podnětu.

Jak udává obr. 3.6, počet šetření zahájených v roce 2009 je o něco nižší než nejvyšší úroveň, jichž bylo dosaženo v roce 2004 (351) a 2005 (343). Uzavřená šetření budou analyzována v oddíle 3.3.

Obr. 3.6: Vývoj počtu šetření

Celkem 84 % stížností vedoucích k šetření bylo podáno jednotlivými občany, zatímco 16 % předložily podniky a sdružení.

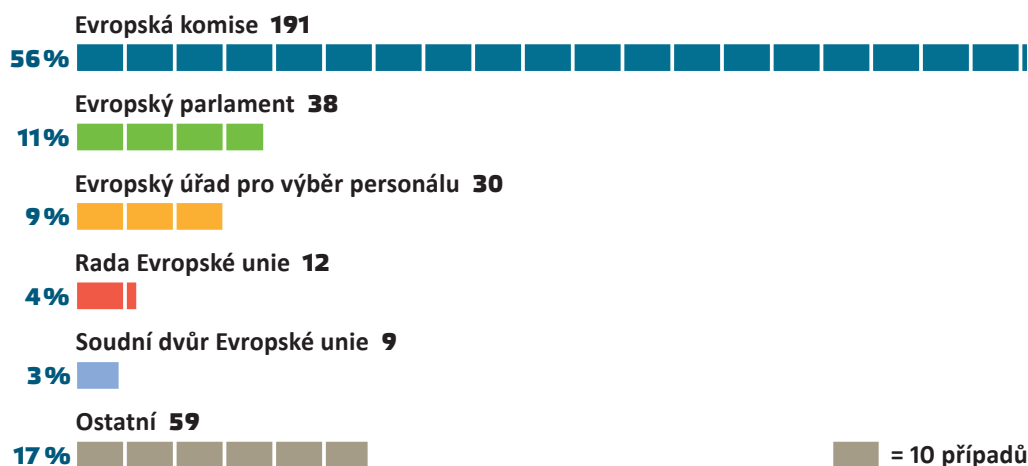
Tabulka 3.3: Zdroj stížností vedoucích k šetření

Jednotliví občané	84 % (283)
Podniky a sdružení	16 % (52)

7. Stejně jako ve *Výroční zprávě za rok 2008* vychází analýza v tomto oddíle z počtu šetření zahájených v roce 2009, nikoli (jak tomu bylo v předchozích letech) z celkového počtu šetření vedených v průběhu daného roku (tj. včetně případů převedených z předchozích let). Tento nový způsob výpočtu statistik by měl umožnit lepší přehled o meziročních tendencích.

Většina šetření, jež veřejný ochránce práv v roce 2009 zahájil, se týkala Evropské komise (56 %). Vzhledem k tomu, že Komise je hlavním orgánem Společenství, který vydává rozhodnutí, jež mají přímý dopad na občany, je logické, že musí být hlavním předmětem stížností občanů. Stojí však za zmínku, že ačkoliv absolutní počet zahájených šetření týkajících se Komise klesl (ze 195 v roce 2008 na 191 v roce 2009), vzrostl počet zahájených šetření týkajících se správy Evropského parlamentu, Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO), Rady a Soudního dvora Evropské unie (a to o deset, deset, dva resp. šest šetření). Co se týká Soudu, je důležité uvést, že veřejný ochránce práv může zahájit pouze šetření v souvislosti s jeho prací mimo soudní pravomoc. Předmětem dalších 59 šetření bylo dvacet tři dalších orgánů, institucí a jiných subjektů EU⁸.

Obr. 3.7: Instituce, orgány a jiné subjekty, jichž se týkala šetření

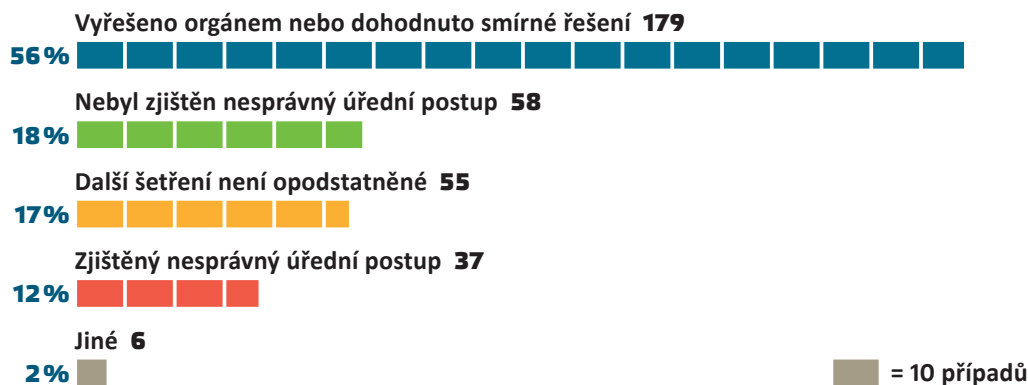

K hlavním typům údajně nesprávného úředního postupu v šetřeních zahájených v roce 2009 patřil nedostatek transparentnosti, včetně odmítnutí poskytnout informace (36 % šetření), nečestné jednání nebo zneužití pravomocí (14 %), zbytečné průtahy (13 %), neuspokojivý postup (13 %), nedbalost (6 %), nezajištění plnění závazků, tj. neplnění úlohy strážce Smluv vůči členským státům Komise (6 %), právní pochybení (6 %) a diskriminace (5 %).

8. Evropský úřad pro boj proti podvodům (6), Výbor regionů Evropské unie (6), Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (5), Evropská agentura pro bezpečnost letectví (5), Evropský hospodářský a sociální výbor (4), Evropská policejní akademie (3), Evropský úřad pro bezpečnost potravin (3), Evropská investiční banka (3), Evropská agentura pro léčivé přípravky (3), Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (3), Europol (3), Evropský účetní dvůr (2), Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací (2), Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (2), Překladačské středisko pro instituce Evropské unie (1), Evropská centrální banka (1), Evropská agentura pro chemické látky (1), Evropská obranná agentura (1), Agentura Evropské unie pro základní práva (1), Eurojust (1), Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (1), Úřad pro úřední tisky Evropské unie (1), Výkonná agentura pro transevropskou dopravní síť (1).

Jak je vidět z obr. 3.9, pozitivního výsledku bylo pro stěžovatele snadno dosaženo v 179 případech uzavřených v roce 2009 (56 % z celkového počtu). Tyto případy byly buď vyřešeny příslušným orgánem, nebo bylo dohodnuto smírné řešení. Odpovídající údaj pro rok 2008 činil 129 případů. V dalších 55 případech byla záležitost vyjasněna, takže nebyla nutná žádná další šetření, zatímco v 58 případech veřejný ochránce práv nezjistil nesprávný úřední postup. V 37 případech veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu. Ve dvou takovýchto případech dotýčný orgán přijal návrh doporučení veřejného ochránce práv, zatímco kritické poznámky byly učiněny v 35 případech (viz obr. 3.10). Tato zjištění jsou podrobněji popsána níže¹⁰.

Obr. 3.9: Výsledky uzavřených šetření

POZNÁMKA V některých případech byla šetření uzavřena na základě dvou nebo více důvodů. Součet jednotlivých hodnot proto přesahuje 100.

■ Případy, kdy nebyl zjištěn nesprávný úřední postup

V roce 2009 bylo 58 případů uzavřeno s tím, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. To nutně neznamená negativní výsledek pro stěžovatele, který alespoň od dotčeného orgánu obdrží úplné vysvětlení jeho kroků a rovněž získá nezávislou analýzu daného případu provedenou veřejným ochráncem práv. Takovéto zjištění současně slouží jako hmatatelný důkaz, že dotýčný orgán jedná v souladu se zásadami řádné správy.

→→→ Komise pomáhá řešit případ týkající se práv cestujících v letecké dopravě

Německý cestující musel cestovat zpět do Německa z Madagaskaru přes Paříž, jelikož společnost Air France kvůli stávce zrušila navazující let. Stěžovatel tvrdil, že neobdržel pomoc ani náhradu škody od letecké společnosti či od odpovědného francouzského orgánu pro dohled, Generálního ředitelství civilního letectví (DGAC), s nímž nemohl komunikovat z důvodu jazykových problémů. Stěžovatel se obrátil s žádostí o pomoc na Komisi, nebyl však s její odpovědí spokojen. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdil, že Komise nebyla schopna zajistit, aby členské státy řádně uplatňovaly pravidla týkající se náhrady škody a pomoci cestujícím v případě nepovolení vstupu na palubu či zrušení nebo dlouhého zpoždění letů.

Veřejný ochránce práv zjistil, že se Komise aktivně zabývala případem stěžovatele a zajistila, aby DGAC přijalo nezbytná opatření. Letecká společnost mimoto cestujícímu vyplatila náhradu škody. Veřejný ochránce práv uvítal rovněž sdělení Komise, že pomůže

10. To zahrnuje rovněž případy, kdy by veřejný ochránce práv provedl úplné šetření, pokud by stěžovatel stížnost nestáhl, a případy, kdy veřejný ochránce práv nemohl pokračovat v šetření kvůli rozhodnutí stěžovatele obrátit se na soud.

vnitrostátním orgánům dohledu snížit jazykové překážky pro evropské cestující, kteří se setkají s problémy.

2980/2008/GG ■

Další poznámky

I v případě, že veřejný ochránce práv nezjistí nesprávný úřední postup nebo dospěje k závěru, že neexistují důvody pro další šetření, může vydat další poznámku, pokud zjistí, že existuje možnost zvýšení kvality správy. Další poznámku proto nelze chápat jako kritiku orgánu, jemuž je určena, nýbrž spíše jako doporučení, jak zlepšit konkrétní postup s cílem zvýšit kvalitu služeb poskytovaných občanům. Veřejný ochránce práv vydal v roce 2009 další poznámky v celkem 28 případech, včetně tohoto:

Údajné porušení důvěrné povahy informací v případě Ryanair/Aer Lingus

Komise šetřila návrh společnosti Ryanair týkající se spojení se společností Aer Lingus a prohlásila, že spojení není slučitelné se společným trhem. Společnost Ryanair tvrdila, že Komise porušila svou povinnost zajistit důvěrnost vysoce citlivých informací obsažených v řadě dokumentů souvisejících s řízením, včetně prohlášení o námitkách.

Veřejný ochránce práv zjistil, že prohlášení o námitkách bylo poskytnuto tisku. To představovalo závažné porušení důvěrné povahy informací. Veřejný ochránce práv však poznamenal, že nelze vycházet z předpokladu, že zdrojem tohoto úniku informací byla Komise, jelikož v dané době měly důvěrnou verzi prohlášení o námitkách k dispozici také vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž. Veřejný ochránce práv učinil další poznámku a vyzval Komisi, aby s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž přezkoumala přijetí vhodných mechanismů, aby byl zajištěn bezpečný přenos důvěrných informací.

1342/2007/FOR ■

■ Případy vyřešené orgánem a smírným řešením

Kdykoli je to možné, snaží se veřejný ochránce práv dosáhnout oboustranně pozitivního výsledku, který uspokojí stěžovatele i orgán, vůči němuž je stížnost vznesena. Spolupráce orgánů EU je nezbytná pro dosažení takových výsledků, které přispějí ke zlepšení vztahů mezi orgány a občany a umožní vyhnout se nákladným a časově náročným soudním sporům.

V roce 2009 bylo 166 případů po podání stížnosti veřejnému ochránci práv vyřešeno samotným orgánem nebo institucí¹¹.

Komise se omlouvá za průtahy

Stěžovatel řídil studii, kterou pro Komisi provádělo několik společností a organizací. Stěžovatel předložil závěrečnou zprávu, finanční výkazy a ostatní požadované dokumenty v dohodnuté tříměsíční lhůtě. Komise potvrdila přijetí zprávy, nevyplatila však splatný zůstatek. Na první z několika upomínek žadatele Komise udávala jako příčiny prodlevy dovolenou a kapacitní problémy. Stěžovatel se poté obrátil na veřejného ochránce práv a tvrdil, že Komise se záležitostí nezabývala a neuhradila zůstatek v 45denní dohodnuté lhůtě. Po telefonickém postupu, který veřejný ochránce práv Komisi navrhl, se tato stěžovateli omluvila za průtahy při vyřizování spisu a přislíbila, že vypočítá a uhradí zůstatek do čtyř týdnů, bude-li stěžovatel souhlasit s výpočtem. Stěžovatel uvedl, že je s výsledkem spokojen a nyní je s Komisí ve styku ohledně tohoto spisu.

2650/2009/KM (důvěrné) ■

11. Jak je uvedeno v kapitole 2, ve 114 případech bylo po zásahu veřejného ochránce práv dosaženo rychlé odpovědi na nezodpovězenou korespondenci.

Pokud šetření vede k předběžnému zjištění nesprávného úředního postupu, veřejný ochránce práv se snaží pokud možno prosadit smírné řešení. Během roku bylo třináct případů uzavřeno poté,

Pokud šetření vede k předběžnému zjištění nesprávného úředního postupu, veřejný ochránce práv se snaží pokud možno prosadit smírné řešení.

co bylo dosaženo smírného řešení. Na konci roku 2009 bylo dosud zvažováno 20 návrhů na smírné řešení.

Veřejný ochránce práv dosáhl smírného řešení stížnosti týkající se VIP vstupenek

Dva vysoce postavení úředníci Komise přijali od významného dodavatele sportovních oděvů VIP vstupenky na mistrovství světa v ragby v Paříži. Jedna nevládní organizace si veřejnému ochránci práv stěžovala, že to by mohlo vést ke střetu zájmů, jelikož oba úředníci pracují na případech antidumpingových řízení, na nichž by mohl mít dodavatel sportovních oděvů zájem. Veřejný ochránce práv navrhl, aby Komise potvrdila, že by bylo lepší, aby svým úředníkům nedovolila přijmout tento dar. Komise s tímto návrhem souhlasila a stěžovatel se spokojil s tímto prohlášením.

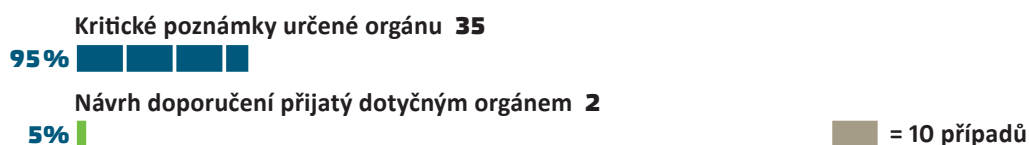
1341/2008/MHZ ■

V některých případech lze stížnost vyřešit nebo dospět k smírnému řešení, pokud dotčený orgán stěžovateli nabídne odškodnění. Tyto nabídky se činí *ex gratia*, to znamená bez přiznání právní odpovědnosti a vytvoření právního precedentu.

■ Případy, kdy byl zjištěn nesprávný úřední postup

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, v 12 % případů uzavřených v roce 2009. Ve 35 těchto případech byl případ uzavřen s kritickou poznámkou pro dotčený orgán (44 případů v roce 2008). Dva případy byly uzavřeny, když daný orgán přijal návrh doporučení vydaného veřejným ochráncem práv. Tato zjištění jsou podrobněji analyzována níže.

Obr. 3.10: Šetření, v nichž byl zjištěn nesprávný úřední postup

Kritické poznámky

Pokud smírného řešení nelze dosáhnout nebo pokud je snaha o takové řešení neúspěšná, veřejný ochránce práv buď případ uzavře kritickou poznámkou pro daný orgán, nebo podá návrh doporu-

Kritická poznámka je potvrzením stěžovateli, že jeho stížnost je oprávněná, a ukazuje dotyčnému orgánu, co učinil nesprávně, aby se v budoucnu mohl nesprávných úředních postupů vyvarovat.

čení. Veřejný ochránce práv obvykle učiní kritickou poznámku v případě, že (i) dotyčný orgán již nemůže nesprávný úřední postup napravit, (ii) tento nesprávný úřední postup zřejmě nemá obecné důsledky a (iii) podle všeho není třeba, aby veřejný ochránce práv činil následné kroky. Veřejný ochránce práv učiní kritickou poznámku rovněž tehdy, pokud se domnívá, že by návrh

doporučení byl zbytečný nebo že k případu, v němž dotčený orgán nepřijme návrh doporučení, není vhodné předložit zvláštní zprávu Parlamentu.

Kritická poznámka je potvrzením stěžovateli, že jeho stížnost je oprávněná, a ukazuje dotyčnému orgánu, co učinil nesprávně, aby se v budoucnu mohl nesprávných úředních postupů vyvarovat.

Nepořízení náležitého zápisu ze zasedání v případě týkajícím se společnosti Intel

V roce 2008 podal výrobce mikroprocesorů, společnost Intel, veřejnému ochránci práv stížnost, že se Komise dopustila procedurálního pochybení při šetření, zda společnost Intel nezneužila svého dominantního postavení. Společnost Intel tvrdila, že Komise nepořídila zápis ze zasedání s vedoucím pracovníkem výrobce počítačů, společnosti Dell, které se konalo v srpnu 2006, přestože toto zasedání přímo souviselo s předmětem šetření společnosti Intel vedeného Komisí.

Veřejný ochránce práv dospěl k zjištění, že se zasedání v srpnu 2006 týkalo šetření společnosti Intel. Zjistil rovněž, že Komise nepořídila z tohoto zasedání náležitý zápis a že vyšetřovací spis neobsahoval program tohoto zasedání. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že toto jednání představovalo případ nesprávného úředního postupu. Učinil kritickou poznámku v tom smyslu, že nepořízením náležitého zápisu ze zasedání v srpnu 2006 Komise porušila zásady řádné správy. Nedospěl však k žádnému zjištění v otázce, zda Komise porušila práva společnosti Intel na obranu.

Veřejný ochránce práv nezjistil nesprávný úřední postup s ohledem na druhé tvrzení společnosti Intel, že Komise podpořila společnost Dell v tom, aby uzavřela dohodu o výměně informací s výrobcem mikročipů, společností Advanced Micro Devices (AMD). Podle názoru stěžovatele tato dohoda společnosti AMD umožnila získat informace obsažené ve vyšetřovacím spisu Komise. Veřejný ochránce práv však zjistil, že Komise nepořídila žádný záznam o telefonátu mezi Komisí a společností Dell, během něhož byla projednávána dohoda o výměně informací. Takovýto záznam by pomohl objasnit příslušné skutečnosti. V další poznámce proto doporučil, aby byly v budoucnu pořizovány náležité záznamy o náplni zasedání nebo obsahu telefonických hovorů se třetími stranami, které se týkají důležitých procedurálních záležitostí.

1935/2008/FOR (důvěrné) ■

Kritická poznámka však neposkytuje stěžovateli nápravu. Pokud by měla být zjednána náprava, je nejlepší, pokud po obdržení stížnosti dotyčný orgán jedná iniciativně a uzná nesprávný úřední postup a nabídne vhodnou nápravu. V některých případech to může být pouhá omluva. Tímto jednáním dotyčný orgán prokazuje, že je odhodlán zlepšovat své vztahy s občany. Prokazuje to rovněž, že si je vědom toho, co učinil nesprávně, může se proto v budoucnu nesprávných úředních postupů vyvarovat.

Opatření přijatá v návaznosti na kritické a další poznámky

S cílem zajistit, aby se orgány, instituce a jiné subjekty poučily ze svých chyb a aby se v budoucnu předešlo nesprávným úředním postupům, informuje veřejný ochránce práv každoročně veřejnost

o svých zjištěních týkajících se opatření přijatých orgány v návaznosti na kritické a další poznámky. Veřejný ochránce práv tak činí prostřednictvím studie, kterou zveřejňuje na svých internetových stránkách.

Opatření přijatá v návaznosti na kritické a další poznámky učiněné v roce 2008

Veřejný ochránce práv dotyčné orgány vyzval, aby na kritické a další poznámky učiněné v roce 2008 reagovaly do šesti měsíců. Veřejný ochránce práv obdržel odpovědi na všechny vydané poznámky, ačkoliv v některých případech opožděně. To představuje významné zlepšení oproti roku 2007, kdy některé odpovědi došly příliš pozdě, než aby mohly být vzaty v úvahu ve studii týkající se daného roku.

Pokud se vezmou kritické a další poznámky dohromady, činila míra uspokojivých následných opatření 79 %. Opatření přijatá v návaznosti na další poznámky byla uspokojivá ve všech případech, zatímco míra uspokojivých opatření přijatých v návaznosti na kritické poznámky byla významně nižší a činila 62 %. To prokazuje, že je dosud zapotřebí významná práce, a to na straně veřejného ochránce práv i samotných orgánů, při přesvědčování úředníků, že zaujetí obranného postoje k veřejnému ochránci práv představuje pro jejich orgán zmeškanou příležitost a může poškodit obraz Unie.

→→→ Zvláštní zmínku jako nejdůležitější případy, jež by měly sloužit jako vzor pro ostatní orgány, co se týká toho, jak nejlépe reagovat na kritické a další poznámky, si zasluhuje pět z následných opatření. Tyto případy se týkají **Parlamentu (3464/2004/(TN)TS)**, **Komise (101/2004/GG a 3148/2007/BEH)**, **Evropského hospodářského a sociálního výboru (1473/2006/TS)** a **Evropského úřadu pro výběr personálu (OI/8/2006/BU)**. Dotyčné orgány se v těchto případech příkladně zabývaly následnými opatřeními. ■

Návrhy doporučení

V případech, kdy je možné, aby dotčený orgán nesprávný úřední postup napravit, nebo v případech, kdy je nesprávný úřední postup zvláště závažný nebo má obecné důsledky, obvykle veřejný ochránce práv dotčenému orgánu, instituci či jinému subjektu podá návrh doporučení. Podle čl. 3 odst. 6 statutu veřejného ochránce práv musí orgán, instituce nebo jiný subjekt do tří měsíců zaslat podrobné stanovisko. V roce 2009 bylo vydáno 15 návrhů doporučení. Mimoto vedlo sedm návrhů doporučení z roku 2008 k rozhodnutí v roce 2009, zatímco dva další případy byly uzavřeny na základě návrhů doporučení podaných v roce 2007. V daném roce byly uzavřeny dva případy, kdy byl dotčným orgánem přijat návrh rozhodnutí. Pět případů bylo uzavřeno s kritickou poznámkou. Na konci roku 2009 bylo dosud zvažováno 17 návrhů doporučení, včetně tří návrhů podaných v roce 2008 a čtrnácti podaných v roce 2009.

Nezdokumentování přezkumu posouzení dopadů na životní prostředí

EU stanovila jako prioritní projekt v rámci transevropské sítě osu Madrid-Barcelona-Perpignan-Montpellier. Projekt zahrnuje vysokorychlostní železniční spojení mezi Madridem a francouzskou hranicí. Evropská investiční banka (EIB) má financovat více než čtvrtinu celkových nákladů projektu. V lednu 2006 si jeden španělský občan veřejnému ochránci práv stěžoval, že by plánovaný železniční úsek protínající centrum Barcelony mohl vážně poškodit prostředí okolních staveb, například Gaudiho katedrálu Sagrada Família. Stěžovatel tvrdil, že by EIB měla projekt znovu přezkoumat a znovu uvážit své rozhodnutí o jeho financování.

Veřejný ochránce práv stížnost vyšetřil a neobjevil žádný dokument, který by prokazoval, že EIB přezkoumala posouzení dopadů na životní prostředí vyhotovené španělskými orgány. Vyzval EIB, aby plně zdokumentovala posouzení před financováním projektu. Banka souhlasila s tím, že upraví svá pravidla a zlepší způsob dokumentování přezkumu budoucích posouzení.

244/2006/(BM)JMA ■

Zvláštní zprávy

Pokud orgán, instituce či jiný subjekt Unie uspokojivě nereaguje na návrh doporučení, může veřejný ochránce práv podat zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Tato zvláštní zpráva může

Pokud orgán, instituce či jiný subjekt Unie uspokojivě nereaguje na návrh doporučení, může veřejný ochránce práv podat zvláštní zprávu Evropskému parlamentu.

obsahovat doporučení.

Jak bylo zdůrazněno ve *Výroční zprávě* evropského veřejného ochránce práv za rok 1998, možnost předložit zvláštní zprávu Evropskému parlamentu má pro práci veřejného ochránce práv nesmírnou cenu. Zvláštní zpráva Evropskému parlamentu je

posledním věcným krokem, který veřejný ochránce práv v souvislosti s případem podniká, protože přijetí usnesení a výkon pravomocí Parlamentu jsou předmětem politického úsudku Parlamentu. Veřejný ochránce práv samozřejmě poskytuje Parlamentu při projednávání zvláštní zprávy veškeré požadované informace a pomoc. V roce 2009 nebyla vydána žádná zvláštní zpráva.

Podle jednacího řádu Evropského parlamentu je za vztahy Parlamentu s veřejným ochráncem práv odpovědný Petiční výbor. Na zasedání Petičního výboru konaném dne 12. října 2005 se veřejný ochránce práv zavázal, že v souladu s čl. 205 odst. 3 jednacího řádu Evropského parlamentu ve výboru na jeho žádost vystoupí vždy, když bude Parlamentu předkládat zvláštní zprávu.

3.4 Nejdůležitější případy, které jsou příkladem osvědčených postupů

Devět případů uzavřených v roce 2009 představuje názorné příklady osvědčených postupů a bylo označeno jako nejdůležitější případy. Slouží jako vzor pro všechny orgány, instituce a jiné subjekty EU, pokud jde o to, jak nejlépe reagovat na záležitosti, na něž je veřejný ochránce práv upozorněn.

Veřejný ochránce práv pochválil **Komisi** za podporu německého občana v případě týkajícím se práv cestujících v letecké dopravě. Šetření prokázalo, že Komise aktivně sledovala případ stěžovatele a kontaktovala příslušné francouzské úřady, aby zajistila řádné uplatňování příslušných pravidel (**2980/2008/GG**). Rovněž s cílem zajistit úplné a řádné uplatňování práva EU Komise znovu zahájila řízení pro porušení právních předpisů, aby ověřila, zda byla skládka odpadu v Malagrottě nedaleko Říma uvedena do souladu s příslušnou směrnicí (**791/2005/(IP)FOR**). Veřejný ochránce práv učinil v tomto ohledu další poznámku.

V oblasti transparentnosti souhlasil **Evropský úřad pro boj proti podvodům** (OLAF) s uvolněním dlouhého seznamu dokumentů po konzultaci soudních orgánů dotčených členských států. O tyto dokumenty požádaly dvě belgické společnosti (spojené případy **723/2005/OV** a **790/2005/OV**). **Evropský úřad pro výběr personálu** (EPSO) souhlasil s tím, že umožní přístup ke známkám z testů všem kandidátům, a nikoli pouze těm, kteří neuspěli. Toto rozhodnutí následovalo po stížnosti na skutečnost, že úspěšní kandidáti nemohli zjistit, jaké známky získali (**2346/2007/JMA**).

V oblasti smluv Komise oznámila, že je ochotna přezkoumat, zda by mohla zpětně povolit zadání zakázek subdodavatelům s ohledem na zrušení příkazu k navrácení prostředků ve výši téměř 500 000 EUR (**2119/2007/ELB**). Vzhledem ke skutečnosti, že společnost úspěšně dokončila tři projekty, vyzval veřejný ochránce práv Komisi, aby přijala tento návrh na smírné řešení. V případě **1908/2007/JF** Komise souhlasila s tím, že zruší inkasní příkaz, jelikož uznala, že navrácením dané částky by se stěžovatelka dostala do velmi nejisté finanční situace. Veřejný ochránce práv ocenil skutečnost, že Komise ukázala, že umí citlivě přistupovat ke složitým osobním situacím, a zařadil tento případ mezi nejdůležitější případy v roce 2009 s cílem doložit, jak mohou orgány při své práci uplatňovat zásadu spravedlnosti.

K dalším příkladům osvědčených postupů patří případ **1562/2008/BB**, kdy se **Výkonná agentura pro konkurenceschopnost a inovace** (EACI) omluvila a poskytla dodatečná vysvětlení neúspěšnému kandidátu. Zmíněn je rovněž závazek EACI stanovit dodatečná opatření v rámci svých služeb ke zlepšení informovanosti svých úředníků o použitelných správních normách. **Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum** uznala, že ve svém původním rozhodnutí o vyloučení kandidáta mu neposkytla jasné a srozumitelné informace o možných opravných prostředcích. Agentura

veřejného ochránce práv ujistila, že žadatelé v budoucnu obdrží odpovídající informace. Pozvala rovněž kandidáta k pohovoru (**2003/2008/TS**). **Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast** se omluvila stěžovateli a oznámila, že učinila kroky k nápravě zjištěných problémů, v případě týkajícím se odmítnutí žádosti o grant. Souhlasila rovněž s tím, že žádost znovu přezkoumá (**1537/2008/(TJ)GG**).

3.5 Tematická analýza uzavřených šetření

Rozhodnutí o uzavření případu jsou obvykle zveřejňována na internetových stránkách veřejného ochránce práv (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtině a v jazyce stěžovatele, pokud

Rozhodnutí o uzavření případu jsou obvykle zveřejňována na internetových stránkách veřejného ochránce práv (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtině a v jazyce stěžovatele, pokud se liší.

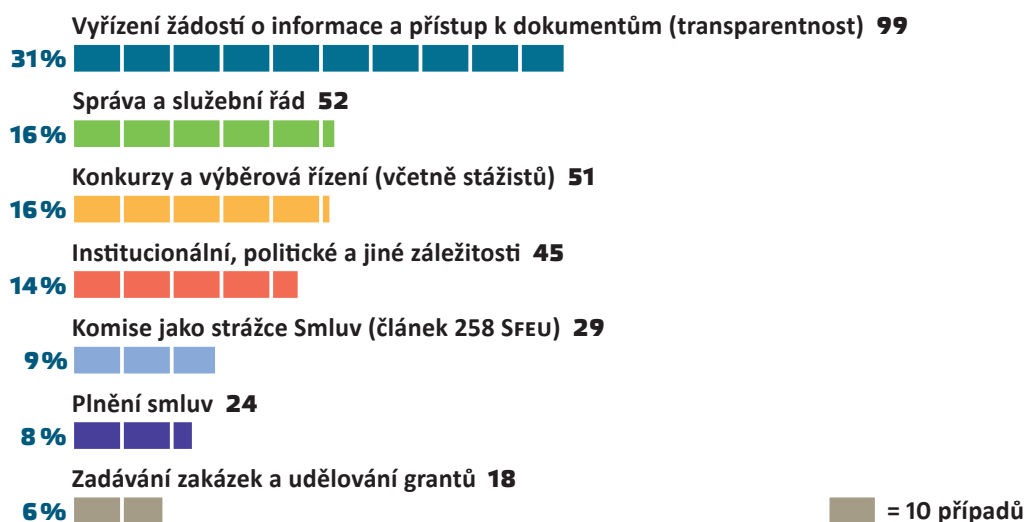
se liší. Na internetových stránkách veřejného ochránce práv je zpřístupněn vybraný počet případů v souhrnné formě ve všech 23 úředních jazycích EU. Tato shrnutí odrážejí celou škálu témat a orgánů, institucí a jiných subjektů Unie, jichž se týkalo 318 rozhodnutí o uzavření případů v roce 2009, jakož i různé důvody pro uzavření případu.

Tento oddíl analyzuje nejdůležitější právní a věcné závěry obsažené v rozhodnutích veřejného ochránce práv o uzavření šetření z roku 2009. Je uspořádán s ohledem na tematickou klasifikaci hlavního předmětu šetření v rozdělení na sedm hlavních kategorií:

- Otevřenost, přístup k dokumentům a ochrana osobních údajů;
- Komise jako strážce Smluv;
- Zadávání zakázek a udělování grantů;
- Plnění smluv;
- Správa a služební řád;
- Konkurzy a výběrová řízení;
- Institucionální, politické a jiné záležitosti.

Je nutno podotknout, že mezi výše uvedenými kategoriemi existuje značné překrývání. Například otázky otevřenosti jsou často uváděny ve stížnostech týkajících se nábory zaměstnanců nebo úlohy Komise jako strážce Smluv. Je nutno rovněž uvést, že kategorie nejsou uvedeny v pořadí, v jakém se objevují na obr. 3.11¹².

Obr. 3.11: Předmět uzavřených šetření

12. Obr. 3.11 poskytuje informace o všech šetřeních „uzavřených“ v roce 2009 podle předmětu. V roce 2008 byl tento graf vypracován na základě všech zahájených šetření. Jelikož tematická analýza podává přehled o nejdůležitějších zjištěních obsažených ve výběru případů „uzavřených“ v roce 2009, považovalo se za vhodnější vypracovat graf na stejném základě. Graf je umístěn v tomto oddíle, aby čtenáři objasnil důležitost projednávaných záležitostí, pokud jde o celkový počet případů řešených veřejným ochráncem práv.

■ Otevřenost, přístup k dokumentům a ochrana osobních údajů

V tomto oddíle jsou přezkoumána rozhodnutí veřejného ochránce práv z roku 2009 ohledně stížností týkajících se (i) přístupu veřejnosti k dokumentům; (ii) přístupu veřejnosti k informacím a (iii) ochrany osobních údajů a práva subjektů údajů na přístup ke svým údajům.

Přístup veřejnosti k dokumentům

Podle čl. 10 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (bývalý článek 1 SEU) jsou rozhodnutí v Unii přijímána „co nejotevřeněji a co nejbližší občanům“, zatímco čl. 15 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) vyžaduje, aby orgány, instituce a jiné subjekty Unie jednaly co nejotevřeněji s cílem podpořit řádnou správu věcí veřejných a zajistit účast občanské společnosti. Čl. 15 odst. 3 SFEU (bývalý článek 255 Smlouvy o ES) dále stanoví právo občanů na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů Unie. Toto právo na přístup k dokumentům upravuje nařízení č. 1049/2001¹³. Dne 30. dubna 2008 předložila Komise návrh¹⁴ na změnu a nahrazení nařízení č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise. Diskuse o této legislativní revizi pokračovaly i v roce 2009. Po několika šetřeních veřejného ochránce práv vedených z vlastního podnětu v letech 1996 a 1999 přijala předpisy pro přístup k dokumentům také řada dalších orgánů a institucí.

Podle nařízení č. 1049/2001 si mohou žadatelé vybrat, jaké opravné prostředky použijí: mohou zamítnutí žádosti buď předložit soudu podle článku 263 SFEU (bývalý článek 230 Smlouvy o ES),

V roce 2009 uzavřel veřejný ochránce práv šetření 19 stížností týkajících se uplatňování nařízení č. 1049/2001, z nichž 15 bylo podáno na Komisi.

nebo podat stížnost veřejnému ochránci práv. V roce 2009 uzavřel veřejný ochránce práv šetření 19 stížností týkajících se uplatňování nařízení č. 1049/2001, z nichž 15 bylo podáno na Komisi.

Dvě stížnosti týkající se Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) (případy **723/2005/OV** a **790/2005/OV**) byly předmětem společného šetření. Tyto stížnosti se týkaly se dvou belgických společností, které byly vyšetřovány v souvislosti s použitím falešných osvědčení při dovozu banánů s preferenční sazbou. V zájmu objasnění skutečností a případného vypracování odvolání tyto společnosti požádaly o přístup k dlouhému seznamu dokumentů. Úřad OLAF odmítl přístup k většině těchto dokumentů s odůvodněním, že by to porušilo ochranu týkající se jeho vyšetřování a soudních řízení v členských státech. Po prostudování spisu veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že úřad OLAF jednal nesprávně. Navrhl smírné řešení a vyzval úřad OLAF, aby přehodnotil svůj postoj. Úřad OLAF přijal smírné řešení po poradě s příslušnými soudními orgány v dotčených členských státech. <<<<

V případě **1349/2008/GG** si novinář, který úřadu OLAF zaslal řadu otázek a obdržel odpověď od mluvčího úřadu OLAF, stěžoval, že mluvčí měl v úmyslu předat odpovědi různým třetím stranám. Ve svém stanovisku úřad OLAF uvedl, že mluvčí jednal vlastním jménem, a nikoli jako mluvčí úřadu OLAF. Jelikož tato osoba skutečně prohlásila, že při zaslání příslušného e-mailu jednala vlastním jménem, veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že stížnost nespadá do jeho působnosti a případ uzavřel.

Bývalý úředník Komise, který podal stížnost u evropského inspektora ochrany údajů (EIOÚ), tvrdil, že Komise porušila jeho právo na ochranu údajů a podal veřejnému ochránci práv stížnost na EIOÚ (případ **491/2008/PB**). Stěžovatel uvedl, že EIOÚ neodpověděl na korespondenci a neposkytl přístup k některým dokumentům. EIOÚ se omluvil za průtahy při zodpovězení korespondence. Co se týká přístupu k dokumentům, veřejný ochránce práv se domníval, že v době přijetí rozhodnutí, které nebylo v souladu s příslušnými pravidly, EIOÚ dosud nezavedl strukturovaný přístup k řešení takovýchto žádostí o přístup. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel s další poznámkou.

Řada stížností obsahovala tvrzení ohledně průtahů. V případech **1190/2008/DK** a **1010/2008/DK** veřejný ochránce práv zjistil řadu nedostatků při vyřizování žádostí stěžovatelů o přístup ze strany Komise¹⁵. Tyto nedostatky se týkaly registrace žádostí, dodržení platných lhůt a neuvedení důvodů

13. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001, L 145, s. 43.

14. KOM(2008) 229 v konečném znění.

15. Názorným příkladem toho, že některé útvary mají dosud problémy s dodržováním ustanovení nařízení č. 1049/2001, je případ 2673/2009/MHZ, který byl nakonec dotčným orgánem urovnán.

pro prodloužení lhůty. Jelikož tyto nedostatky již byly zjištěny v předchozím případě (**367/2006/PB**), v němž veřejný ochránce práv učinil několik kritických poznámek (na něž Komise reagovala velmi kladně), a jelikož skutečnosti týkající se těchto dvou případů předcházely závazkům, které Komise poskytla veřejnému ochránci práv, nevydal znovu žádné kritické poznámky. Případ **541/2008/VIK** obsahoval rovněž tvrzení, že rozhodnutí o odmítnutí žádosti o přístup k dokumentům nebylo správné. Během šetření bylo zjištěno, že informace, které stěžovatel požadoval, zveřejnily příslušné vnitrostátní orgány. Veřejný ochránce práv zjistil řadu nedostatků v jednání Komise, neučinil však žádné kritické poznámky, jelikož stěžovatel nepředložil žádná tvrzení ohledně těchto procedurálních hledisek.

V případě **1491/2008/(ID)(BU)CK** jeden kandidát výběrového řízení pořádaného Evropským úřadem pro výběr personálu (EPSO) tvrdil, že neobdržel odpověď na žádost o přístup k otázkám a odpovědím v testech, které absolvoval. O několik měsíců později se generální sekretariát Komise sice omluvil za průtahy, žádost však zamítl a potvrdil, že potvrzující žádost byla ztracena nebo založena na nesprávné místo. Tento případ souvisel s případem **1150/2008/(ID)(BU)CK**, který stejný stěžovatel podal na EPSO. V tomto druhém případě stěžovatel tvrdil, že EPSO nepředal jeho potvrzující žádost generálnímu sekretariátu Komise v souladu čl. 15 odst. 1 evropského kodexu řádné správní praxe. Pouze stěžovateli sdělil, že měl potvrzující žádost zaslat Komisi. EPSO potvrdil, že vzhledem k zavedeným postupům, kdy potvrzující žádosti vyřizuje Komise, měl dotýcnou žádost postoupit. Veřejný ochránce práv vydal další poznámku a vyzval EPSO, aby učinil veškeré potřebné kroky k zajištění své nezávislosti v oblasti vyřizování žádostí o přístup k dokumentům.

V případě **3085/2008/GG** veřejný ochránce práv kritizoval Komisi, že zpočátku nerozpoznala dopis stěžovatele jako žádost o přístup. Komise rovněž nevyřídila náležitě potvrzující žádost stěžovatele. Ačkoliv rozhodnutí Komise o odmítnutí přístupu bylo v zásadě správné, veřejný ochránce práv učinil kritickou poznámku, jelikož se Komise neomluvila za procedurální pochybení.

Případ **429/2007/PB** se rovněž týkal závažných průtahů při vyřizování žádosti o přístup. Veřejný ochránce práv vydal kritickou poznámku. V tomto případě byla nadnesena rovněž otázka poplatků účtovaných za vyřízení žádosti o přístup k velkému množství dokumentů. Veřejný ochránce práv se domníval, že Komise nedodržela normy stanovené v článku 10 nařízení č. 1049/2001 pro účtování těchto poplatků a učinil v tomto ohledu kritickou poznámku.

Veřejný ochránce práv zahájil šetření z vlastního podnětu týkající se Komise v souvislosti s žádostmi občanů o přístup k dokumentům souvisejícím s řízením pro porušení právních předpisů (**01/2/2009/MHZ**). Ačkoliv toto šetření uzavřel se zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, vybídl Komisi, aby občany informovala, že přístup k těmto dokumentům mohou získat podáním žádosti Komisi, nebo orgánům dotýcného členského státu, či mohou využít obě možnosti. Občané by mohli být rovněž informováni, že pokud podávají žádost o přístup orgánům členského státu, použije se vnitrostátní právo. Veřejný ochránce práv dodal, že by Komise mohla tyto informace uvést na svých vynikajících, uživatelsky přívětivých internetových stránkách věnovaných porušování právních předpisů¹⁶.

Další šetření veřejného ochránce práv se týkala jiných námitek s ohledem na přístup veřejnosti podle nařízení č. 1049/2001. Případ **70/2008/TS** se týkal námitky související s možným narušením rozhodovacího procesu a vystavením útvarů nepřiměřenému tlaku zvnějšku. Veřejný ochránce práv shledal tyto důvody uvedené Komisí jako neoprávněné a nepřiměřené. Případ uzavřel s dvěma kritickými poznámkami. Případ **488/2007/PB** se týkal námitky vůči přístupu veřejnosti na základě ochrany obchodních zájmů a ochrany mezinárodních vztahů. Veřejný ochránce práv shledal, že Komise neuvedla dostatečné důvody pro odepření úplného přístupu k dokumentům. Komise odpověděla, že konzultovala s dotčenými členskými státy a že všechny s výjimkou jednoho souhlasily se zveřejněním. Komise bude veřejného ochránce práv informovat o postoji dotýcného členského státu. Stěžovatel se spokojil s touto odpovědí a veřejný ochránce práv případ uzavřel. Veřejný ochránce práv však učinil další poznámku, že se Komise nezabývala důležitými otázkami, a to, zda nadále

16. Co se týká přístupu ke spisu v případě porušení právních předpisů, viz rovněž případ 1059/2008/(WP)VL.

zastává názor, že dotyčné dokumenty pocházely z členských států nebo že dokumenty byly vyhotoveny útvary Komise. Vyzval Komisi, aby tyto záležitosti objasnila.

Případ **819/2007/PB** se týkal toho, že Komise zamítla přístup k žádosti Irska ve věci předložené Soudnímu dvoru z toho důvodu, že by to narušilo soudní řízení. V průběhu šetření vydal Tribunál rozsudek, který se jevil jako důležitý pro danou záležitost. Veřejný ochránce práv proto Komisi požádal, aby na základě tohoto rozsudku své původní rozhodnutí revidovala. Komise i nadále trvala na zamítnutí přístupu, aniž by předložila opodstatněné důvody. Veřejný ochránce práv proto učinil kritickou poznámku. Uvedl, že se zdá, že zamítnutí přístupu ze strany Komise vychází ze skutečnosti, že proti tomuto rozsudku bylo podáno odvolání. To nemůže být důvodem k rozhodnutí nebrat v potaz právní výklad uvedený v tomto rozsudku.

Přístup veřejnosti k dokumentům

Veřejný ochránce práv se zabýval mnoha stížnostmi o údajném neposkytnutí informací. Mnoho z těchto případů bylo projednáno zrychlenými a zjednodušenými postupy, a bylo proto uzavřeno rychle poté, co dotyčný orgán poskytl příslušné informace. Ve dvou případech bylo zahájeno plnohodnotné šetření. Případ **1694/2007/(WP)BEH** se týkal tvrzení, že Komise poskytla nedostatečné a úmyslně nesprávné odpovědi na žádost o informace týkající se určitého legislativního postupu. Ačkoliv veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že tvrzení týkající se úmyslně nesprávných informací bylo nepodložené, souhlasil s tím, že odpovědi Komise stěžovateli nebyly dostatečné. Vzhledem ke skutečnosti, že Komise poskytla příslušné informace během šetření, veřejný ochránce práv usuzoval, že v tomto ohledu není nutné žádné další opatření. V případě **443/2009/VL** byl Evropský policejní úřad (Europol) obviněn z nezodpovězení dopisů, v nichž ho stěžovatel informoval o tom, co považoval za vážné ohrožení mezinárodní bezpečnosti. Rovněž mu neposkytl kontaktní údaje styčného úřadu Europolu v Německu. Ve svém stanovisku Europol objasnil, že se záležitosti, které předložil stěžovatel, týkaly vnitrostátních záležitostí a že informace předal německému styčnému úřadu Europolu, který se nachází v jeho prostorách v Haagu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

Ochrana údajů

V případě **3486/2006/(GK)(ID)RT** stěžovatel požádal Komisi, aby mu poskytla údaje týkající se zaměstnání ohledně jedné její úřednice. Jelikož tato úřednice odmítla poskytnout povolení k vydání této informace, Komise odmítla uvést datum jejího nástupu do zaměstnání. Veřejný ochránce práv se domníval, že Komise neposkytla přiměřené důvody svého zamítnutí, a předložil návrh na smírné řešení, který Komise přijala. Dotčená úřednice však mezitím podala EIOÚ stížnost proti záměru Komise poskytnout tuto informaci. Když EIOÚ potvrdil, že dotyčné údaje mohou být zpřístupněny, podala dotčená úřednice žalobu Tribunálu. Vzhledem k projednávané žalobě veřejný ochránce práv své šetření uzavřel. Vydal další poznámku, že by Komise měla žadatele informovat o výsledku soudního řízení.

Případ **672/2007/(WP)PB** se týkal záležitostí souvisejících s vyřizováním žádostí o přístup a použitelností nařízení č. 1049/2001, pokud jde o pravidla ochrany údajů. Veřejný ochránce práv shledal, že vyřízení žádosti Komisí v tomto případě bylo poznamenáno velkými a neodůvodněnými průtahy znamenajícími nesprávný úřední postup. Učinil kritickou poznámku. Co se týká použitelnosti nařízení č. 1049/2001, veřejný ochránce práv odkázal na judikaturu vydanou po podání stížnosti, kterou Komise (jak se zdálo) implicitně uznala. Domníval se, že dotyčné právní otázky již nejsou předmětem sporu.

➡➡➡ Případ **2346/2007/JMA** se týkal toho, že EPSO odmítl informovat úspěšné kandidáty o jejich známkách v různých testech. Veřejný ochránce práv se domníval, že odmítnutím EPSO nedorazil základní zásadu transparentnosti zakotvenou v článku 1 SEU (nyní čl. 10 odst. 3 SEU) a v článku 22 evropského kodexu řádné správní praxe. Obrátil se v této záležitosti rovněž na EIOÚ, který zastával názor, že výsledky testů je nutno považovat za osobní údaje, k nimž by měli mít stěžovatelé právo na přístup. Ačkoliv EPSO původně odmítl návrh veřejného ochránce práv na smírné řešení týkající se zveřejnění těchto údajů, rozhodl se svůj postoj změnit a umožnit všem kandidátům přístup k jejich známkám, a to po konzultaci správní rady EPSO. ⬅⬅⬅

■ Komise jako strážce Smluv

K principům, na nichž je Evropská unie založena, patří zásada právního státu. Jednou z nejvýznamnějších povinností Komise je plnění úlohy strážce Smluv¹⁷. V článku 258 SFEU (bývalý článek 226 Smlouvy o ES) je stanoven obecný postup, jímž může Komise vyšetřovat a předávat Soudnímu dvoru možné případy porušení právních předpisů EU členskými státy. Komise může zahájit šetření z vlastního podnětu, na základě stížnosti, nebo pokud je požádána, aby se zabývala peticemi zaslanými Evropskému parlamentu podle článku 227 SFEU (bývalý článek 194 Smlouvy o ES). Jiné postupy se použijí v případě zvláštních záležitostí, jako jsou protiprávní státní podpory.

Veřejný ochránce práv dostává a vyřizuje stížnosti na Komisi v její úloze strážce Smluv. Když veřejný ochránce práv zahájí šetření takové stížnosti, stěžovatele v nutných případech vždy jasně

Veřejný ochránce práv dostává a vyřizuje stížnosti na Komisi v její úloze strážce Smluv.

upozorní na to, že šetření nebude zkoumat, zda došlo k porušení předpisů, neboť v působnosti evropského veřejného ochránce práv není šetřit kroky orgánů členských států. Šetření veřejného

ochránce práv je nasměrováno pouze na přezkoumání jednání Komise při analýze a vyřizování stížnosti na protiprávní jednání, která jí je předložena. Veřejný ochránce práv může projednávat procesní i věcné aspekty jednání Komise. Šetření a závěry veřejného ochránce práv však plně respektují rozhodovací pravomoci Komise, které jsou uznány ve Smlouvách a judikatuře Soudního dvora Evropské unie, když rozhoduje, zda zahájí či nezahájí vyšetřovací řízení nebo zda u Soudního dvora podá na dotýčný členský stát žalobu.

Co se týče procesních povinností Komise vůči stěžovatelům, hlavním referenčním dokumentem pro veřejného ochránce práv je sdělení, které Komise vydala v roce 2002¹⁸. Sdělení stanoví určitý počet procesních povinností v souvislosti s registrací stížností předložených Komisi a výjimek z této povinnosti, jakož i lhůt pro vyřízení stížností a informování stěžovatelů. Toto sdělení bylo vydáno v roce 2002 jako reakce na předchozí šetření veřejného ochránce práv a kritiku, kterou vyslovil vůči Komisi ve vztahu k těmto záležitostem. Veřejný ochránce práv se domnívá, že toto sdělení představuje velmi důležitý krok vpřed, pokud jde o zvýšení důvěry občanů v Komisi jakožto strážce Smluv. V roce 2009 odhalil přezkum veřejného ochránce práv týkající se toho, jak Komise uplatňuje svá vlastní pravidla, určitý počet nedostatků při uplatňování sdělení. Náзорný příklad tohoto je předložen a analyzován bezprostředně níže.

Opakujícím se problémem je otázka nepřiměřených informací poskytnutých stěžovatelům. V případě **80/2009/BU** Komise sice původně potvrdila přijetí korespondence od české ekologické nevládní organizace, avšak teprve v době, kdy probíhalo šetření veřejného ochránce práv (tj. více než o rok později), stěžovatele informovala o svém záměru nezaregistrovat tuto korespondenci jako stížnost a uvedla důvody svého jednání. Veřejný ochránce práv vydal další poznámku, že by Komise mohla všechny žadatele, jejichž korespondence nebyla zaregistrována zvlášť jako stížnost, nýbrž byla připojena k obdobným projednávaným případům, informovat ohledně vyřízení zaregistrované žádosti. Případ **1890/2008/(CHM)BU** se týkal tvrzení předloženého třemi společnostmi, že Komise nepostupovala s řádnou péčí, když odesílala dopis o předběžném uzavření záležitosti v řízení pro porušení právních předpisů vedeném proti Portugalsku. Nezajistila rovněž řádné doručení svého rozhodnutí uzavřít příslušný případ. Veřejný ochránce práv připomněl, že v bodech 9 a 10 sdělení Komise předpokládá, že by Komise měla informovat stěžovatele o svých konečných rozhodnutích o uzavření případů ve věci porušení právních předpisů. Pokud tak neučiní, jedná se o případ nesprávného úředního postupu, který veřejného ochránce práv vedl k vydání kritické poznámky. Veřejný ochránce práv uvedl rovněž tři další poznámky týkající se procedurálních hledisek nakládání se stížnostmi ze strany Komise.

Další opakující se problém, který již byl zmíněn, se týká registrace stížností. Sdělení Komise stanoví povinnost registrovat stížnosti, které obdrží, v ústředním rejstříku (bod 3 první odstavce sdělení).

17. Článek 17 SEU (bývalý článek 211 Smlouvy o ES) stanoví, že Komise „zajišťuje uplatňování Smluv a opatření přijatých orgány na jejich základě“.

18. Sdělení Evropskému parlamentu a evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem v případech porušení právních předpisů Společenství, Úř. věst. 2002, C 244, s. 5.

Výjimky z této povinnosti jsou uvedeny v tomto odstavci: „pokud existuje pochybnost, co se týká povahy dané korespondence, generální sekretariát Komise konzultuje dotyčné (dotyčná) oddělení do 15 kalendářních dnů ode dne přijetí. Pokud oddělení neodpoví do 15 pracovních dnů, je stížnost formálně zaznamenána do ústředního rejstříku stížností“. Tato zjevná povinnost vedla k četným problémům. Případ **2884/2008/(WP)GG** se týkal německé kosmetičky, která si přála nechat uznat svoji odbornou kvalifikaci v Řecku. Vzhledem k tomu, že již probíhalo řízení o porušení právních předpisů proti Řecku týkající se podobných případů, Komise přidala tento nový případ do tohoto řízení. Poté informovala stěžovatelku, že má v úmyslu případ uzavřít vzhledem k tomu, že stěžovatelka mohla podat žádost příslušným vnitrostátním orgánům. Veřejný ochránce práv shledal, že postoj Komise byl přijatelný a že Komise přiměřeně reagovala a informovala stěžovatelku o svém úmyslu. Komise však zaregistrovala stížnost více než po pěti měsících od jejího obdržení. Jelikož tento problém nebyl předmětem stížnosti, veřejný ochránce práv učinil další poznámku, že by Komise měla přezkoumat svůj postup v těchto záležitostech. Stejně problémy se objevily v případě **1628/2008/TS**. Teprve poté, co veřejný ochránce práv zahájil šetření, Komise zaregistrovala korespondenci jako stížnost a poskytla stěžovateli požadované informace. Veřejný ochránce práv učinil další poznámku, že by Komise měla jednoznačně rozlišovat mezi procesem identifikace, registrování a potvrzení žádosti a rozhodováním o postupu u každé jednotlivé stížnosti.

Podobné problémy týkající se registrace a informací ohledně stížností byly zjištěny v případě **1174/2007/TN**, který se týkal dvou stížností na to, že Švédsko údajně neprovedlo právo EU v oblasti volného pohybu osob do vnitrostátních právních předpisů. Teprve poté, co veřejný ochránce předložil návrh na smírné řešení, Komise souhlasila se zaregistrováním druhé stížnosti a informovala žadatele o vyřízení obou stížností. Stejně problémy s registrací byly zjištěny v případě **1087/2009/JMA**, který se týkal toho, že italské úřady odmítly zaregistrovat složené příjmení syna stěžovatele. Veřejný ochránce práv shledal, že by Komise měla korespondenci zaregistrovat jako stížnost. Pokud byla Komise opačného názoru, měla stěžovatele náležitě informovat. Veřejný ochránce práv vydal další poznámku, že by Komise měla stěžovatele informovat o výsledcích opatření přijatých ve vztahu k italským úřadům.

Případ **3303/2008/ELB** týkající se údajného nesprávného rozhodnutí Komise ohledně nezaregistrování stížnosti na Belgii pro porušení právních předpisů v souvislosti s neuznáním francouzského diplomu stěžovatele v oboru ošetřovatelství byl uzavřen se zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv souhlasil s Komisí, že nedošlo k porušení práva EU, jelikož uznávání diplomů pro akademické účely je výsadou členských států a těmito záležitostmi se právo EU výslovně nezabývá. Veřejný ochránce práv uzavřel rovněž případ **1440/2008/(WP)OV** se zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, a to v souvislosti s tvrzením španělského občana, že mu Komise neposkytla informace o způsobu, jak napadnout španělská cla u některých výrobců. Podrobná analýza veřejného ochránce práv odhalila, že Komise odpověděla na dotazy stěžovatele a poskytla mu příslušné informace ohledně použitelných postupů. Rovněž ho informovala o příslušných jednáních ve Výboru pro celní kodex.

Na základě obav vyplývajících z těchto a podobných případů zahájil veřejný ochránce práv v roce 2009 šetření z vlastního podnětu v souvislosti s postupy Komise při registraci korespondence a stížností (**OI/3/2009/MHZ**). Toto šetření na konci roku dosud probíhalo.

Veřejný ochránce práv může přezkoumat rovněž podstatu analýz a závěrů, k nimž Komise dospěla při šetření stížností na porušení právních předpisů. Cílem tohoto přezkumu je ověřit, zda jsou závěry, k nimž Komise dospěla, přiměřené a zda jsou náležitě doloženy a důkladně vysvětleny stěžovatelům. Pokud veřejný ochránce práv zásadně nesouhlasí s posouzením Komise, toto uvede a poukáže na to, že nejvyšším orgánem při výkladu práva EU je Soudní dvůr. Neshody tohoto druhu jsou však výjimečné. Ve většině výše uvedených případů se veřejný ochránce práv domníval, že postoj Komise k podstatě případu je správný¹⁹.

19. Viz například případ 822/2009/BU týkající se údajného porušení směrnic v oblasti životního prostředí Českou republikou a případ 2036/2008/(CD)BEH týkající se údajné neslučitelnosti rakouských důchodových zákonů s ustanoveními Smlouvy o volném pohybu.

→→→ Případ **2980/2008/GG** se týkal tvrzení německého občana, že se Komise řádně nezabývala jeho stížností týkající se toho, že by členské státy měly zajistit náležité uplatňování nařízení EU o právech cestujících v letecké dopravě. Ze šetření vyplynulo, že Komise aktivně sledovala případ stěžovatele a kontaktovala dotčené francouzské orgány. Podle názoru veřejného ochránce práv si GŘ Komise pro dopravu a energetiku zaslouhuje uznání za aktivní postoj a podporu, kterou stěžovateli v tomto případě poskytlo. ←←←

Rovněž v případě **443/2008/JMA**, který se týkal tvrzení, že se Komise nezabývala náležitě stížností na Španělsko a nesprávně rozhodla o zařazení této stížnosti do probíhajícího horizontálního řízení proti Španělsku týkajícího se nakládání s městskými odpadními vodami, veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že podle judikatury Soudního dvora Evropské unie má Komise značnou volnost při rozhodování, zda by jednotlivé stížnosti měly být sloučeny do jednoho horizontálního řízení. Komise mimoto stěžovatele náležitě informovala o všech krocích, které podnikla. Pro srovnání, v případě **706/2007/(WP)BEH** zastával veřejný ochránce práv názor, že se Komise nezabývala stížností stěžovatele na porušení právních předpisů tak rychle a pečlivě, jak mohla, a že toto jednání představuje nesprávný úřední postup. Stížnost podal v roce 2005 rakouský občan na Rakousko, že nedodržuje právní předpisy EU o kvalitě ovzduší. Veřejný ochránce práv se domníval, že navzdory dostatečně jasné skutkové podstatě Komise nezaújala ke stížnosti žádný postoj do doby, kdy se stěžovatel v roce 2007 obrátil na veřejného ochránce práv.

→→→ Případ **791/2005/(IP)FOR** se týkal údajně nespravedlivého rozhodnutí o uzavření stížnosti na porušení právních předpisů, která byla podána na Itálii v souvislosti se skládkou v oblasti Malagrotta, v blízkosti Říma. Stěžovatel tvrdil, že rozhodnutí Komise o uzavření případu nebylo spravedlivé, jelikož existuje řada nesrovnalostí. Veřejný ochránce práv shledal, že příslušnou lhůtu pro zajištění shody byl termín 16. července 2009 a skutečnost, že skládka dosud nevyhovovala příslušným normám v době, kdy Komise uzavřela řízení pro porušení právních předpisů, není nesprávná ani nespravedlivá. Na základě důležitých informací, na které ho upozornil stěžovatel, však Komisi vyzval, aby po uplynutí lhůty v červenci 2009 ověřila, zda je skládka skutečně v souladu se směrnicí. Později během roku 2009 Komise znovu zahájila řízení pro porušení právních předpisů. ←←←

Případ **1532/2008/GG** se týkal údajného neuskutečnění řízení pro porušení právních předpisů proti Rakousku. Komise zahájila šetření na základě stížností 27 rakouských občanských iniciativ, že vídeňské letiště prošlo opakovaně rozšířeními bez povinného posouzení dopadů na životní prostředí (EIA). Komise následně souhlasila s tím, že by rakouské orgány měly provést EIA se zpětným účinkem. Při šetření veřejného ochránce práv byla zjištěna řada problémů, pokud jde o EIA se zpětným účinkem, včetně možného střetu zájmů v rámci vnitrostátních orgánů. Jelikož Komise dosud nevydala konečné rozhodnutí v tomto případě, veřejný ochránce práv šetření uzavřel s tím, že pověřil Komisi, aby při vydání konečného rozhodnutí vzala v úvahu jeho zjištění a obavy.

■ Zadávání zakázek a udělování grantů

Veřejný ochránce práv se zabývá stížnostmi na zadávání zakázek (nebo na nezádání zakázky), jakož i na udělování grantů (nebo na neudělení grantu). Domnívá se však, že orgány a zejména

Veřejný ochránce práv se zabývá stížnostmi na zadávání zakázek (nebo na nezádání zakázky), jakož i na udělování grantů (nebo na neudělení grantu).

hodnotící výbory a orgány zadávající zakázky mají ve výběrových řízeních širokou rozhodovací pravomoc, pokud jde o faktory, které berou v úvahu při rozhodování, zda na základě výzvy k účasti ve výběrovém řízení zadají zakázku. Domnívá se, že by jeho přezkum takovýchto případů měl být omezen na ověření, zda jsou dodr-

žena pravidla, jimiž se řízení řídí, zda jsou skutečnosti správné, a zda se nevyskytla zjevná chyba posouzení nebo nedošlo k zneužití pravomoci. Může však přezkoumat, zda orgány splnily své povinnosti uvést důvody a zda jsou tyto logické a přiměřené.

Veřejný ochránce práv uzavřel šest případů, v nichž stěžovatelé poukazovali na nespravedlnost v práci výběrových komisí kvůli střetu zájmů nebo nedostatečné nestrannosti u některých jejich členů. V případě **3112/2007/MF** týkajícím se nabídkového řízení na obnovení jednoho národního parku v Čadu se veřejný ochránce práv domníval, že vzhledem k okolnostem případu lze nestrannost dotyčného člena hodnotícího výboru objektivně zpochybnit a že na rozdíl od mínění Komise k vyvrácení těchto pochybností nestačí prohlášení o nestrannosti zmíněného člena. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že Komise neučinila dostatečná opatření, aby tyto pochybnosti vyvrátila, a neprokázala, že neměla možnost učinit žádná další opatření. V případě **2400/2006/JF** poradenská společnost tvrdila, že její nabídka byla neúspěšná kvůli pokynům vydaným delegací Komise ve třetí zemi. Při šetření veřejného ochránce práv nebyly zjištěny žádné důkazy týkající se údajných pokynů, které by doložily tvrzení stěžovatele.

V případě **491/2007/PB** týkajícím se výzvy k předkládání návrhů, kterou vydalo zastoupení Komise v Berlíně, konkrétně spravedlnosti výběrového řízení a transparentnosti postupu, veřejný ochránce práv shledal, že v nabídkovém řízení byly stanoveny nepřiměřené omezující požadavky a že Komise neodpověděla řádně na žádosti stěžovatelky o informace. Veřejný ochránce práv rovněž vyjádřil své výhrady vůči zjevnému nedostatku pravidel a postupů v souvislosti s otázkou střetu zájmů, jež se týká účasti současných nebo bývalých domácích poskytovatelů služeb či jiných produktů v nabídkových řízeních. V další poznámce Komisi vyzval, aby přezkoumala možnost přijetí příslušných pravidel či pokynů.

V případě **1270/2007/(ET)(ID)(DK)CK** byl stěžovatel, který původně obdržel oznámení o udělení smlouvy, Komisí informován, že toto nabídkové řízení bylo zrušeno kvůli pochybením v řízení a kvůli možnému porušení důvěrnosti a nestrannosti i možného vnějšího vlivu v průběhu hodnotícího postupu. Veřejný ochránce práv vydal návrh doporučení, v němž Komisi vyzval, aby poskytla konkrétnější a přiměřenější zdůvodnění zrušení nabídkového řízení. Po kontrole spisu veřejný ochránce práv potvrdil, že tento obsahuje důkazy podporující vysvětlení, které předložila Komise v reakci na jeho návrh doporučení. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel z toho důvodu, že návrh doporučení byl proveden.

V šetření z vlastního podnětu (**OI/4/2005/GG**) veřejný ochránce práv zkoumal tvrzení německé nevládní organizace, že ji Komise úmyslně znevýhodnila a že se dopustila podvodného jednání, když odmítla její žádost o podepsání rámcové smlouvy o partnerství. Veřejný ochránce práv v této věci odhalil několik závažných případů nesprávného úředního postupu. Kromě nedostatků, které již zjistil v předchozích souvisejících šetřeních (případy 1702/2001/GG a 2862/2004/GG), shledal, že Komise záměrně zatajila pravdu a tedy klamala nevládní organizaci. Způsob, jakým Komise zacházela se žádostí nevládní organizace, stěžovatele navíc významným způsobem znevýhodnila. V reakci na návrh doporučení veřejného ochránce práv Komise připustila, že žádost měla být zpracovávána s větší péčí. Stěžovateli se však neomluvila, nýbrž poukázala na skutečnost, že příslušné postupy byly mezitím zlepšeny. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že připuštění pochybení ze strany Komise nebylo dostatečné k tomu, aby rozptýlilo závažné obavy uvedené v jeho návrhu doporučení. Vzhledem k tomu, že k nesprávnému úřednímu postupu došlo již před dlouhou dobou a že nyní je v platnosti nová rámcová smlouva o partnerství, však případ uzavřel s kritickou poznámkou.

V případě **1192/2008/BU** týkajícím se Evropského parlamentu nebyl stěžovatel spokojen s výsledky nabídkového řízení na provedení rekonstrukce informační kanceláře Parlamentu na Maltě. Zpochybnil správnost stanovených hodnotících kritérií. Veřejný ochránce práv neshledal nesprávný úřední postup ze strany Parlamentu a považoval jeho vysvětlení za přiměřené. Odkázal na příslušnou judikaturu, podle níž mají orgány širokou rozhodovací pravomoc, pokud jde o faktory, které berou v úvahu za účelem zadání zakázky, a nezjistil žádné důvody, že se orgán dopustil při posuzování zjevné chyby.

Druhá skupina stížností se týkala údajného nesprávného či nespravedlivého vyloučení nabídek stěžovateli²⁰. Případ **1928/2008/TS** se týkal zamítnutí žádosti o stipendium pro studenty z tureckého společenství na Kypru. Komise souhlasila s tím, že by vysvětlení hodnotící komise mohla být jasnější. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že rozhodnutí hodnotící komise o vyloučení žádosti není v souladu s příslušnou výzvou k projevení zájmu. Podotkl však, že Komise souhlasila s tím, že žadatel bude způsobilý pro program stipendií v období 2009–2010. Případ **2576/2008/(AF)GG** se týkal údajně nesprávného vyloučení nabídky stěžovatele, jelikož ten nepřipojil příslušný doklad týkající se DPH. Veřejný ochránce práv žádost přezkoumal a dospěl k závěru, že stěžovatel nebyl schopen doložit, že požadovaný doklad předložil. Nebyl zjištěn případ nesprávného úředního postupu, veřejný ochránce práv však vydal další poznámku s cílem zamezit takovýmto problémům v budoucnu.

V případě **3222/2005/IP** stěžovatel tvrdil, že rozhodnutí Komise o tom, že nevybrala jeho nabídku, bylo neopodstatněné. Hodnotící komise nabídku z vlastního podnětu přepočítala, protože se nesprávně domnívala, že obsahuje početní chyby. Tyto neopodstatněné úpravy provedené hodnotící komisí měly za následek, že nabídka překročila maximální rozpočet ve výši 4 miliony EUR o 21 EUR. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že v dotyčném případě by žádost o objasnění žadateli umožnila objasnit nabídku. Jelikož hodnotící komise nepožádala o takovéto objasnění, jedná se o nesprávný úřední postup. Komise zamítla návrh veřejného ochránce práv na smírné řešení, aby se pokusila dohodnout na adekvátní kompenzaci za ztrátu příležitosti. Poté, co stěžovatel oznámil, že zvažuje, že dotyčnou záležitost předloží soudu, veřejný ochránce práv případ uzavřel s kritickou poznámkou.

→→→ Případ **1537/2008/(TJ)GG** se týkal zamítnutí žádosti o grant podané sdružením pro twinningové partnerství ze strany Výkonné agentury pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA) z toho důvodu, že chyběl důležitý dokument. Stěžovatel zjistil řadu chyb v postupech agentury. V reakci na šetření veřejného ochránce práv se agentura stěžovateli omluvila a učinila kroky k odstranění zjištěných problémů. Souhlasila s tím, že žádost posoudí znovu v souladu s příslušnými kritérii pro udělování grantů. Toto hodnocení vedlo opět k závěru, že návrh není způsobilý pro grant. Veřejný ochránce práv spis přezkoumal a dospěl k závěru, že v souvislosti s hodnocením nebyla zjištěna zjevná chyba. Vydal však další poznámku, že by agentura měla v budoucnu poskytovat podrobnější informace o výsledcích hodnocení žadatelům, kteří zpochybní hodnocení svých žádostí. ←←←

Dva případy umožnily objasnit rozdíl mezi nezákonností a nesprávným úředním postupem: v případě **1561/2008/RT** měl veřejný ochránce práv za to, že informace uvedené ve výzvě k předkládání nabídek nebyly dostatečně přesné a vyčerpávající pro ty uchazeče, kteří se rozhodli doručit své nabídky kurýrní službou (soukromou poštou) nebo osobně. Veřejný ochránce práv předložil návrh na smírné řešení, který Komise zamítla a uvedla, že poskytnuté informace jsou v souladu s příslušnými ustanoveními finančního nařízení. Veřejný ochránce práv případ uzavřel s kritickou poznámkou a připomenul, že výraz „nesprávný úřední postup“ představuje širší pojem než nezákonnost. Skutečnost, že rozhodnutí bylo přijato, aniž by bylo porušeno právo, nutně neznamená, že rozhodnutí bylo přijato v souladu se zásadami řádné správy. Případ **271/2009/VL** předložila zaměstnankyně kanceláře evropského spotřebitelského centra v Německu. Její smlouvu nebylo možno včas prodloužit, jelikož Komise, která centrum financuje prostřednictvím grantu, nebyla s to dokončit včas potřebné postupy pro prodloužení grantu. Veřejný ochránce práv souhlasil s tím, že Komise neporušila žádné právní povinnosti. Nebyl však přesvědčen o tom, že Komise vyřídila žádost o grant tak rychle, aby se mohl domnívat, že jednala v souladu s řádnou správní praxí. Vzhledem ke skutečnosti, že Komise

20. Viz rovněž případ 1414/2007/IP.

souhlasila s tím, že by grantové žádosti měly být vyřízeny nejlépe před koncem roku předcházejícího roku, pro nějž se grant požaduje, veřejný ochránce práv případ uzavřel s kritickou poznámkou.

■ Plnění smluv

Veřejný ochránce práv se domnívá, že se o nesprávný úřední postup jedná, pokud veřejný orgán nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, které jsou pro něj závazné. K nesprávnému úřednímu postupu proto může dojít rovněž v případě, kdy se jedná o plnění povinností vyplývajících ze smluv uzavřených orgány EU.

Rozsah přezkumu, který veřejný ochránce práv může v takovýchto případech provést, je však nutně omezený. Veřejný ochránce práv je názoru, že by neměl usilovat o to, určit, zda došlo k porušení smlouvy některou ze stran, jedná-li se o spornou záležitost. Touto otázkou se může účinně zabývat pouze příslušný soud, který může vyslechnout tvrzení stran týkající se příslušného vnitrostátního práva a posoudit protichůdné důkazy o případné sporné faktické otázce.

V případech týkajících se smluvních sporů považuje veřejný ochránce práv za odůvodněné, omezit své šetření na přezkoumání, zda mu dotýčný orgán, instituce nebo jiný subjekt Unie poskytl soudržný a přiměřený přehled právního základu pro své jednání a proč se domnívá, že jejich názor na smluvní postoj je odůvodněný. Je-li tomu tak, veřejný ochránce práv vyvodí závěr, že jeho šetření neodhalilo nesprávný úřední postup. Tímto závěrem není dotčeno právo stran, aby nechaly svůj smluvní spor přezkoumat a rozhodnout příslušným soudem. Pokud tak strany učiní, veřejný ochránce práv okamžitě ukončí šetření bez dalšího posouzení na základě ustanovení čl. 2 odst. 7 svého statutu.

Na základě výše uvedeného přezkoumání uzavřel veřejný ochránce práv v roce 2009 několik případů se zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, nebo měl za to, že další šetření není opodstatněné. Dotyčné případy zahrnovaly spory ohledně prodlev při vyplácení zůstatku za práci na některých projektech²¹, nezaplacení úroku z prodlení jedné společnosti²², spory ohledně způsobilých nákladů a/nebo částek, jež mají být vráceny nebo zaplacený po provedených auditech²³, spory ohledně neuvedení důvodů pro propuštění osob pracujících pro dodavatele orgánů a porušení práva na slyšení²⁴.

Na rozdíl od předchozích let veřejný ochránce práv neuzavřel žádné případy týkající se pozdních plateb. Zdá se, že Komise zlepšila svůj systém plateb, nebo se snaží vyřešit příslušné problémy dříve, než si dodavatelé stěžují u veřejného ochránce práv. Je nutno zmínit, že v roce 2009 veřejný ochránce práv zahájil šetření v návaznosti na své předchozí šetření z vlastního podnětu (**OI/5/2007/GG**) týkající se pozdních plateb Komise. Toto šetření (**OI/1/2009/GG**) mělo odhalit, zda bylo skutečně dosaženo pokroku.

Opakující se problém, jímž se veřejný ochránce práv zabývá v případech týkajících se smluv, souvisí s konkrétními smlouvami, které Komise provede za účelem provedení akcí nebo programů financovaných EU. Komise zpravidla naváže smluvní vztah s určitým podnikem nebo sdružením, které poté dotýčný projekt realizuje pomocí subdodavatelů, odborníků nebo vlastních zaměstnanců. Některé z těchto smluv a příslušných rámcových programů udělují Komisi určitá práva ve vztahu k odborníkům nebo zaměstnancům zhotovitele. Toto zvláštní smluvní prostředí může vést ke sporům mezi dodavatelem Komise a jejich zaměstnanci nebo odborníky, s ohledem na něž se veřejný ochránce práv domnívá, že Komise má určitý stupeň odpovědnosti. Příklad **2449/2007/VIK** se týkal propuštění vedoucího týmu poté, co Komise vyjádřila nespokojenost s jeho prací. Ačkoliv veřejný ochránce práv nezjistil případ nesprávného úředního postupu, co se týká podstaty případu, a to důvodů uvedených Komisí, dospěl k závěru, že pokud jde o postup, Komise nejednala v souladu se zásadami řádné správy, když stěžovateli neposkytla možnost reagovat na kritiku. Příspěvek veřejného

21. Případy 177/2008/RT a 670/2009/(BU)RT týkající se Evropské komise.

22. Příklad 1264/2008/MF týkající se Evropského parlamentu.

23. Případy 2119/2007/ELB, 2781/2007/(BEH)OV a 1462/2007/DK týkající se Komise.

24. Případy 226/2007/MHZ, 2449/2007/VIK, 2910/2008/TN a 582/2008/MF týkající se Komise.

ochránce práv k veřejným konzultacím ohledně revize finančního nařízení obsahuje konkrétní návrhy k řešení takového problému²⁵.

Veřejný ochránce práv chce zdůraznit, že v roce 2009 bylo mnoho případů týkajících se smluvních záležitostí uzavřeno se zjištěním, že nebyl zjištěn nesprávný úřední postup. V případě, že zjistil

Veřejný ochránce práv chce zdůraznit, že v roce 2009 bylo mnoho případů týkajících se smluvních záležitostí uzavřeno se zjištěním, že nebyl zjištěn nesprávný úřední postup.

možný případ nesprávného úředního postupu, Komise vynaložila skutečné úsilí o přijetí jeho návrhu na smírné řešení.

➔➔➔ V případě **2119/2007/ELB** Komise dospěla k závěru, že některé osobní náklady uplatněné dotyčnou společností nelze proplatit, jelikož tato společnost zajistila provedení prací subdoda-

vatelsky bez předchozího svolení. Komise požadovala vrácení celé částky za tři projekty v celkové výši téměř 500 000 EUR. Veřejný ochránce práv uvedl, že Komise neodpověděla přiměřeným způsobem na přesné otázky, které jí byly položeny s ohledem na využití subdodavatelů. Rovněž uvedl, že stěžovatel provedl dílo ke spokojenosti Komise. Komise souhlasila s tím, že zváží podstatu žádosti společnosti o povolení využít subdodavatelské činnosti, a prohlásila, že pokud bude žádost odůvodněná a stěžovatel předloží důkaz o výdajích na subdodavatelskou činnost, mohla by zrušit svůj inkasní příkaz. ⬅⬅⬅

Případ nesprávného úředního postupu nebyl zjištěn v těchto šetřeních²⁶: v případě **2492/2008/VL** stěžovatel tvrdil, že pravidla Komise v oblasti nábory pracovníků týkající se prohlášení o výlučnosti a dostupnosti (angl. zkr. SEA), které se požaduje od externích odborníků, porušovala základní právo odborníků na zaměstnání. Veřejný ochránce práv konstatoval, že dokument SEA omezuje možnosti klíčových odborníků, chtějí-li se ucházet o jiná pracovní místa. Avšak vzhledem k tomu, že tito odborníci mají důležitý význam pro zadání zakázky a její následnou realizaci, byl cíl, který Komise sledovala, oprávněný. Veřejný ochránce práv dále konstatoval, že po úpravách dokumentu SEA mají klíčoví odborníci možnost plnit své povinnosti v rámci částečných pracovních úvazků. Mohou proto pracovat na dalších projektech za předpokladu, že tyto další závazky jsou slučitelné s jejich povinnostmi v rámci stávajícího projektu. V případě **183/2008/MF** veřejný ochránce práv nezjistil nesprávný úřední postup v jednání Komise v souvislosti se stížností na údajné porušení autorského práva určité společnosti. V případě **1906/2007/VIK** americký státní občan tvrdil, že proces hodnocení zadaný Komisí v souvislosti s posouzením projektů finančně podporovaných programem EU, jehož cílem je podporovat lidská práva a demokracii ve světě, vykazoval řadu problémů a nedostatků. Po důkladném šetření dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že nedošlo k žádnému nesprávnému úřednímu postupu a že další šetření není odůvodněné. Zejména konstatoval, že úřad OLAF mezitím prozkoumal tvrzení stěžovatele ohledně podvodu a špatné správy.

■ Správa a služební řád

Každý rok veřejný ochránce práv obdrží řadu stížností týkajících se správních činností orgánů (52 šetření, tj. 16 % z celkového počtu šetření uzavřených v roce 2009). Tyto činnosti souvisí s uplatňováním služebního řádu pro úředníky a jiných příslušných textů. Povaha těchto případů se značně liší a týkají se téměř všech orgánů, institucí a jiných subjektů.

25. Tento příspěvek je k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv.

26. Totéž lze uvést u případů 771/2007/(TN)DK, 834/2007/TN, 870/2007/TN, 1895/2007/ELB a 01/1/2008/(VIK)JMA, které se všechny týkají Komise.

Veřejný ochránce práv s potěšením potvrzuje, že v oblasti stížností týkajících se úředníků, které byly projednávány v roce 2009, vedl značný počet ke kladnému výsledku kvůli aktivnímu postoji správy²⁷.

Veřejný ochránce práv s potěšením potvrzuje, že v oblasti stížností týkajících se úředníků, které byly projednávány v roce 2009, vedl značný počet ke kladnému výsledku kvůli aktivnímu postoji správy.

Veřejný ochránce práv úspěšně uzavřel jeden případ týkající se bývalého pracovníka, který si stěžoval na nespravedlivé příkazy k navrácení peněz, které orgán vyplatil neoprávněně. Postoj veřejného ochránce práv v těchto záležitostech vychází z judikatury Soudního dvora Evropské unie²⁸ a z uvážení korek-

nosti a přiměřenosti těchto inkasních příkazů. V tomto ohledu zjevně hraje úlohu skutečnost, že neoprávněné platby jsou vyplaceny úředníkům nebo třetím osobám, které jsou méně informovány o pravidlech a předpisech EU. V případě **1908/2007/JF** podaném na Komisi orgán souhlasil s návrhem na smírné řešení a zrušil příkaz k navrácení neoprávněně vyplacené částky a uznal, že navrácením dané částky by se stěžovatelka dostala do velmi nejisté situace. Veřejný ochránce ocenil skutečnost, že se Komise proplacení dané částky vzdala a že prokázala, že dokáže citlivě přistupovat ke složitým osobním situacím.

Komise prokázala stejný druh vstřícnosti ve dvou dalších případech. V případě **2991/2008/(WP)GG** byl stěžovatelem bývalý pracovník, který měl nárok na odškodné. Podal žádost, avšak o deset měsíců později nebyla dotyčná částka dosud vyplacena. Komise potvrdila, že je odpovědná za průtahy a souhlasila s uhrazením úroku z prodlení ve výši 6 400 EUR. V případě **2248/2009/MF** stěžovatelka oznámila, že vyplacené přídatky na děti byly příliš nízké. Obrátila se na Komisi, neobdržela však žádnou odpověď. Veřejný ochránce práv se rozhodl uplatnit zrychlený postup a obrátil se na Úřad Komise pro správu a výplatu individuálních pohledávek (*Paymaster's Office* (PMO)). Komise odpověděla kladně a vyplatila částku ve výši 2 400 EUR, která představovala neuhrazené přídatky. Komise poskytla rovněž úplné vysvětlení na žádosti stěžovatelky o informace.

Ostatní orgány rovněž reagovaly velmi kladně na návrhy a doporučení veřejného ochránce práv v této oblasti. Evropský parlament souhlasil s opravou výpočtu mateřské dovolené u jedné z jeho pracovnic poté, co veřejný ochránce práv zahájil šetření (případ **2123/2008/ELB**). Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA) souhlasila s opravou zařazení u jednoho z jejích pracovníků²⁹ na základě návrhu doporučení veřejného ochránce práv (případ **3567/2006/JF**).

V řadě dalších případů dospěl veřejný ochránce práv ve svých šetřeních k zjištění, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. V případě vedeném proti Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru (EHSV) ohledně údajného neopodstatněného rozhodnutí o nezahájení disciplinárního řízení proti jednomu z bývalých úředníků (případ **1016/2008/JMA**) se veřejný ochránce práv domníval, že neexistují důvody pro další šetření, vydal však kritickou poznámku týkající se toho, že Výbor nereagoval na korespondenci stěžovatele. V případě **572/2008/OV** veřejný ochránce práv potvrdil postoj Parlamentu ohledně zrušení asistenčního příspěvku podle nového služebního řádu. V případě **2791/2007/(BEH)KM** veřejný ochránce práv potvrdil výklad čl. 45 odst. 2 služebního řádu a společných pravidel týkajících se jazykového vzdělávání ze strany Komise. V případě **1179/2008/JF** týkajícím se nespravedlivého data propuštění stěžovatele veřejný ochránce práv potvrdil jeho tvrzení, že mu jednoměsíční výpovědní lhůta neumožnila ukončit včas pronájem bytu, aby získal zpět již zaplacené zálohy. Veřejný ochránce práv učinil s ohledem na tuto procedurální záležitost další poznámku. Nepotvrdil však nárok na náhradu škody, jelikož stěžovatel zůstal v dotyčném bytě až do skončení doby nájmu a ve skutečnosti mu nevznikla žádná škoda. Veřejný ochránce práv potvrdil postoj Komise rovněž v případě **699/2007/(WP)BEH**, který se týkal přístupu ke zdravotní dokumentaci bývalého úředníka; v případě **2518/2008/(NM)GG** týkajícím se diskriminace z důvodu věku a nesprávného vyřízení žádosti o zaměstnání a v případě **2793/2007/WP** týkajícím se odmítnutí poskytnout pojištění pro případ nemoci smluvnímu zaměstnanci, který odešel do důchodu.

27. Dobrým příkladem je případ 495/2009/ELB týkající se převodu nároků na důchod z důchodového systému Unie do vnitrostátního systému.

28. Věc T-205/01 *Ronsse v. Komise*, Sb. rozh. 2002, s. II-1065.

29. Pokud jde o zařazení úředníků, viz rovněž případ 3199/2007/(WP)(VL)BEH.

Veřejný ochránce práv chce vyzdvihnout rovněž dvě stížnosti předložené osobami se zdravotním postižením. V případě **2631/2007/JMA** tvrdil zaměstnanec Komise, který se pohybuje na invalidním vozíku, že Komise nezajistila řádný přístup do budovy, v níž stěžovatel pracuje. Komise vysvětlila, že se rozhodla vyhlásit výběrové řízení a že v průběhu prvního čtvrtletí roku 2009 se očekává podepsání rámcové dohody, přičemž stavební práce by měly být ukončeny v září 2009. Komise se omluvila za nepříjemnosti, které byly stěžovateli způsobeny. Veřejný ochránce práv požádal, aby mu Komise podala do 31. října 2009 zprávu o stavu prací a aby jej informovala o pokroku, jehož bylo dosaženo v oblasti poskytování přístupu osobám se zdravotním postižením do několika budov Komise. Případ **2350/2007/RT** vedený proti Evropskému parlamentu se týkal údajného neposkytnutí školení stěžovatelce, o jaké žádala, a skutečnosti, že se s ní během stáže nejednalo náležitým způsobem. Parlament připustil určité nedostatky, zdůraznil však, že jeho útvary nabídnou stěžovatelce stejné možnosti školení, jaké se nabízejí v rámci běžného programu stáží. V reakci na návrh doporučení Parlament opětovně odmítl tvrzení stěžovatelky, omluvil se jí však, a objasnil, jaká opatření přijal v zájmu napravení zjištěných nedostatků. Ačkoliv stěžovatelka omluvy Parlamentu nepřijala, veřejný ochránce práv se domníval, že další šetření v souvislosti s touto stížností není odůvodněné vzhledem k předsevzetím Parlamentu do budoucna a skutečnosti, že se omluvil. Učinil další poznámku a připomněl, že by si Parlament a ostatní orgány EU měly být vědomy potřeby respektovat důstojnost osob se zdravotním postižením.

Případ **OI/6/2007/MHZ** týkající se řízení lidských zdrojů ve vědeckých ústavech Společného výzkumného střediska Komise (Svs) souvisel s předchozím společným šetřením veřejného ochránce práv ohledně jednotlivých stížností na interní výběrová řízení vedoucí k zaměstnání dočasných zaměstnanců jako stálých úředníků. Cílem šetření bylo poskytnout Komisi příležitost k objasnění jejího řízení lidských zdrojů v Svs, včetně situace dočasných zaměstnanců. Veřejný ochránce práv zjistil, že politika Komise v oblasti lidských zdrojů v Svs je uspokojivá. Co se týká situace dočasných zaměstnanců, veřejný ochránce práv vydal návrh doporučení, aby Komise uspořádala interní výběrová řízení. Komise toto odmítla, informovala však veřejného ochránce práv o své širší iniciativě týkající se uspořádání interních výběrových řízení EUR-27. Komise uvedla, že se dočasní zaměstnanci mohou těchto výběrových řízení rovněž zúčastnit, pokud splňují kritéria způsobilosti. Veřejný ochránce práv měl za to, že žádná další opatření nejsou opodstatněná, a případ uzavřel.

Veřejný ochránce práv chce upozornit taktéž na některé případy, kdy byla negativní odpověď orgánů na jeho zjištění a odmítnutí spolupráce obzvláště zklamáním. Případ **344/2007/BEH** se týkal toho, že Parlament neukončil náležitě postup hodnocení zaměstnanců³⁰, zejména s ohledem na body za zásluhy. Navzdory rozsudku Soudu pro veřejnou službu, který zrušil v podstatě totožné rozhodnutí Parlamentu s ohledem na rok 2003, Parlament nepřehodnotil své rozhodnutí pro rok 2004. Veřejný ochránce práv se domníval, že na případ nesprávného úředního postupu, který zjistil, byl již Parlament upozorněn prostřednictvím výše zmíněného rozsudku. Dospěl k závěru, že by zvláštní zpráva pro Parlament byla zbytečná a případ uzavřel s kritickou poznámkou.

Další případ souvisel s problémy, s nimiž se v průběhu hodnocení zaměstnanců setkali úředníci, kteří přešli z jednoho orgánu do druhého. V případě **2007/2008/ELB** stěžovatel tvrdil, že politika Komise udělující pevně stanovený počet bodů za zásluhy úředníkům převedeným z jiných orgánů bez ohledu na jejich výsledky v původních orgánech omezuje mobilitu mezi jednotlivými orgány. Použitelná pravidla Komise byla změněna před ukončením šetření veřejného ochránce práv.

Reakce Komise na šetření veřejného ochránce práv byla zklamáním zejména v případě **OI/7/2006/JF**. Tento případ se týkal propuštění místní zaměstnankyně v delegaci, která si veřejnému ochránci práv stěžovala na „nelidské a ponižující“ propuštění ze strany úřadu. Stěžovatelka tvrdila, že by se jí Komise měla omluvit. Komise pouze projevila lítost nad dojmy a pocity stěžovatelky v důsledku způsobu, jakým byla propuštěna, trvala však na tom, že postupy úřadu byly správné. Veřejný ochránce práv orgán kritizoval za to, že stěžovatelce neposkytl upřímnou, úplnou a smysluplnou omluvu, a poukázal na to, že to je obzvláště politováníhodné vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka požadovala pouze omluvu.

30. Pokud jde o záležitosti týkající se hodnocení zaměstnanců, viz rovněž případ 3004/2007/BEH.

■ Konkurzy a výběrová řízení

Od zřízení Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO) je většina šetření veřejného ochránce práv týkajících se vyhlášených konkurzů a ostatních výběrových řízení nasměrována na tuto instituci. Vzhledem k jednoznačnému potenciálu EPSO sloužit jako přední a upřednostňované místo kontaktu se značným počtem občanů EU je obzvláště důležité, aby toto důsledně dodržovalo kulturu služeb vůči občanům a aby postupovalo transparentně.

Mnoho problémů, které byly zjištěny v konkurzech EPSO, bylo vyřešeno zrychlenými postupy, které prokázaly ochotu EPSO najít rychlá a spravedlivá řešení problémů. To je důkazem kultury

Mnoho problémů, které byly zjištěny v konkurzech EPSO, bylo vyřešeno zrychlenými postupy, které prokázaly ochotu EPSO najít rychlá a spravedlivá řešení problémů. To je důkazem kultury služby a skutečné ochoty usilovat o zlepšení.

služby a skutečné ochoty usilovat o zlepšení. Z celkem 15 plnohodnotných šetření veřejného ochránce práv týkajících se EPSO nebyl v šesti případech zjištěn nesprávný úřední postup a veřejný ochránce práv podpořil postoj EPSO. Veřejný ochránce práv zjistil nesprávný úřední postup ve třech případech a šetření uzavřel s kritickou poznámkou nebo implicitní kritikou. V šesti dalších případech, kdy veřejný ochránce práv dospěl k předběžnému

závěru o nesprávném úředním postupu, EPSO přijal jeho návrhy na řešení problému. Tyto údaje potvrzují, že EPSO má manévrovací prostor při hledání řešení stížností nespokojených kandidátů. Ačkoliv se objevuje určité napětí při pokusech sladit nutnost, aby výběrové komise nebyly vystaveny zbytečným zásahům nebo tlakům, a stejně tak důležitou potřebu zajistit transparentnost a odpovědnost při jejich činnosti, tyto dvě záležitosti je možno přiměřeně řešit přístupy EPSO založenými na kultuře služby a korektnosti. Veřejný ochránce práv je povzbuzen výsledky této spolupráce s EPSO a hodlá tuto spolupráci prohloubit s cílem zakotvit kladné výsledky, jichž bylo až dosud dosaženo. Pozitivní postoj EPSO dokládá mnoho z níže uvedených příkladů.

Šest případů bylo uzavřeno se zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, včetně případu **1245/2007/JF**, který se týkal on-line registračního formuláře EPSO a odpovědi poskytnutých prostřednictvím jeho internetových stránek. Další tři případy se týkaly rozhodnutí výběrových komisí o odmítnutí žádosti kvůli nedostatečné akademické kvalifikaci (odborná praxe nebo diplomy) požadované pro přístup k některým konkurzům. V případech **1569/2007/IP**, **2965/2008/(VL)BEH** a **2116/2007/IP** veřejný ochránce práv poukázal na velkou volnost rozhodování, kterou mají výběrové komise při posuzování kvalifikace uchazečů, a prostor pro přezkum veřejného ochránce práv, který je omezen na ověření, zda nebylo posouzení komise poznamenáno zjevnou chybou.

Případ **1943/2008/BB** se týkal tvrzení o údajné nespravedlnosti a diskriminaci při zkouškách v případě kandidáta skládajícího zkoušky na Maltě. Veřejný ochránce práv zjistil, že EPSO plně dodržel znění oznámení o výběrovém řízení a odůvodnil svou politiku hospodárností a přiměřeností. Veřejný ochránce práv však učinil další poznámku, že by v budoucích oznámeních o výběrovém řízení měl EPSO zajistit, aby jeho politika byla kandidátům jasná. Případ **3035/2008/(MHZ)RT** se rovněž týkal tvrzení ohledně diskriminace, tentokrát na základě jazyka. Stěžovatel tvrdil, že uchazeči, jejichž mateřským jazykem je angličtina, francouzština nebo němčina, byli u přijímacích zkoušek znevýhodněni. Veřejný ochránce práv souhlasil s EPSO, že uchazeči musí prokázat znalost hlavního i druhého jazyka v průběhu celého řízení. Navíc zjistil, že výraz „hlavní jazyk“ lépe odpovídá požadavkům služebního řádu úředníků než výraz „mateřský jazyk“.

Jak bylo uvedeno výše, EPSO projevil při zacházení se zjištěními veřejného ochránce práv ohledně nesprávného úředního postupu velkou otevřenost a skutečně se pokoušel nalézt řešení. V tomto duchu bylo proto možno urovnat nebo přijmout zcela či částečně návrhy na smírné řešení v níže uvedených šesti případech. Případy **2893/2008/WP** a **3024/2008/DK** se týkaly nepřipuštění uchazečů k písemným zkouškám ve výběrovém řízení pro lékaře. Poté, co se stěžovatelé pokoušeli záležitost bezúspěšně vyřešit s výběrovými komisemi, obrátili se uchazeči na veřejného ochránce práv. V obou případech EPSO veřejného ochránce práv informoval, že výběrové komise připustily uchazeče k výběrovému řízení. Případ **1135/2006/(GK)(ID)MF** se týkal sporu ohledně přesnosti oprav, které provedla komise a posuzovatelé v překladu z řečtiny do italštiny. Stěžovatelka uvedla, že původní řecký text nebyl dostatečně kvalitní a obsahoval chyby. Dále tvrdila, že členové výběrové

komise nemluvili řecky a komise nevyužila nezávislého posuzovatele. Veřejný ochránce práv EPSO požádal, aby nechal vypracovat třetí posudek písemného testu stěžovatelky novým posuzovatelem. EPSO návrh veřejného ochránce práv přijal.

→→→ Případ **2346/2007/JMA** se týkal toho, že EPSO odmítl informovat úspěšné kandidáty o jejich známkách v různých testech (viz část týkající se „ochrany osobních údajů“ výše). Po poradě se správní radou EPSO rozhodl, že změní svou politiku a poskytne všem kandidátům přístup k jejich známkám. ←←←

V případě **397/2009/CK** se EPSO stěžovateli omluvil za průtahy při proplacení cestovních výdajů v souvislosti s účastí ve výběrovém řízení a zavázal se, že bude revidovat stávající postupy pro proplácení těchto výdajů. Veřejný ochránce práv vydal další poznámku a EPSO vyzval, aby ho informoval o výsledku revize těchto postupů. V případě **1566/2007/DK** EPSO přijal návrh veřejného ochránce práv, že by měl stěžovateli objasnit důvod technických problémů, s nimiž se setkal při skládání testů předběžného výběru, a umožnil mu opětovně podstoupit tyto testy. EPSO přijal návrh na smírné řešení, stěžovatel se však následně rozhodl, že o opětovné podstoupení testů již nemá zájem.

Veřejný ochránce práv vyslovil kritiku ve vztahu k postupům EPSO pouze ve třech případech. První z nich (případ **1303/2007/(WP)(BEH)KM**) se týkal údajného nenaplánování rozhovoru před očekávaným termínem porodu uchazečky. Ačkoliv nebylo možné nalézt zcela uspokojivé řešení, veřejný ochránce práv uznal ochotu EPSO řešit obecný problém. Druhý případ souvisel s šetřením z vlastního podnětu, které bylo zahájeno v roce 2007 a uzavřeno v roce 2009 (**OI/4/2007/(ID)MHZ**). Toto šetření se týkalo přístupu neúspěšných uchazečů v počítačových testech k otázkám a odpovědím, které uvedli. Veřejný ochránce práv obdržel značný počet individuálních stížností na tento postup a dospěl k závěru, že představoval případ nesprávného úředního postupu³¹, zahájil proto toto šetření. Následně bylo v této záležitosti předloženo mnoho dalších stížností³². Veřejný ochránce práv nesouhlasil s tvrzeními EPSO týkajícími se administrativních a finančních problémů, které pravděpodobně vzniknou v případě, bude-li kandidátům umožněn takovýto přístup. Uvedl, že tyto problémy nemohou převážit nad zásadou transparentnosti a pokrokem, jehož orgány dosáhly v tomto ohledu. EPSO se dovolával rovněž pravidel pro přístup k dokumentům a příslušné judikatury týkající se utajení práce výběrových komisí a zásady rovného zacházení s kandidáty. S ohledem na řadu případů projednávaných soudy, které zpochybňují odmítnutí EPSO, se veřejný ochránce práv domníval, že další šetření není opodstatněné. V očekávání rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie v souvislosti se zveřejňováním otázek v počítačových testech veřejný ochránce práv připomněl kritické poznámky, které vydal v předchozích šetřeních týkajících se jednotlivých stížností. Veřejný ochránce práv vydal kritickou poznámku rovněž v případě **99/2008/VIK** týkajícím se nesprávného obsahu slovní logické otázky. Tvrdil, že znění odpovědi, kterou EPSO považoval za správnou, nebylo bez pochyb a že to představuje nesprávný úřední postup.

Ačkoliv je většina stížností týkajících se nábory zaměstnanců nasměrována na EPSO, veřejný ochránce práv obdrží příležitostně stížnosti na jiné orgány, zejména nově zřízené agentury, které dosud konsolidují své postupy pro nábor zaměstnanců. Veřejný ochránce práv chce zdůraznit obecně kladný přístup agentur k jeho šetřením a doporučením.

→→→ To potvrzuje případ **2003/2008/TS** vedený proti Výkonné agentuře Evropské rady pro výzkum (ERCEA), který se týkal údajně nepřiměřené odpovědi na opakované žádosti v souvislosti se žádostmi o zaměstnání. Na základě šetření veřejného ochránce práv se ERCEA rozhodla, že vezme v úvahu žádosti kandidátů, kteří měli stejný profil jako stěžovatel. ERCEA rovněž pozvala stěžovatele k pohovoru. Mimoto potvrdila, že ve svém původním rozhodnutí o vyloučení kandidáta mu neposkytla jasné a srozumitelné informace o možných opravných prostředcích. Agentura veřejného ochránce práv ujistila, že žadatelé v budoucnu obdrží přiměřené informace. ←←←

31. Případ 370/2007/MHZ.

32. Případy 3492/2006/(WP) BEH, 1312/2007/IP, 7/2007/PB a 801/2007/ELB.

→→→ Výkonná agentura pro konkurenceschopnost a inovace se omluvila a poskytla dodatečná vysvětlení neúspěšnému uchazeči o místo. Zmínila rovněž svůj závazek stanovit další opatření v rámci svých služeb, která zvýší informovanost jejích úředníků o použitelných správních normách (případ **1562/2008/BB**). ←←←

Dvě šetření se uskutečnila v souvislosti se stížnostmi na Radu EU (případy **296/2008/RT** a **945/2008/(DK)RT**) ohledně údajného nesprávného odmítnutí žádostí v rámci vyhlášeného výběrového řízení a nespravedlivých průtahů při odpovědi na žádost o přezkum. V obou stížnostech se problém týkal hodnoty a rovnocennosti jistého francouzského diplomu. Veřejný ochránce práv se domníval, že výběrová komise, která se obrátila na francouzské Stálé zastoupení při EU a potvrdila úroveň dotyčného diplomu, nepřekročila svou rozhodovací pravomoc při posuzování, zda stěžovatel splnil podmínky pro přijetí. Měl rovněž za to, že další šetření ohledně údajných průtahů při poskytnutí odpovědi stěžovateli není opodstatněné.

Veřejný ochránce práv uzavřel tři šetření týkající se stížností na Evropský parlament. V případě **502/2008/VIK** stěžovatel poukázal na porušení vnitřních pravidel orgánu při náboru. Veřejný ochránce práv měl za to, že Parlament jednal správně. Případ **3348/2008/GG** se týkal údajného neposkytnutí oficiálních a včasných informací o rozhodnutí o přijetí do zaměstnání. Veřejný ochránce práv opět nezjistil nesprávný úřední postup. Případ **2909/2007/JMA** se týkal toho, že Parlament odmítl uznat přihlášky na formuláři staženém z internetu nebo předložené na fotokopii přihlašovacího formuláře, který byl zveřejněn v Úředním věstníku. Veřejný ochránce práv neuznal tvrzení Parlamentu, že ověření fotokopii nebo formulářů stažených z internetu by pro jeho útvary znamenalo velký objem práce. Uvítal pružnější postupy, které Parlament oznámil v tomto ohledu, a zdůraznil, že v minulosti postupoval Parlament v tomto ohledu pružněji, a poukázal na pružnost, kterou při pořádání výběrových řízení prokázal EPSO.

Veřejný ochránce práv uzavřel rovněž dva případy týkající se výběru zaměstnanců vedené proti Komisi. Případ **2851/2008/TN** se týkal nesprávného vyřízení žádosti o proplacení cestovních výdajů uchazeče. Veřejný ochránce práv případ uzavřel s kritickou poznámkou, jelikož Komise nevysvětlila náležitě průtahy v délce mnoha měsíců při proplacení těchto výdajů. Učinil další poznámku s návrhem, že by Komise měla kandidátům objasnit, jaký druh podpůrných dokladů je nutný pro proplacení. Případ **224/2005/ELB** předložila kandidátka, která neuspěla ve výběrových testech pořádaných Komisí. S ohledem na dva jiné kandidáty účastníci se stejného výběrového řízení dospěl Tribunál k závěru, že ústní testy byly chybné. Stěžovatelka veřejnému ochránci práv tvrdila, že by se Komise měla jejím případem zabývat v souladu s příslušným rozsudkem soudu. Veřejný ochránce práv navrhl, aby Komise stěžovatelku odškodnila za ztrátu příležitosti. Komise trvala na tom, že jediným účinkem soudních případů týkajících se dalších dvou kandidátů bylo zrušení jednotlivých rozhodnutí, která se jich týkala. Po dalších kontaktech ze strany veřejného ochránce práv Komise objasnila, že stěžovatelka již byla Komisí odškodněna za ztrátu příležitosti při náboru v rámci jiného výběrového řízení. Nemůže být odškodněna dvakrát za stejnou ztrátu. Ačkoliv s tím veřejný ochránce práv souhlasil, poukázal na skutečnost, že by se Komise měla stěžovatelce za chybu omluvit a měla by jí podrobně vysvětlit, proč se v jejím konkrétním případě domnívá, že by další odškodnění nebylo opodstatněné. Veřejný ochránce práv případ uzavřel s kritickou poznámkou.

■ Institucionální, politické a jiné záležitosti

Zbývající nadpis zahrnuje celou škálu stížností na orgány v souvislosti s jejich politickou činností či celkovým fungováním. Uzavřené případy budou představeny ve čtyřech kategoriích. První tři se

Zbývající nadpis zahrnuje celou škálu stížností na orgány v souvislosti s jejich politickou činností či celkovým fungováním.

týkají činností Komise, pokud jde o (i) její úlohu coby iniciátora právních předpisů, (ii) oblast práva hospodářské soutěže a (iii) její správní činnosti. Čtvrtá kategorie popisuje případy, které se týkají ostatních orgánů, institucí a jiných subjektů.

Případ **1102/2008/(SL)OV** se týkal údajného neoprávnění administrativní chyby obsažené v nařízení. Stěžovatelem byla belgická společnost, která vyváží určitou kategorii odpadu. Tato společnost protestovala proti chybě v nařízení (ES) č. 1013/2006, která neprávem bránila vyvážet určité kategorie odpadu do Malajsie. Komise chybu potvrdila, trvalo však dlouho, než ji opravila. Komise se za chybu a průtahy omluvila a přislíbila, že bude usilovat o rychlejší způsoby oprav administrativních chyb v budoucnu. Případ **3594/2006/PB** se týkal údajného nesprávného úředního postupu v reakci Komise na korespondenci ohledně údajných technických vad ventilů uvedených na trh EU/EHP výrobcem ventilů ze třetí země. Veřejný ochránce práv – který ze zjevných důvodů není s to posoudit technická zjištění v takovýchto případech – zjistil, že Komise mohla odpovědět stěžovateli lépe, pokud jde o výsledky zkoušek, které jí stěžovatel poskytl. Vyzval Komisi, aby stěžovatele informovala, proč (jak se zdálo) měla za to, že výsledky zkoušek nejsou důležité. Veřejný ochránce práv shledal, že následná odpověď Komise tyto záležitosti odpovídajícím způsobem vyřešila. Případ **1289/2008/MHZ** se týkal klasifikace sloučenin niklu a kontaktů s výrobním odvětvím v tomto ohledu. V průběhu šetření veřejného ochránce práv podali někteří členové stěžovatele u anglických a evropských soudů žaloby týkající se klasifikace sloučenin niklu ze strany Komise a jejího odůvodnění. V souladu s článkem 195 Smlouvy o ES (nyní článek 228 SFEU) a čl. 2 odst. 7 statutu veřejného ochránce práv informoval o výsledku svých šetření. Co se týká „procedurálních hledisek“ daného případu, veřejný ochránce práv shledal, že Komise poskytla uspokojivé vysvětlení s ohledem na veškeré aspekty vyjma záležitosti související s distribucí dokumentu, který jí stěžovatel svěřil, bez jeho svolení. Veřejný ochránce práv zjistil, že Komise nejednala korektně, když toto učinila, a vydal kritickou poznámku. Případ **406/2008/(WP)VIK** se týkal skutečnosti, že Komise údajně nekonzultovala občanskou společnost a nedodržela lhůtu pro zveřejnění své páté zprávy o evropském občanství. Veřejný ochránce práv poznamenal, že Komise nemá právní povinnost konzultovat před zveřejněním svých zpráv o evropském občanství občanskou společnost. Uvedl však, že by konzultace se zainteresovanými stranami před zveřejněním dotyčných zpráv jednoznačně představovala řádnou správní praxi. V průběhu šetření se Komise zavázala, že v budoucnu bude takovéto konzultace pořádat. Případ **97/2008/(BEH)JF** se týkal tvrzení, že Komise neprovedla správně práci s ohledem na činnost výboru v rámci komitologie. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že na základě dostupných údajů může prohlásit, že se příslušné schůze daného výboru uskutečnily v souladu s použitelnými procedurálními pravidly a obecnými zásadami řádné správní praxe. Poukázal však na to, že pokud chce stěžovatelka přednést návrhy na změny systému komitologie, měla by Evropskému parlamentu předložit petici. Případ **1520/2008/RT** se týkal údajného nedodržení nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH) ze strany Komise a údajného zneužití finančních prostředků EU. Stěžovatel se obrátil na Komisi jménem 140 dalších evropských sdružení působících v oblasti ochrany zvířat. Stěžovatel požádal o zákaz pokusů na zvířatech a v souladu s ustanoveními nařízení REACH o zavedení alternativních zkušebních metod. Podle Komise nedospěly dosud metody navrhované stěžovatelem do takové fáze, aby je bylo možno použít pro účely regulace na základě nařízení REACH. Po důkladné analýze dokumentace předložené oběma stranami se veřejný ochránce práv domníval, že stěžovatel neprokázal, že zjištění Komise ohledně těchto nových metod nejsou založena na excelentních a nezávislých vědeckých doporučeních nebo že jsou stížena zjevnou chybou posouzení. Nezjistil proto nesprávný úřední postup.

Veřejný ochránce práv se zabýval několika případy týkajícími se činnosti Komise v oblasti práva hospodářské soutěže. Případ **2015/2008/GG** se týkal údajně nesprávného rozhodnutí o nezáhájení řízení na základě stížnosti na postupy nizozemských výrobců cihel narušující hospodářskou

soutěž. Veřejný ochránce práv shledal, že Komise jednala v mezích své rozhodovací pravomoci, když rozhodla o nezahájení vyšetřování. Veřejný ochránce práv přezkoumal tvrzení, která stěžovatel uvedl, a nezjistil dostatečné důkazy, jež by je podporovaly. Nezjistil rovněž žádnou zjevnou chybu posouzení. Případ **1142/2008/(BEH)KM** se taktéž týkal údajně nesprávného rozhodnutí o nezahájení řízení v oblasti hospodářské soutěže proti dvěma společnostem. Ve svém stanovisku Komise v zásadě tvrdila, že (i) jednání dotyčného podniku veřejných služeb nemělo dopad na přeshraniční obchod, a (ii) co se týká chování druhé společnosti, Komise se rozhodla upřednostnit jiné možnosti k zvýšení hospodářské soutěže na dotyčném vnitrostátním energetickém trhu, než byly možnosti navrhané stěžovatelem. Veřejný ochránce práv se domníval, že postoj Komise ohledně chování podniku veřejných služeb byl správný. Rovněž shledal, že Komise právem tvrdila, že mohla rozhodnout, zda zahájí či nezahájí řízení na základě stížnosti týkající se hospodářské soutěže. Komise jednala v mezích své rozhodovací pravomoci, když rozhodla, že nezahájí šetření proti druhé společnosti.

Případ **2967/2008/FOR** se týkal údajného nepřípustného zveřejnění vysoce citlivých informací při vyšetřování údajné protiprávní státní podpory udělené určité společnosti v souvislosti s dohodou o letištních poplatcích mezi touto společností a státem kontrolovaným provozovatelem letiště. Veřejný ochránce práv zjistil, že Komise zveřejnila v Úředním věstníku EU přesné podrobnosti o určitých slevách udělených prostřednictvím letiště dané společnosti, přestože se vnitrostátním orgánům písemně zavázala, že tak neučiní. Veřejný ochránce práv shledal, že zveřejnění těchto informací byla chyba a že tato chyba představovala případ nesprávného úředního postupu. Vzhledem k tomu, že Komise před zahájením šetření veřejného ochránce práv uznala, že se zveřejněním informací dopustila chyby, a za tuto chybu se omluvila, veřejný ochránce práv nepovažoval za nutné učinit kritickou poznámku. Veřejný ochránce práv uvítal nová opatření přijatá Komisí s cílem zajistit, aby se tyto typy chyb neopakovaly. V případě **1342/2007/FOR** (viz rovněž oddíl 3.3) byla Komise opět obviněna z toho, že nesprávně zpřístupnila velice citlivé informace v rámci řízení o spojování podniků. Veřejný ochránce práv zjistil, že skutečně došlo k závažnému porušení důvěrné povahy informací. Veřejný ochránce práv však poznamenal, že se nedá vycházet z předpokladu, že zdrojem úniku těchto informací byla Komise, protože v dané době měly kopie tohoto dokumentu také obě dotyčné společnosti a vnitrostátní ministerstvo dopravy. Veřejný ochránce práv dále došel k závěru, že Komise v rámci svých pravomocí prozkoumala tvrzení stěžovatele, že zdrojem úniku těchto informací do tisku byla druhá společnost. Veřejný ochránce práv však poznamenal, že prohlášení o důvěrném charakteru informací použité Komisí nebylo zcela přiměřené, a učinil v tomto ohledu kritickou poznámku. Veřejný ochránce práv ocenil skutečnost, že Komise následně pozměnila své prohlášení o důvěrném charakteru informací, aby tuto chybu napravila. Případ **1935/2008/FOR** souvisel s údajným procedurálním pochybením v případě týkajícím se hospodářské soutěže (viz rovněž oddíl 3.3). Stěžovatel tvrdil, že Komise nepořídila zápis ze zasedání, přestože toto zasedání přímo souviselo s předmětem antitrustového šetření vedeného Komisí. Veřejný ochránce práv dospěl ke zjištění, že se zasedání týkalo předmětu šetření vedeného Komisí a že Komise nepořídila z tohoto zasedání náležitý zápis. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že jednání Komise představovalo případ nesprávného úředního postupu. Veřejný ochránce práv však nedospěl k žádnému zjištění ohledně druhého tvrzení stěžovatele, které se týkalo toho, že Komise podporovala dohodu o výměně informací, která podle stěžovatele umožnila neoprávněný přístup k informacím obsaženým ve vyšetřovacím spisu Komise. Veřejný ochránce práv však zjistil, že Komise nepořídila náležitý záznam obsahu telefonického rozhovoru, během něhož byla projednávána dohoda o výměně informací. V další poznámce proto doporučil, aby v budoucnu byly pořizovány náležité záznamy o náplni zasedání nebo obsahu telefonických hovorů se třetími stranami, které se týkají důležitých procedurálních záležitostí.

V případě **1341/2008/MHZ** týkajícím se přijetí daru státními zaměstnanci Komise potvrdila, že by bylo lepší, aby dva vysoce postavení úředníci, kteří pracovali na případech antidumpingových řízení, nepřijali od dodavatele sportovních oděvů VIP vstupenky na zápas v ragby. Jedna nevládní organizace se domnívala, že by to mohlo vést ke střetu zájmů.

Další případy týkající se Komise souvisely se zařazením jedné nevládní organizace na černou listinu³³, podávání vegetariánské stravy v jídelně jedné evropské školy³⁴ a údajně nesprávného uzavření jedné evropské databáze³⁵. Veřejný ochránce práv šetřil v roce 2009 rovněž případ týkající se používání různých abeced v publikacích vyhotovených Úřadem pro úřední tisky EU³⁶.

Veřejný ochránce práv se zabýval rovněž případem **107/2009/(JD)OV** vedeným proti Radě EU, který se týkal údajného neinformování občanů o nových vízových povinnostech při vstupu do Švýcarska. Jelikož první tvrzení stěžovatele ve skutečnosti zpochybňovalo to, zda bylo datum zvolené v rozhodnutí Rady přiměřené, veřejný ochránce souhlasil s Radou, že se tvrzení týká podstaty rozhodnutí, nespadá tudíž do jeho působnosti. Pokud jde o údajné neinformování občanů, veřejný ochránce práv se domníval, že musí ověřit pouze to, zda měla Rada povinnost poskytnout informace, pokud informace poskytnuté švýcarskými a britskými orgány nebyly dostatečné. Zdálo se, že švýcarské orgány poskytly dotyčným leteckým společnostem dostatečné informace. Veřejný ochránce práv proto nezjistil nesprávný úřední postup.

Případ **244/2006/JMA** vedený proti Evropské investiční bance (EIB) se týkal přezkumu posouzení dopadů na životní prostředí (EIA) u projektu vysokorychlostního železničního spojení mezi Madridem a francouzskou hranicí vedoucího přes Barcelonu ze strany banky. Po důkladném přezkoumání dokumentu EIA dospěla EIB k závěru, že toto posouzení dopadů na životní prostředí bylo provedeno náležitě. Součástí tohoto posouzení byla i skutečnost, že příslušné vnitrostátní orgány vzaly v úvahu alternativní trasy. Veřejný ochránce práv při zkoumání spisu neobjevil žádný dokument, který by prokazoval, že k takovému přezkoumání došlo. Vypracoval proto návrh doporučení. EIB v odpovědi konstatovala, že dala svým útvarům pokyn k přípravě zprávy ke spisu, která shrnuje aktuální stav projektu. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že zpráva o spisu konkrétně zmiňuje „analýzu alternativ“. Podle názoru veřejného ochránce práv toto vyjádření výslovně potvrzuje, že EIB prověřila, zda byly v EIA vzaty v úvahu alternativní možnosti. Zpráva o spisu však výslovně neuvádí, že EIB prověřila, zda EIA uvádělo důvody vedoucí k rozhodnutí vnitrostátních orgánů. Jelikož se EIB před poskytnutím finančních prostředků stále nabízí možnost výslovně potvrdit, že v EIA byly skutečně uvedeny důvody vedoucí k rozhodnutí vnitrostátních orgánů ohledně vybrané trasy, veřejný ochránce práv učinil další poznámku, že by EIB měla zvážit zaznamenávání svých hodnocení dokumentů EIA systematictější způsobem pomocí komplexního kontrolního seznamu podmínek, které musí EIA splňovat.

Případ **310/2009/ELB** se týkal údajného nesprávného odmítnutí ze strany Evropského parlamentu, aby jedno sdružení mohlo využívat prostory v Parlamentu, a to na základě pravidel, která stanoví, že se v jeho prostorách nemohou konat žádné semináře, pokud jsou za registraci účtovány poplatky. Veřejný ochránce práv uvedl, že přístup do prostor Parlamentu spadá do pravomocí interní organizace tohoto orgánu a nezjistil v tomto ohledu žádný nesprávný úřední postup. Vydal však kritickou poznámku týkající se toho, že dotyčný orgán neposkytl stěžovateli informace o možnosti podat proti tomuto rozhodnutí opravný prostředek.

Veřejný ochránce práv se zabýval rovněž dvěma případy, které se týkaly úřadu OLAF. Případ **2930/2008/JMA** související s údajným nenáležitým vedením vyšetřování byl uzavřen, jelikož v průběhu svého šetření veřejný ochránce práv zjistil, že španělský regionální hospodářský a správní soud vydal rozsudek týkající se žaloby, kterou stěžovatel podal na rozhodnutí španělských celních orgánů. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že žalobní důvody stěžovatele v žalobě podané u španělského soudu byly totožné s tvrzeními uvedenými v jeho stížnosti. Vzhledem k rozsudku španělského soudu a v souladu s článkem 195 Smlouvy o ES (nyní článek 228 SFEU) a čl. 2 odst. 7 jeho statutu se veřejný ochránce práv rozhodl případ uzavřít. Případ **1748/2006/JMA** se týkal stěžovatele, který pracoval pro řadu podniků na různých projektech financovaných EU a který zjistil, že jeden z jeho bývalých zaměstnavatelů obdržel od úřadu OLAF dopis, v němž bylo uvedeno, že se dotyčný dopustil vážných přestupků, a v němž byly v této souvislosti o dotyčném požadovány určité

33. Případ OI/3/2007/GG.

34. Případ 2530/2008/TS.

35. Případy 814/2008/IP, 277/2008/(IG)IP a 472/2008/IP.

36. Případ 2060/2008/VIK.

informace. Stěžovatel se na úřad OLAF několikrát obrátil písemně. Jelikož nepovažoval odpověď úřadu OLAF za uspokojivou, stěžoval si veřejnému ochránci práv. Veřejný ochránce práv uvedl, že za účelem účinného vyšetřování si úřad OLAF může vyžádat informace od třetích stran. Domníval se však, že úřad OLAF nedodržel zásadu spravedlnosti a přiměřenosti a rovněž zásadu presumpce nevin. Veřejný ochránce práv proto učinil na adresu úřadu OLAF kritickou poznámku. Veřejný ochránce práv vydal rovněž jiné kritické poznámky a další poznámku s ohledem na řadu aspektů vyšetřování úřadu OLAF a jeho jednání.

3.6 Postoupení stížnosti jinému orgánu a doporučení

V téměř 80 % všech případů projednávaných v roce 2009 byl evropský veřejný ochránce práv schopen pomoci stěžovateli zahájením šetření, nebo postoupením případu příslušnému orgánu

Stížnosti, které nespádají do působnosti veřejného ochránce práv, se často týkají údajného porušení práva EU členskými státy. Mnoho těchto případů může nejlépe vyřešit národní nebo regionální veřejný ochránce práv v rámci Evropské sítě veřejných ochránců práv.

nebo vydáním doporučení, na koho se obrátit. Stížnosti, které nespádají do působnosti veřejného ochránce práv, se často týkají údajného porušení práva EU členskými státy. Mnoho těchto případů může nejlépe vyřešit národní nebo regionální veřejný ochránce práv v rámci Evropské sítě veřejných ochránců práv. Plnoprávným členem této sítě je také Petiční výbor Evropského parlamentu. Účelem této sítě je mimo jiné usnadňovat rychlé

předávání stížností příslušným národním nebo regionálním veřejným ochráncům práv nebo podobným orgánům (viz oddíl 4.2).

Celkově bylo u 55 % (1 704) stížností vyřízených Evropským veřejným ochráncem práv v roce 2009 zjištěno, že spadají do působnosti člena Evropské sítě veřejných ochránců práv (727 z těchto případů spadalo to působnosti evropského veřejného ochránce práv). Jak lze zjistit z obr. 3.12, v 977 případech byla stížnost postoupena³⁷ členu sítě nebo bylo stěžovateli doporučeno, aby se obrátil na člena této sítě (792 stěžovatelů bylo odkázáno na národního nebo regionálního veřejného ochránce práv, zatímco 185 případů bylo postoupeno Petičnímu výboru Evropského parlamentu).

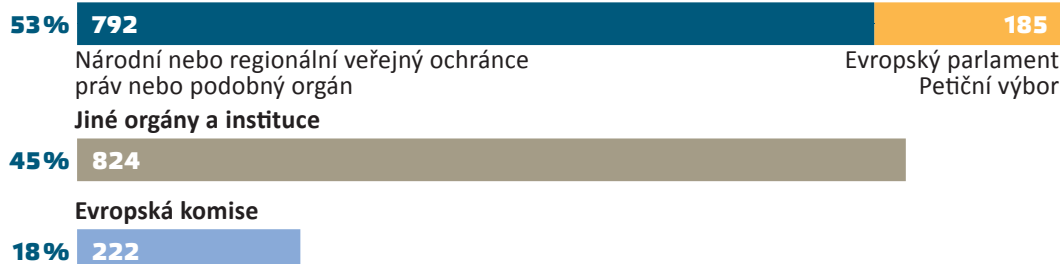
V některých případech veřejný ochránce práv považuje za vhodné postoupit stížnost Komisi nebo síti SOLVIT, kterou Komise zřídila s cílem pomoci lidem, kteří se potýkají s překážkami při uplatňování svých práv na vnitřním trhu Unie. Před postoupením stížnosti nebo vydáním doporučení pro stěžovatele se útvary úřadu veřejného ochránce práv snaží zajistit, aby bylo vydáno co nejvhodnější doporučení. V roce 2009 bylo 222 stěžovatelů odkázáno na Komisi³⁸, zatímco 824 bylo odkázáno na jiné orgány a instituce, včetně sítě SOLVIT a specializovaných veřejných ochránců práv nebo subjektů vyřizujících stížnosti v členských státech.

Celkově bylo v roce 2009 v 67 % všech zkoumaných případů vydáno doporučení nebo byl případ postoupen. Zbývající část této kapitoly obsahuje příklady takovýchto případů.

37. Stížnost je postoupena pouze s předchozím souhlasem stěžovatele a pokud se zdá, že stížnost je odůvodněná.
38. Tento údaj zahrnuje některé případy, v nichž byla stížnost namířená proti Komisi prohlášena za nepřipustnou, protože před předložením stížnosti veřejnému ochránci práv nepředcházely vhodné administrativní kroky.

Obr. 3.12: Stížnosti postoupené jiným orgánům a institucím, stěžovatelům bylo doporučeno obrátit se na jiné orgány nebo instituce

Člen Evropské sítě veřejných ochránců práv

- POZNÁMKA 1 To zahrnuje 215 stížností, které byly zaznamenány na konci roku 2008, byly však vyřízeny v roce 2009, a nezahrnuje 94 stížností zaznamenaných koncem roku 2009, které na konci tohoto roku byly dosud zpracovávány s cílem určit, jaké opatření přijmout.
- POZNÁMKA 2 V některých případech byl stěžovateli poskytnut více než jeden typ doporučení. Součet jednotlivých hodnot proto přesahuje 100.

Úloha členů Evropské sítě veřejných ochránců práv

Rumunský občan, který v Rakousku zakoupil dodávkové auto za účelem jeho užívání v Rumunsku, tvrdil, že vnitrostátní poplatky za přihlášení, které vybírá rumunská vláda, jsou neúměrně vysoké. Rovněž si stěžoval, že jeho majetek byl předmětem korupce a zvláště ze strany starosty. Stěžovatel dále tvrdil, že EU „tolerovala“ korupční jednání rumunské vlády.

Pokud jde o tvrzení týkající se postupů rumunské vlády a veřejných orgánů, veřejný ochránce práv stěžovateli doporučil, aby se obrátil na rumunského veřejného ochránce práv. Pokud jde o tvrzení ohledně nečinnosti EU, veřejný ochránce práv stěžovateli doporučil, aby se obrátil na Evropskou komisi, pokud si chce stěžovat na možné porušení práva EU. Dále stěžovateli doporučil, aby na internetových stránkách Komise prostudoval informace o zdanění vozidel v Rumunsku.

2326/2009/CH ■

Manžel stěžovatelky je těžce zdravotně postižený. Zvláštní povolení mu umožňuje zaparkovat vozidlo na určitých místech, na nichž je parkování obvykle zakázáno. Toto povolení je platné v několika německých spolkových zemích (*Länder*). Podle stěžovatelky, která je německou občankou, je uznáváno rovněž v Belgii a Lucembursku a bylo uznáváno ve Veere, nizozemské obci v blízkosti Middelburgu. Stěžovatelce a jejímu manželovi však byla náúčtována částka ve výši více než 50 EUR, když zaparkovali svůj vůz v Middelburgu. Mimoto se zdá, že obec Middelburg trvá na tom, aby stížnosti byly podány v nizozemštině, ačkoliv stěžovatelka a její manžel nizozemštinu neovládají. Evropský veřejný ochránce práv se obrátil na nizozemského veřejného ochránce práv, který požádal, aby mu byla stížnost předána v němčině.

2168/2009/FS ■

Stěžovatel tvrdil, že německá Centrála pro výběr rozhlasových a televizních koncesionářských poplatků (GEZ) může požadovat splatné částky a uplatňovat své nároky, a to i zpětně, aniž by potřebovala soudní rozhodnutí. Jednání GEZ mimoto nepodléhá veřejnému dohledu. Stěžovatel tvrdil, že povinnost hradit rozhlasové a televizní poplatky je v rozporu se základním právem na svobodu informací. Stěžovatel žádal, aby byla GEZ zrušena, nebo aby podléhala účinnému veřejnému dohledu, aby se občané mohli bránit proti nespravedlivým rozhodnutím. K vymáhání nároků by měla GEZ mít k dispozici rovněž soudní příkaz. Stěžovatel souhlasil s tím, aby jeho stížnost byla postoupena Petičnímu výboru Spolkového sněmu (Bundestag).

2851/2009/FS ■

Stěžovatelce bylo doporučeno, aby se obrátila na Evropskou komisi

Stěžovatelka tvrdila, že třetí strana požádala o grant EU pro její nemovitost, a to pozemek v Polsku. Stěžovatelka předložila záležitost příslušnému orgánu, který jí sdělil, že to je běžný postup. Stěžovatelka nebyla s touto odpovědí spokojena a stěžovala si u evropského veřejného ochránce práv, že by EU neměla takové jednání tolerovat. Jelikož se její stížnost týkala EU, veřejný ochránce práv stěžovatelce doporučil, aby se nejprve obrátila na Komisi a na polského veřejného ochránce práv s konkrétnějšími informacemi, pokud si chce stěžovat na příslušný orgán.

2699/2009/CH ■

Stížnost postoupena síti SOLVIT

Britský občan s bydlištěm na Kypru si stěžoval evropskému veřejnému ochránci práv a tvrdil, že jeho manželka, která je státní příslušnicí třetí země, má povolení k pobytu, které jí umožňuje, aby s ním žila na Kypru, nemůže tam však pracovat. Příklad byl postoupen centru sítě SOLVIT ve Spojeném království, jehož zásah vedl ke kladnému výsledku. Manželka stěžovatele získala práva pobytu před vstupem Kypru do EU a z tohoto důvodu platila omezení týkající se práce. Stěžovateli byly poskytnuty informace o tom, jak požádat o nové povolení k pobytu, které jeho manželce umožní pracovat na Kypru.

765/2009/EC ■

Vztahy s orgány,
veřejnými ochránci
práv a dalšími
zainteresovanými
subjekty

TATO kapitola podává přehled o úsilí evropského veřejného ochránce práv oslovit orgány EU¹, kolegy veřejné ochránce práv a další klíčové zainteresované subjekty. Smyslem těchto aktivit je zajistit účinné řešení stížností, sdílet osvědčené postupy a zvyšovat povědomí o úloze veřejného ochránce práv při prosazování dobré správy, transparentnosti a kultury služby.

4.1 Vztahy s orgány EU

Aby mohl evropský veřejný ochránce práv zajistit co nejvyšší standardy správy, jsou nesmírně důležité konstruktivní vztahy s orgány EU. Veřejný ochránce práv se pravidelně setkává se členy

Veřejný ochránce práv se pravidelně setkává se členy a úředníky orgánů EU, aby jednal o tom, jak zvyšovat kvalitu správy a zajistit odpovídající následný postup navazující na jeho poznámky, doporučení a zprávy.

a úředníky orgánů EU, aby jednal o tom, jak zvyšovat kvalitu správy a zajistit odpovídající následný postup navazující na jeho poznámky, doporučení a zprávy. Jeho aktivity v této oblasti jsou podrobně uvedeny níže.

■ Evropský parlament

Evropský parlament volí veřejného ochránce práv, který se Parlamentu zodpovídá, a to zejména prostřednictvím této výroční zprávy a rovněž prostřednictvím zvláštních zpráv. Veřejný ochránce práv má výborné pracovní vztahy s parlamentním Petičním výborem, jenž nese odpovědnost za vztahy mezi Parlamentem a veřejným ochráncem práv a připravuje zprávu o jeho výroční zprávě. Veřejný ochránce práv se setkal s novou předsedkyní Petičního výboru, kterou je paní Erminia MAZZONIOVÁ, poslankyně Evropského parlamentu, dne 2. září 2009.

Veřejný ochránce práv představil dne 23. dubna 2009 svou *výroční zprávu za rok 2008* tehdejšímu předsedovi Parlamentu Hansi-Gertu PÖTTERINGOVI, poslanci Evropského parlamentu, a předsedovi Petičního výboru, kterým v té době byl pan Marcin LIBICKI, poslanec Evropského parlamentu.

Každoroční rozprava Parlamentu o činnosti veřejného ochránce práv představuje vrcholný bod v kalendáři veřejného ochránce práv. Na fotografii je zachycen pan DIAMANDOUROS, jak odpovídá na dotazy k *výroční zprávě za rok 2008* během plenárního zasedání Parlamentu dne 12. listopadu ve Štrasburku. Později téhož dne Parlament přijal usnesení k činnosti veřejného ochránce práv v roce 2008 na základě zprávy, kterou vypracovala členka Petičního výboru paní Chrysoula PALIADELIOVÁ, poslankyně Evropského parlamentu.

1. Článek 228 Smlouvy o fungování Evropské unie (TFEU) rozšiřuje mandát ochránce práv ze stížností proti nesprávnému úřednímu postupu „orgánů nebo institucí Společenství“ na „orgány, instituce nebo jiné subjekty Unie“. Zatímco v tomto oddílu výroční zprávy byl dříve uváděn výraz „orgány a instituce“, používáme nyní pro stručnost výraz „orgány“, kterým označujeme všechny orgány, instituce a jiné subjekty EU.

Představení zprávy Petičnímu výboru se uskutečnilo dne 14. září. Zprávu výboru o činnosti veřejného ochránce práv v roce 2008 vypracovala paní Chrysoula PALIADELIOVÁ, poslankyně Evropského parlamentu. Na zasedání výboru dne 12. listopadu, po vystoupení veřejného ochránce práv před plenárním zasedáním a po rozpravě téhož dne, přijal Parlament usnesení na základě zprávy paní PALIADELIOVÉ. V usnesení projevila Parlament svou spokojenost s prací veřejného ochránce práv, s jeho konstruktivní spoluprací s orgány a zájmem veřejnosti o jeho funkci, přičemž se zvláště pochvalně vyjádřil o jeho nových internetových stránkách a interaktivním průvodci.

Na žádost výboru zastupoval veřejného ochránce práv na každém zasedání výboru v roce 2009 zaměstnanec jeho úřadu. Během daného roku výbor projednal jednu zvláštní zprávu veřejného ochránce práv: zvláštní zpráva o věkové diskriminaci byla projednána dne 10. února. Veřejný ochránce práv s potěšením konstatoval, že zpráva Parlamentu, kterou vypracoval pan Miguel MARTÍNEZ, poslanec Evropského parlamentu, a která se plně zabývala záležitostmi, na něž veřejný ochránce práv Parlament upozornil, byla plenárním zasedáním v květnu přijata bez jediného hlasu proti.

Do vztahů s Parlamentem se také výrazně promítla probíhající revize nařízení č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise². Dne 27. dubna 2009 pan DIAMANDOUROS vystoupil před Výborem pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, aby projednal zprávu Parlamentu o probíhající revizi. Ještě předtím se dne 20. ledna zúčastnil společného zasedání Výboru pro občanská práva, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu a národních parlamentů k řešení otázky „Jakou inspiraci mohou čerpat orgány EU z nejlepších praktických postupů členských států v oblasti transparentnosti a řádné správy?“. A konečně, dne 16. února se veřejný ochránce práv zúčastnil veřejného slyšení, které výbor uspořádal na téma „Problémy a výhledy evropského občanství“.

Volba evropského veřejného ochránce práv

Článek 228 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (TFEU) stanoví, že veřejný ochránce práv bude volen po každých volbách Evropského parlamentu na jeho funkční období. Podrobnosti postupu volby stanoví jednací řád Evropského parlamentu.

Evropský parlament zveřejnil výzvu k nominacím kandidátů na úřad veřejného ochránce práv v Úředním věstníku dne 10. září 2009³, přičemž za konečný termín pro podávání nominací stanovil datum 9. října 2009.

Podrobné informace o volbě evropského veřejného ochránce práv lze nalézt na stránkách Parlamentu na adrese:

<http://www.europarl.europa.eu/electionombudsman/> ■

■ Rada EU

Během daného roku se veřejný ochránce práv zúčastnil semináře uspořádaného švédským předsednictvím EU pod názvem „Transparentnost a jasný právní jazyk v Evropské unii“. Promluvil zde o svých zkušenostech při šetření stížností proti nesprávnému úřednímu postupu, především co se týká přístupu k dokumentům.

Zvláštní význam pro pracovní vztahy veřejného ochránce práv s Radou v roce 2009 měla otázka vyplývající z uplatňování statutu veřejného ochránce práv Radou. K tomu došlo po revizi statutu v roce 2008⁴. Dne 14. října 2009 se veřejný ochránce práv zúčastnil zasedání Pracovní skupiny pro informace Rady s cílem podělit se o názory na tuto záležitost. Zasedání bylo mimořádně užitečné a vedlo k rychlému a vzájemně uspokojivému vyřešení této otázky (viz kapitola 2).

2. Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145, s. 43.

3. Úř. věst. 2009 C 216, s. 7.

4. Rozhodnutí Evropského parlamentu 2008/587/ES, Euratom ze dne 18. června 2008, kterým se mění rozhodnutí 94/262/ESUO, ES, Euratom o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv, Úř. věst. 2008 L 189, s. 25.

■ Evropská komise

Evropská komise je orgánem, kterého se týká největší počet šetření vedených veřejným ochráncem práv.

Evropská komise je orgánem, kterého se týká největší počet šetření vedených veřejným ochráncem práv. Pro zajištění uspokojivé odezvy na stížnosti občanů jsou proto nezbytná pravidelná jednání mezi veřejným ochráncem práv a představiteli Komise. V průběhu roku 2009 se veřejný ochránce práv setkal při několika příležitostech s generální tajemnicí Evropské komise paní Catherine DAYOVOU. Generální ředitel Komise oslovil potřetí dne 28. května, když se s nimi předtím setkal už v roce 2005 a 2007. Dne 2. února se zaměstnanci úřadu veřejného ochránce práv setkali s úředníky Komise, aby projednali registraci stížností a šetření ohledně řízení pro nesplnění povinností u Komise a revizi pravidel přístupu veřejnosti k dokumentům. Ředitel právního odboru veřejného ochránce práv se setkával každý měsíc s ředitelem zodpovídajícím za inter-institucionální vztahy na generálním sekretariátu Komise, aby sledoval další postup šetření týkajících se Komise. A konečně, veřejný ochránce práv uspořádal dvě jednání s mediátorkou pro vztahy se zaměstnanci Komise paní Mercedes DE SOLAOVOU, aby projednal záležitosti společného zájmu.

V roce 2009 také došlo k posílení spolupráce se sítí SOLVIT, kterou vytvořila Komise, aby pomáhala lidem, kteří čelí překážkám, když usilují o uplatňování svých práv v rámci vnitřního trhu Unie. Vůbec poprvé se zástupce sítě SOLVIT zúčastnil semináře národních veřejných ochránců práv členských států EU pořádaného jednou za dva roky, který se konal v dubnu na Kypru. Po setkání s úředníky GŘ pro vnitřní trh a služby se zaměstnanci úřadu veřejného ochránce práv setkali s týmem Komise pro síť SOLVIT dne 17. června a znovu 7. prosince. Oba útvary byly společně představeny na workshopu uspořádaném ve Stockholmu dne 9. října během výročního kongresu *Enterprise Europe Network*. A konečně, veřejný ochránce práv vynakládal veškeré úsilí k tomu, aby během svých informačních návštěv v členských státech zvyšoval povědomí o úloze sítě SOLVIT, a pozval SOLVIT k účasti na akci s názvem „Řešení problémů v EU – Kam se obrátit?“, kterou pořádal dne 13. března (viz níže).

V roce 2009 došlo k rozšíření spolupráce mezi veřejným ochráncem práv a Evropskou komisí financovanými sítěmi, jež slouží občanům, organizacím a podnikům. Pan DIAMANDOUROS je zde zachycen během hlavního projevu na výroční valné hromadě sítě Europe Direct v Tallinnu dne 23. září.

Z hlediska zvyšování povědomí o celé škále služeb dostupných občanům, organizacím a podnikům s dotazy nebo problémy týkajícími se jejich práv v rámci právních předpisů EU bylo rovněž významné úsilí veřejného ochránce práv o zvýšení spolupráce s Europe Direct. Byly podniknuty kroky k tomu, aby síť Europe Direct a kontaktní centrum Europe Direct byly plně informovány o činnosti evropského veřejného ochránce práv a Evropské sítě veřejných ochránců práv. To je důležité, aby jednotlivci mohli být nasměrováni ke vhodnému způsobu nápravy hned napoprvé. V prosinci se veřejný ochránce práv setkal s generálním ředitelem Komise zodpovědným za komunikaci panem Clausem SØRENSENEM, aby projednal tyto a další iniciativy.

■ Evropský hospodářský a sociální výbor

Dne 13. května vystoupil veřejný ochránce práv před Evropským hospodářským a sociálním výborem (EHSV) na plenárním zasedání v Bruselu, když se den předtím setkal s předsedou výboru

Dne 13. května vystoupil veřejný ochránce práv před Evropským hospodářským a sociálním výborem (EHSV) na plenárním zasedání v Bruselu. Na druhém zasedání, které se uskutečnilo 9. listopadu, promluvil pan DIAMANDOUROS k zaměstnancům výboru.

panem Mariem SEPIM, místopředsedkyní paní Irini Ivoni PARIOVOU, předsedou Skupiny II: Zaměstnanci panem Georgiossem DASSISEM, předsedou Skupiny III: Různé zájmy panem Staffanem NILSSONEM a generálním tajemníkem panem Martinem WESTLAKEM. Na zasedání hovořil pan DIAMANDOUROS především o svých zkušenostech s tím, co občané očekávají od orgánů EU. Na druhém zasedání, které se uskutečnilo 9. listopadu, promluvil pan DIAMANDOUROS

k zaměstnancům výboru. V prezentaci popsal typy stížností, kterými se zabývá, svou úlohu v porovnání se soudy, svou proaktivní činnost a jak může být pro správu přínosem. Po celou dobu své prezentace odkazoval na Evropský kodex řádné správní praxe, který výbor přijal v červenci 2009. Veřejný ochránce práv tento vývoj velmi uvítal.

■ Evropská investiční banka

Veřejný ochránce práv v roce 2009 usilovně pracoval na zvyšování povědomí o své úloze při dohledu nad Evropskou investiční bankou (EIB). Stalo se tak po uzavření memoranda o porozumění⁵ mezi veřejným ochráncem práv a EIB v roce 2008. Dne 1. prosince uspořádal setkání se zainteresovanými stranami, aby je upozornil na tento aspekt své práce. Setkání, kterého se zúčastnilo přes 30 zainteresovaných subjektů, se uskutečnilo v rámci veřejné konzultace EIB o jejím mechanismu pro vyřizování stížností⁶. Zástupci banky se akce zúčastnili a podali užitečná vysvětlení k tomu, jak se EIB stížnostmi zabývá. Veřejný ochránce práv byl rovněž zastoupen na jednáních, která banka vedla v průběhu roku v rámci svých veřejných konzultací.

Aby pomohl zvýšit povědomí o své úloze při dohledu nad Evropskou investiční bankou (EIB), uspořádal veřejný ochránce práv 1. prosince v Bruselu setkání se zainteresovanými subjekty. Ta se uskutečnila v rámci veřejné konzultace EIB o jejím mechanismu pro vyřizování stížností. Akce se zúčastnilo více než 30 zainteresovaných subjektů, zachycených na snímku.

5. Memorandum o porozumění mezi evropským veřejným ochráncem práv a Evropskou investiční bankou týkající se informací o politikách, normách a postupech banky a vyřizování stížností, včetně stížností osob, které nejsou občany a rezidenty Evropské unie, Úř. věst. 2008 C 244, s. 1.

6. Informace o politice mechanismu pro vyřizování stížností EIB jsou k dispozici na stránkách: <http://www.eib.org>

■ Evropský úřad pro výběr personálu

Vzhledem ke své ústřední úloze v náboru personálu EU, a tedy ve vztazích s evropskými občany, přispívá Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO) relativně velkou měrou k šetřením prováděným veřejným ochráncem práv. Důrazné úsilí v posledních letech však vedlo k pronikavému zlepšení transparentnosti procesu výběru a vstřícnosti EPSO vůči dotazům a stížnostem uchazečů. Pokračující snaha modernizovat náborové procedury EU by měla vést k dalším zlepšením. Dne 4. března 2009 uspořádal EPSO akci u příležitosti implementace několika opatření jeho rozvojového programu, včetně nových internetových stránek, on-line registrace do výběrových řízení, nového loga a vyhlášení nového výběrového řízení. Veřejného ochránce práv na akci zastupoval generální tajemník pan Ian HARDEN.

Pan DIAMANDOUROS se setkal s ředitelem EPSO panem Davidem BEARFIELDEM dne 1. července 2009, aby projednali tato a další zlepšení a zahájili diskuse o možném memorandu o porozumění mezi oběma úřady.

■ Ostatní orgány EU

Veřejný ochránce práv vedl během roku 2009 řadu dalších jednání s představiteli orgánů EU. Dne 24. června se v Lucemburku setkal s předsedou Evropského účetního dvora panem Vítozem DA SILVA CALDEIROU a později se zúčastnil pracovního oběda se všemi členy Účetního dvora. Téhož dne se setkal s předsedou Evropského soudního dvora panem Vassiliosem SKOURISEM. Dne 25. září se pan DIAMANDOUROS zúčastnil oslav 20. výročí založení Tribunálu a dne 29. listopadu se setkal s předsedou Tribunálu panem Marcem JAEGEREM, který přijel do Štrasburku, aby promluvil k zaměstnancům veřejného ochránce práv. Dne 22. října se v Bruselu pan DIAMANDOUROS setkal a jednal s Pracovní skupinou pro budoucnost Evropy. V neposlední řadě se 11. května setkal s ředitelem Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) panem Franzem-Hermannem BRÜNEREM a 29. června s novým zástupcem evropského inspektora pro ochranu údajů (EIOÚ) panem Giovannim BUTTARELLIM.

4.2 Vztahy s veřejnými ochránci práv a obdobnými institucemi

Aby pomohl co největšímu počtu stěžovatelů, spolupracuje evropský veřejný ochránce práv úzce se svými protějšky na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Tato spolupráce je rovněž klíčová

Aby pomohl co největšímu počtu stěžovatelů, spolupracuje evropský veřejný ochránce práv úzce se svými protějšky na vnitrostátní, regionální a místní úrovni.

pro výměnu informací o právních předpisech EU, sledování důležitého vývoje ve světě veřejných ochránců práv a sdílení osvědčených postupů. Z největší části se tato spolupráce odehrává pod

záštitou Evropské sítě veřejných ochránců práv. Evropský veřejný ochránce práv se účastní také konferencí, seminářů a setkání mimo rámec této sítě.

■ Evropská síť veřejných ochránců práv

Evropská síť veřejných ochránců práv se nyní skládá z 94 úřadů ve 32 zemích. V rámci Evropské unie se jí účastní veřejní ochránci práv a obdobné instituce na vnitrostátní a regionální úrovni, na vnitrostátní úrovni zahrnuje i Norsko, Island a země žádající o členství v EU a nejnověji Švýcarsko.

Síť slouží jako účinný mechanismus spolupráce při vyřizování případů. Síť je rovněž aktivní při sdílení zkušeností a osvědčených postupů – cílů, kterých chce dosáhnout prostřednictvím seminářů a setkání, pravidelného bulletinu, elektronického diskusního fóra a každodenní elektronické zpravodajské služby.

Spolupráce při vyřizování případů

Mnoho stěžovatelů se obrací na evropského veřejného ochránce práv při problémech s vnitrostátní, regionální nebo místní správou. V mnoha případech dokáže sjednat účinnou nápravu člen

Mnoho stěžovatelů se obrací na evropského veřejného ochránce práv při problémech s vnitrostátní, regionální nebo místní správou. V mnoha případech dokáže sjednat účinnou nápravu člen Evropské sítě veřejných ochránců práv.

Evropské sítě veřejných ochránců práv. Pokud je to možné, předává evropský veřejný ochránce práv případy, které jsou pro tuto síť přípustné, přímo národním a regionálním veřejným ochráncům práv, nebo stěžovateli poskytne vhodné rady. Další podrobnosti o této spolupráci jsou uvedeny v kapitole 3.

Aby síť napomohla lepšímu povědomí o činnosti veřejných ochránců práv a aby vyjasnila, jakou službu poskytují lidem, kteří si stěžují ve věcech spadajících do rámce práva EU, přijala v říjnu 2007 prohlášení. Toto prohlášení, které je k dispozici na internetových stránkách evropského veřejného ochránce práv ve 23 jazycích, bylo mírně revidováno během sedmého semináře národních veřejných ochránců práv členských států EU a kandidátských zemí, který se konal v dubnu 2009 na Kypru. Revidované prohlášení odráží skutečnost, že internetové stránky evropského veřejného ochránce práv nyní obsahují interaktivního průvodce, který pomáhá jednotlivcům nalézt veřejného ochránce práv nebo jinou instituci, která nejlépe dokáže vyřešit jejich stížnost, nebo odpovědět na jejich žádost o informaci. Bylo rovněž dohodnuto prohlášení revidovat, kdykoli to bude třeba.

Rovněž s cílem zvýšit povědomí o úloze této sítě v pomoci občanům dosáhnout svých práv v rámci právních předpisů EU zintenzívnil evropský veřejný ochránce práv v roce 2009 spolupráci s Europe Direct (viz oddíl 4.1). Tato iniciativa veřejného ochránce práv souvisí s dřívějším oznámením, že bude prozkoumána proveditelnost vytvoření jednotného telefonního čísla pro kontakt s Evropskou sítí veřejných ochránců práv. Po důkladném prozkoumání různých možností došel veřejný ochránce práv k závěru, že namísto vytváření nové služby by bylo účinnější a nákladově efektivnější dále stavět na existující úloze kontaktního centra Europe Direct jako ústředního vstupního bodu pro širokou veřejnost s dotazy ohledně EU. Veřejný ochránce práv souhlasil, že kontaktnímu centru poskytne informace a materiály o síti, aby na ni ve vhodných případech mohli být lidé nasměrováni.

Národní a regionální veřejní ochránci práv mohou evropského veřejného ochránce práv požádat o písemné odpovědi na dotazy týkající se práva EU a jejich výkladu, a to včetně dotazů vzniklých při vyřizování konkrétních případů. Evropský veřejný ochránce práv odpovídá buď přímo nebo, pokud je to vhodnější, postoupí dotaz k zodpovězení jinému orgánu EU. Během roku 2009 vznesl jeden dotaz regionální veřejný ochránce práv z regionu Emilia-Romagna v Itálii. Týkal se výkladu pravidel EU pro systémy sociálního zabezpečení, jež jsou uplatňovány u zaměstnaných osob a jejich rodiny při pohybu v rámci Unie.

Semináře

Semináře pro národní a regionální veřejné ochránce práv se konají každé dva roky a pořádá je evropský veřejný ochránce práv spolu se svým národním nebo regionálním protějškem.

Sedmý seminář národních veřejných ochránců práv členských států EU a kandidátských zemí se uskutečnil v Paphosu na Kypru od 5. do 7. dubna 2009. Seminář společně pořádali komisařka pro správu (veřejná ochránkyně práv) Kypru paní Eliana NICOLAOUOVÁ a evropský veřejný ochránce práv. Celkem byly na semináři zastoupeny úřady národních a regionálních veřejných ochránců práv z 29 zemí. Přijeli také účastníci z Evropského parlamentu, Evropské komise, Agentury Evropské unie pro základní práva, Rady Evropy a kyperských veřejných úřadů.

Sedmý seminář národních veřejných ochránců práv členských států EU a kandidátských zemí se konal v dubnu 2009 v Paphosu na Kypru. Celkem byly zastoupeny národní a regionální úřady veřejných ochránců práv z 29 zemí. Seminář byl zaměřen na: volný pohyb evropských občanů, rovné zacházení s evropskými občany, přijímání, integraci a regularizaci migrantů, azyl a právo na azylové řízení.

Seminář s názvem „Migrace a její dopad na práci veřejného ochránce práv“ byl rozdělen do čtyř tematických bloků. Mezi hlavními řečníky byli pan Jacques BARROT, místopředseda Evropské komise pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost, který prostřednictvím videozáznamu hovořil o evropské imigrační a azylové politice, a paní Elspeth GUILDONOVÁ, profesorka migračního práva v programu Jean Monnet na Univerzitě v Nijmegenu v Nizozemsku, která podala komplexní a zasvěcený přehled o migraci v rámci Unie.

Evropští veřejní ochránci práv — bulletin

Evropští veřejní ochránci práv — bulletin se věnuje práci členů Evropské sítě veřejných ochránců práv a dalších členů evropského regionu v rámci Mezinárodního institutu veřejných ochránců práv (IoI). Vychází v angličtině, francouzštině, němčině, italštině a španělštině a je rozeslán do více než 400 úřadů na evropské, národní, regionální a místní úrovni. Bulletin vydává evropský veřejný ochránce práv dvakrát ročně – v dubnu a říjnu. Dvě vydání roku 2009 obsahovala články na řadu témat, mimo jiné o právech občanů na volný pohyb, otázkách migrace a azylu, úloze veřejného ochránce práv při dohledu nad věznicemi, porušování práv na zdravotní péči, přístupu veřejnosti k dokumentům a přesunu veřejných funkcí do soukromého sektoru. Další články se zabývaly ochranou nejzranitelnějších osob ve společnosti, zvláště dětí, lidí se zdravotním postižením, bezdomovců a starších občanů. Společným tématem mnoha těchto článků je úloha veřejných ochránců práv při zajišťování plného uplatňování právních předpisů EU.

Nástroje elektronické komunikace

Internetová diskuse veřejného ochránce práv a fórum pro veřejné ochránce práv a zaměstnance jejich úřadů v Evropě pro sdílení dokumentů se v rámci sítě ukázaly jako velmi užitečné nástroje. K fóru, které umožňuje každodenní spolupráci mezi úřady, má přístup přes 260 osob.

Nejpopulárnější součástí fóra je zpravodaj Denní zprávy veřejného ochránce práv (*Ombudsman Daily News*), který vychází každý pracovní den a obsahuje zprávy z úřadů veřejných ochránců práv a také z EU. Do Denních zpráv pravidelně přispívají nebo v nich hledají informace téměř všechny úřady národních a regionálních veřejných ochránců práv v celé Evropě.

V roce 2009 si úřady veřejných ochránců práv nadále vyměňovaly informace formou dotazů a odpovědí na tomto velmi užitečném diskusním fóru. K problémům řešeným v daném roce patřily přeshraniční zdravotní péče, nezletilí cizí státní příslušníci bez doprovodu, náboženská diskriminace a svoboda svědomí, národní bezpečnostní služby, stížnosti vůči centrálním bankám a kontakty s národními centry sítě SOLVIT.

Obsah diskusního fóra zahrnuje oficiální seznam národních a regionálních veřejných ochránců práv v členských státech EU, v Norsku, na Islandu, ve Švýcarsku a v zemích žádajících o členství v EU. Seznam je aktualizován při každé změně kontaktních údajů některého úřadu veřejného ochránce práv, a proto je nezbytným zdrojem pro veřejné ochránce práv v celé Evropě.

■ Setkání veřejných ochránců práv

V průběhu roku přesáhlo úsilí veřejného ochránce práv o spolupráci se svými protějšky rámec činností Evropské sítě veřejných ochránců práv. S cílem šířit povědomí o veřejných ochráncích práv

K hlavním akcím, kterých se veřejný ochránce práv v roce 2009 zúčastnil, patřila devátá světová konference Mezinárodního institutu veřejných ochránců práv (IOI), uspořádaná v červnu ve švédském hlavním městě, kde také proběhla oslava dvou set let švédského parlamentního veřejného ochránce práv.

a vyměňovat si osvědčené postupy se pan DIAMANDOUROS a zaměstnanci jeho úřadu zúčastnili akcí pořádaných národními a regionálními veřejnými ochránci práv z celé Evropy, včetně Albánie, Řecka, Irska, Itálie, Norska, Španělska, Švédska a Spojeného království. K hlavním akcím, kterých se veřejný ochránce práv v roce 2009 zúčastnil, patřila devátá světová konference Mezinárodního institutu veřejných ochránců práv (IOI), uspořádaná v červnu ve švédském hlavním městě, kde také proběhla

oslava dvou set let švédského parlamentního veřejného ochránce práv. Konference u příležitosti této významné události sledovala vývoj instituce veřejného ochránce práv od jejích švédských počátků až po její různé dnešní formy. Evropský veřejný ochránce práv také v květnu promluvil na výročním zasedání Asociace britských a irských veřejných ochránců práv ve Warwicku ve Spojeném království a v říjnu na valném shromáždění Evropského institutu veřejných ochránců práv v italské Florencii. Generální tajemník Evropského veřejného ochránce práv pan Ian HARDEN zastupoval v prosinci tuto instituci na třetím setkání Asociace veřejných ochránců práv Středozemí v řeckých Aténách.

4.3 Vztahy s ostatními zainteresovanými subjekty

Povinností evropského veřejného ochránce práv je zajistit, aby všechny osoby nebo organizace, které by mohly mít problémy s orgány a institucemi EU, věděly o právu podat veřejnému ochránci práv stížnost na nesprávný úřední postup. Snaží se také obecněji zvyšovat povědomí o svém úsilí prosazovat transparentnost, odpovědnost a kulturu služeb ve správě EU. Činnost v této oblasti se v roce 2009 ještě dále rozvíjela, přičemž veřejný ochránce práv a zaměstnanci jeho úřadu uspořádali asi 145 prezentací.

Tento oddíl poskytuje přehled bezpočtu aktivit, kterými se veřejných ochránce práv během roku snažil zvýšit povědomí o své práci.

■ Konference a setkání

Za účasti veřejného ochránce práv

Veřejný ochránce práv věnoval v roce 2009 mnoho času setkáním s klíčovými zainteresovanými subjekty, aby vysvětlil své služby a dozvěděl se o jejich zkušenostech v jednání se správou

Veřejný ochránce práv věnoval v roce 2009 mnoho času setkáním s klíčovými zainteresovanými subjekty, aby vysvětlil své služby a dozvěděl se o jejich zkušenostech v jednání se správou EU.

EU. Svou činnost představil na více než 60 setkáních se členy právnické obce, podnikatelských sdružení, výzkumných organizací, nevládních organizací, zástupci regionální a místní správy, lobbisty a zájmovými skupinami, akademickou obcí, vysoce postavenými politickými představiteli a státními úředníky. Tyto konference, semináře a setkání byly pořádány v Bruselu

a v členských státech, často jako součást informačních návštěv veřejného ochránce práv (viz níže). Zvláště zdařilá byla akce k řešení problémů uspořádaná v březnu v Evropském parlamentu a workshop pro malé a střední podniky uspořádaný jako součást Týdne malých a středních podniků v květnu 2009.

Evropský veřejný ochránce práv usiluje o to, aby lidé, kteří mají problém s výkonem svých práv v rámci právních předpisů EU, věděli, kdo jim může pomoci. v březnu 2009 uspořádal v Bruselu seminář nazvaný „Řešení problémů v EU – Kam se obrátit?“. Akce se zúčastnilo více než 100 lidí, aby se dozvěděli o službách poskytovaných evropským veřejným ochráncem práv, Petičním výborem Evropského parlamentu, sítí SOLVIT a Evropským střediskem pro občanskou akci (ECAS).

Za účasti pracovníků úřadu veřejného ochránce práv

Na propagaci úřadu veřejného ochránce práv se stejně aktivně podílejí i jeho zaměstnanci. Během roku 2009 uskutečnili v celé EU přes 85 prezentací pro zhruba 2 600 občanů. Většina návštěvníků přijela z Německa, dále z Francie, Rakouska a Řecka. Mezi účastníky prezentací byli studenti a stážisté, právníci a soudci, novináři, podnikatelé a lobbisté, vládní i státní úředníci, zaměstnanci úřadů veřejných ochránců práv a personál armády.

Přestože omezené zdroje limitují počet prezentací, které mohou být každý rok uskutečněny, snaží se veřejný ochránce co možná nejvíce vyhovět pozváním a žádostem zainteresovaných subjektů. Všechny tyto prezentace jsou velmi důležité, protože pomáhají dát správě EU „lidskou tvář“.

■ Informační návštěvy

S cílem zvýšit informovanost občanů o své činnosti a dále posílit pracovní vztahy se svými národními a regionálními protějšky zahájil evropský veřejný ochránce práv v roce 2003

Informační návštěvy zavedly veřejného ochránce práv v květnu 2009 na Slovensko a do České republiky a v říjnu do Finska a Estonska.

intenzivní program informačních návštěv v členských státech a přistupujících zemích. Tyto návštěvy pokračují rychlým tempem. Informační návštěvy zavedly veřejného ochránce práv v květnu 2009 na Slovensko a do České republiky a v říjnu do

Finska a Estonska. Veřejný ochránce práv zavítal v červnu také do Itálie během několika osvětových akcí.

SLOVENSKO — Evropský veřejný ochránce práv navštívil v době od 13. do 15. května 2009 Slovensko. Návštěvu pořádal úřad slovenského veřejného ochránce práv, kterým je Pavel KANDRÁČ. Pan DIAMANDOUROS se setkal se slovenským prezidentem Dr. Ivanem GAŠPAROVIČEM, premiérem Robertem FICEM a místopředsedou parlamentu Miroslavem ČÍŽEM. Jednal také se Slovenskou advokátní komorou a Slovenskou obchodní komorou, zástupci sítě SOLVIT a *Enterprise Europe Network*, kteří se těchto jednání zúčastnili. Veřejný ochránce práv pronesl přednášku na

Ekonomické univerzitě v Bratislavě, kterou navštívili také zástupci nevládních organizací. Slovenské noviny, rozhlas a televize se po tiskové konferenci věnovaly návštěvě veřejného ochránce práv v rozsáhlém zpravodajství.

SLOVENSKO — Během své informační návštěvy na Slovensku, která proběhla od 13. do 15. května, se veřejný ochránce práv setkal se slovenským prezidentem, premiérem a místopředsedou parlamentu a uspořádal řadu osvětových akcí. Pan DIAMANDOUROS je na snímku zachycen se slovenským veřejným ochráncem práv Pavlem KANDRÁČEM, jehož úřad návštěvu organizoval.

ČESKÁ REPUBLIKA — Návštěvu evropského veřejného ochránce práv v Brně a v Praze od 17. do 20. května organizoval úřad veřejného ochránce práv (ombudsmana) České republiky. V Brně pan DIAMANDOUROS dlouze jednal s panem Otakarem MOTEJLEM a zaměstnanci jeho úřadu. Podělil se o názory s nejvyššími představiteli českého právního systému, mimo jiné s předsedkyní Nejvyššího soudu paní Ivou BROŽOVOU. Setkal se rovněž se zástupci nevládních organizací a Regionální rady regionu soudržnosti jihovýchod na informační akci uspořádané v rámci návštěvy. V Praze se pan DIAMANDOUROS setkal s českým prezidentem panem Václavem KLAUSEM, premiérem panem Janem FISCHEREM a ministrem pro lidská práva panem Michaelem KOCÁBEM. Jednal také s Českou obchodní komorou a českými zástupci sítě SOLVIT a *Enterprise Europe Network*.

ČESKÁ REPUBLIKA — Návštěvu evropského veřejného ochránce práv v Brně a v Praze od 17. do 20. května pořádal úřad veřejného ochránce práv (ombudsmana) České republiky. Po tiskové konferenci pana DIAMANDOUROSE a pana MOTEJLA, kteří jsou zachyceni na snímku s novináři, o návštěvě obšírně informovaly české sdělovací prostředky.

FINSKO — Evropský veřejný ochránce práv navštívil v době od 25. do 28. října Finsko. Stalo se tak na pozvání ministryně pro evropské záležitosti paní Astrid THORSOVÉ. Před návštěvou se pan DIAMANDOUROS setkal s komisařem pro rozšíření panem Olli REHNEM, aby projednali otázky EU, které se týkají Finska. Během pobytu v Helsinkách se veřejný ochránce práv setkal s parlamentní ochránkyní práv, kterou je paní Riitta-Leena PAUNIOVÁ, a se zaměstnanci jejího

úřadu a představil svou práci nevládním organizacím, členům podnikatelské obce, studentům univerzity a sdělovacím prostředkům. Setkal se s prezidentkou Finska paní Tarjou HALONOVOU, předsedou Nejvyššího správního soudu panem Pekkou HALLBERGEM a ministryní pro evropské záležitosti paní Astrid THORSOVOU. Jednání měl také se zástupcem justičního kancléře panem Mikko PUUMALAINENEM, ombudsmanem pro ochranu údajů panem Reijo AARNIEM a s řadou parlamentních výborů.

FINSKO — Evropský veřejný ochránce práv navštívil ve dnech 25. až 28. října Finsko. Návštěvu pomohl zorganizovat finský parlamentní ochránce práv spolu s Informační kanceláří Evropského parlamentu a zastoupením Evropské komise. Zvláště významným bodem návštěvy bylo setkání s prvním evropským veřejným ochráncem práv panem Jacobem SÖDERMANEM, který uvedl pana DIAMANDOUROSE na přednášce veřejného ochránce práv na Univerzitě v Helsinkách a zúčastnil se části brífinku s novináři.

ESTONSKO — Veřejný ochránce práv zavítal ve dnech 29. až 30. října do Estonska na informační návštěvu, kterou uspořádal justiční kancléř pan Indrek TEDER. Veřejný ochránce práv promluvil k jeho pracovníkům a dlouho diskutoval s kancléřem a jeho zástupcem panem Madisem ERNITSEM. Setkal se s prezidentem Estonska panem Toomasem HENDRIKEM ILVESEM, předsedkyní parlamentu paní Ene ERGMAOVOU a ministrem spravedlnosti panem Reinem LANGEM. Vystoupil s veřejnou přednáškou na Univerzitě v Tartu a jednal se zástupci estonské podnikatelské obce i Estonské asociace soudců. Před odjezdem z Tallinnu se pan DIAMANDOUROS setkal s místopředsedou Komise pro správní záležitosti, kontrolu a boj proti podvodům panem Siimem KALLASEM, aby diskutovali o účelu informační návštěvy.

ESTONSKO — V rámci informační návštěvy veřejného ochránce práv v Estonsku uspořádala Informační kancelář Evropského parlamentu brífink pro nevládní organizace a novináře a dále řadu rozhovorů ve sdělovacích prostředcích, čímž pomohla zvýšit povědomí o návštěvě veřejného ochránce práv. Na snímku je pan DIAMANDOUROS zachycen na brífinku spolu s ředitelkou Informační kanceláře parlamentu paní Kadi HERKÜLOVOU.

ITÁLIE — Evropského veřejného ochránce práv pozvala Národní asociace italských obcí ANCI (*National Association of Italian Municipalities*) ve dnech 2. a 3. června do Palerma na akci, která měla zvýšit povědomí o jeho činnosti. Pan DIAMANDOUROS se setkal se zástupci regionálního úřadu, kterými byli mimo jiné prezident regionální rady pan Alberto CAMPAGNA a starosta Palerma pan Diego CAMMARATA. Veřejný ochránce práv poté odcestoval do Říma na několik setkání, zejména

s prezidentem republiky panem Giorgiem NAPOLITANEM. Promluvil na akci organizované Radou italské advokátní komory a vyměnil si názory s panem Sabinem CASSESEM, soudcem italského ústavního soudu, a panem Sandrem GOZIM, který navrhl vytvořit předlohu zákona k ustavení národního veřejného ochránce práv v Itálii. Pan DIAMANDOUROS se rovněž setkal s ředitelem italského ministerstva pro politiku Společenství panem Robertem ADAMEM a italskými zástupci sítě SOLVIT.

ITÁLIE — Pan DIAMANDOUROS ve dnech 2. až 5. června navštívil Itálii, kam ho pozval generální tajemník organizace ANCI Sicílie pan Andrea PIRAINO, aby promluvil k členům Národní asociace italských obcí (ANCI). Pan DIAMANDOUROS je na snímku zachycen během akce v Palermu, kde popisoval svou práci a typy stížností, kterými se zabývá. Návštěvu evropského veřejného ochránce práv v Palermu pomohl uspořádat veřejný ochránce práv z Misilmeri pan Pierangelo BONANNO.

Všechny tyto návštěvy byly velmi cenné z hlediska zlepšování informovanosti o právech občanů v rámci právních předpisů EU, zviditelnění evropského veřejného ochránce práv a jeho národních protějšků a poskytování informací o právu stěžovat si.

■ Činnost v oblasti sdělovacích prostředků

Veřejný ochránce práv si je vědom důležité úlohy, kterou hrají sdělovací prostředky při vytváření veřejného mínění, rozšiřování diskuse a při zviditelnění jeho služeb ve všech členských

Proaktivní mediální politika představuje ústřední součást jeho činnosti a jeho úsilí o podporu dodržování práv v rámci právních předpisů EU a zlepšování kvality správní praxe.

státech EU. Proaktivní mediální politika představuje ústřední součást jeho činnosti a jeho úsilí o podporu dodržování práv v rámci právních předpisů EU a zlepšování kvality správní praxe.

Hlavní činnosti veřejného ochránce práv v oblasti sdělovacích prostředků v roce 2009 zahrnovaly tiskové konference v Bruselu, kde představil svoji výroční zprávu, dále v Bratislavě, Praze, Helsinkách a Tallinnu, které tvořily součást výše uvedených informačních návštěv. Také tiskové brífinky se zainteresovanými novináři z celé řady novin a tiskových agentur poskytl veřejnému ochránci práv příležitost vysvětlovat svou

V roce 2009 se objevilo rozsáhlé zpravodajství o činnosti veřejného ochránce práv, zejména ve věci stížnosti podané výrobcem mikroprocesorů, společností Intel, ve věci transparentnosti a v souvislosti s Výroční zprávou 2008. Veřejný ochránce práv je na snímku zachycen při poskytování rozhovoru pro europarl tv po rozpravě Parlamentu o činnosti veřejného ochránce práv v roce 2008.

práci pro občany a své názory na relevantní témata. V roce 2009 pan DIAMANDOUROS také poskytl okolo 40 rozhovorů novinářům z tiskových, vysílacích i elektronických médií, a to ve Štrasburku, Bruselu a jinde, zejména během svých informačních návštěv.

V roce 2009 bylo vydáno 21 tiskových zpráv, které byly rozeslány novinářům a jiným zájemcům po celé Evropě. K jejich tématům patřila revize pravidel EU pro přístup veřejnosti k dokumentům, práva cestujících v letecké přepravě, pozdní platby ze strany Evropské komise, financování budov Evropského parlamentu a stížnost podaná výrobcem mikroprocesorů, společností Intel.

Zpravodajství sdělovacích prostředků o činnosti veřejného ochránce práv v roce 2009 se oproti roku 2008 významně zvýšilo, když došlo k nárůstu v počtu tiskových výstřižků o 85 %. To bylo do značné míry dáno velkým rozsahem výše uvedené stížnosti společnosti Intel (viz oddíl 3.3).

■ Publikace

Materiály o činnosti veřejného ochránce práv byly hojně distribuovány v průběhu celého roku, zejména během dnů otevřených dveří, které Evropský parlament v květnu uspořádal v Bruselu a ve Štrasburku.

Zvláštní zájem, co se týká publikací v roce 2009, vyvolal nový styl *výroční zprávy* a nový souhrnný dokument *Přehled 2008*. Veřejnému ochránci práv se dostalo velmi kladné odezvy na

Všechny publikace veřejného ochránce práv jsou k dispozici na jeho internetové stránce <http://www.ombudsman.europa.eu> a lze je získat bezplatně v knihkupectví EU na adrese <http://bookshop.europa.eu>

tyto dvě publikace, které dostaly zcela novou podobu, aby byly uživatelsky přívětivější a přístupné. Obě vyšly ve 23 oficiálních jazycích EU a byly distribuovány klíčovým zainteresovaným subjektům a široké veřejnosti. Všechny publikace veřejného ochránce práv jsou k dispozici na jeho internetové stránce <http://www.ombudsman.europa.eu> a lze je získat bezplatně

v knihkupectví EU na adrese <http://bookshop.europa.eu>

Také v roce 2009 úřad veřejného ochránce práv dokončoval přípravy vytvoření nové vizuální identity instituce, včetně nového loga pro evropského veřejného ochránce práv a pro Evropskou síť veřejných ochránců práv. Nová vizuální identita má být představena v roce 2010.

■ Elektronická komunikace

Komunikace prostřednictvím elektronické pošty

Téměř 60 % všech stížností, které veřejný ochránce práv v roce 2009 obdržel, bylo podáno prostřednictvím internetu. Velká část z nich (72 %) byla přijata na elektronickém formuláři stížnosti, který je k dispozici na internetové stránce veřejného ochránce práv ve 23 jazycích.

V roce 2009 byla hlavní elektronická adresa veřejného ochránce práv použita k odpovědi na celkem 1 850 e-mailů s žádostmi o informace. Těch bylo pro srovnání přibližně 4 300 v roce 2008, 4 100 v roce 2007 a 3 500 v roce 2006. Významný pokles počtu žádostí o informaci přijatých v roce 2009 je z velké části způsoben pronikavým úspěchem nového interaktivního průvodce veřejného ochránce práv na jeho internetové stránce. Ten umožnil lidem, aby získali požadované informace sami, aniž museli podávat žádost. Přibližně v 1 600 případech z 1 850 e-mailů se jednalo o individuální žádosti o informace, jež byly všechny individuálně zodpovězeny příslušnými zaměstnanci úřadu veřejného ochránce práv. Asi 250 e-mailů bylo hromadných a týkaly se především údajných obtíží katalánských televizních programů s vysíláním v regionu Valencie.

Změny na internetové stránce

Dne 5. ledna 2009 evropský veřejný ochránce práv spustil svou novou internetovou stránku. Cílem stránky je poskytnout návštěvníkovi jasné, stručné a snadno srozumitelné informace o tom, co může evropský veřejný ochránce práv udělat. Nabízí přehled toho, čeho se veřejnému ochránci práv dosud

podařilo dosáhnout, a vysvětluje, jak podat stížnost. Stránka byla po celý rok pravidelně aktualizována o rozhodnutí, shrnutí případů, tiskové zprávy, podrobnosti o nadcházejících akcích a publikace.

Zvláštní pozornost zasluhuje interaktivní průvodce veřejného ochránce práv, který má pomáhat jednotlivcům zjistit nejvhodnější orgán, na který se mají se svou stížností obrátit. Tato služba se

V roce 2009 vyhledalo a dostalo pomoc veřejného ochránce práv prostřednictvím interaktivního průvodce více než 26 000 lidí.

osvědčuje jako užitečná zejména pro občany, podniky a další organizace po celé Evropě. V roce 2009 vyhledalo a dostalo pomoc veřejného ochránce práv prostřednictvím interaktivního průvodce více než 26 000 lidí. Nejčastěji poskytovanou radou bylo kontak-

tovat se stížností evropského veřejného ochránce práv, po níž následovala rada obrátit se na Europe Direct, informace o úloze Evropské komise při zajišťování aplikace práva EU a rada obrátit se na národního nebo regionálního veřejného ochránce práv.

Od 1. ledna do 31. prosince 2009 internetové stránky veřejného ochránce práv zaznamenaly asi 340 000 jednotlivých návštěvníků, kteří si dohromady prohlédli přes 4 miliony stránek. Největší počet návštěvníků pocházel ze Španělska, dále z Itálie, Německa, Francie a Belgie.

Aby internetová stránka veřejného ochránce práv zůstala na předním místě mezi internetovými stránkami EU, účastnil se úřad veřejného ochránce práv po celý rok 2009 práce interinstitucionálního edičního výboru pro internet (CEiii).

Zdroje

TATO kapitola podává přehled zdrojů, které byly dány k dispozici úřadu veřejného ochránce práv v roce 2009. Obsahuje popis práce provedené jednotlivými odbory a odděleními v rámci úřadu a také úsilí vynaložené k zajištění hladkého toku informací mezi zaměstnanci a k podpoře příležitostí profesního rozvoje. Druhá část kapitoly je věnována rozpočtu veřejného ochránce práv.

5.1 Zaměstnanci

Aby úřad mohl řádně provádět úkoly spojené s řešením stížností na nesprávný úřední postup ve 23 jazycích Smlouvy a se zvyšováním informovanosti občanů o činnosti veřejného ochránce práv,

Pravidelné schůze zaměstnanců spojené s každoročním setkáním zaměstnanců pomáhají informovat všechny pracovníky o vývoji v úřadu a povzbudit je k úvahám o tom, jak jejich práce přispívá k dosažení cílů instituce.

má vysoce kvalifikované zaměstnance hovořící mnoha jazyky. Pravidelné schůze zaměstnanců spojené s každoročním setkáním zaměstnanců pomáhají informovat všechny pracovníky o vývoji v úřadu a povzbudit je k úvahám o tom, jak jejich práce přispívá k dosažení cílů instituce.

■ Setkání zaměstnanců

Setkání zaměstnanců evropského veřejného ochránce práv tvoří nedílnou součást jeho strategického plánování, zejména tím, že poskytují inspiraci a užitečný návod pro tvorbu politiky a přípravu ročního plánu řízení. Tvoří součást každoročního cyklu akcí, jež poskytují zaměstnancům i stážistům možnost podělit se o názory na témata přímo související s činností veřejného ochránce práv. Závěry vzešlé z těchto setkání pomáhají veřejnému ochránci práv formovat strategické cíle, jež pak řídí činnost každého oddělení.

Setkání zaměstnanců tvoří součást každoročního cyklu akcí, které zaměstnancům a stážistům dávají příležitost podělit se o názory na témata přímo související s činností veřejného ochránce práv. Setkání zaměstnanců v roce 2009 se uskutečnilo ve dnech 11. až 13. února a soustředilo se na téma „Společná práce“. Konkrétními projednávanými tématy byly: vyřizování stížností, jednání s institucemi, používání jednoduchého jazyka a informování, zapojování a oceňování personálu.

Setkání zaměstnanců v roce 2009 se uskutečnilo ve dnech 11. až 13. února a soustředilo se na téma „Společná práce“. Po setkání personálu v roce 2008, které se zaměřilo na identitu instituce a koncepci řádné správy, se setkání personálu v roce 2009 soustředilo více na vnitřní chod úřadu. V rámci příprav na setkání byli zaměstnanci vyzváni, aby vyplnili stejný dotazník sebehodnocení, jaký byl použit při setkání v roce 2006. To mělo umožnit přímé srovnání mezi dosaženými výsledky s cílem zjistit dosažený pokrok a oblasti, na které je třeba se ještě zaměřit. Výsledky a analýza dotazníku byly zohledněny při stanovení konečného programu prezentací a diskusních témat pro setkání.

Stejně jako v předchozích případech bylo i třetí setkání vnímáno zaměstnanci jako velmi pozitivní zkušenost. Další setkání je naplánováno na únor 2010.

■ Schůze zaměstnanců

Pravidelné schůze zaměstnanců jsou svolávány ve snaze zajistit hladký tok informací mezi zaměstnanci a podpořit příležitosti profesního rozvoje. Pořad jednání těchto schůzí zpravidla zahrnuje přehled nedávných a budoucích aktivit, který podává veřejný ochránce práv, jakož i prezentaci vývoje ve správní, právní a politické oblasti, který má na tuto instituci vliv. Na schůzích zaměstnanců hrají aktivní úlohu také generální tajemník a vedoucí odborů a oddělení. Během daného roku se schůze zaměstnanců konaly 10. července a 11. prosince a byly užitečným fórem pro diskusi a sdílení informací.

Aby napomohl informování zaměstnanců o vývoji v ostatních orgánech EU, zve k prezentacím na relevantní témata veřejný ochránce práv také externí přednášející. Dne 20. listopadu 2009 přijel do Štrasburku předseda Tribunálu pan Marc JAEGER, aby promluvil na téma „Zásada řádné správy v právu Společenství“. Na snímku je zachycen s veřejným ochráncem práv.

Aby napomohl informování zaměstnanců o vývoji v ostatních orgánech EU, zve k prezentacím na relevantní témata veřejný ochránce práv také externí přednášející. Dne 20. listopadu 2009 přijel do Štrasburku předseda Tribunálu pan Marc JAEGER, aby promluvil na téma „Zásada řádné správy v právu Společenství“. Tato vynikající prezentace dala podnět k řadě otázek a komentářů na téma, které má pro činnost veřejného ochránce práv ústřední význam.

Veřejný ochránce práv a zaměstnanci jeho úřadu

Následující text poskytuje přehled struktury úřadu veřejného ochránce práv a některé základní informace o veřejném ochránci práv a vedoucích pracovnících jeho úřadu. V závěru naleznete stručný popis role výboru zaměstnanců úřadu veřejného ochránce práv a inspektora ochrany údajů.

Evropský veřejný ochránce práv

P. Nikiforos DIAMANDOUROS — EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

P. Nikiforos DIAMANDOUROS se narodil dne 25. června 1942 v Aténách v Řecku. Dne 15. ledna 2003 byl zvolen evropským veřejným ochráncem práv a své funkce se ujal dne 1. dubna 2003. Dne 11. ledna 2005 byl opětovně zvolen na pětileté funkční období.

V letech 1998 až 2003 byl prvním národním veřejným ochráncem práv v Řecku. V době od roku 1993 do srpna 2009 (v období 2003 až 2009 uvolněn) byl také profesorem srovnávací politiky na katedře politologie a veřejné správy Aténské univerzity. V letech 1995 až 1998 byl ředitelem a předsedou Řeckého národního střediska pro sociální výzkum (EKKE).

Bakalářský titul z politologie získal na Univerzitě v Indianě (1963) a magisterský titul (1965) i tituly M.Phil. (1969) a Ph.D (1972) ve stejném oboru na Kolumbijské univerzitě. Předtím, než se stal vyučujícím na Aténské univerzitě v roce 1988, vyučoval a prováděl výzkum na Státní univerzitě v New Yorku a na Kolumbijské univerzitě (1973–1978). V letech 1980 až 1983 byl ředitelem vývoje na Aténské akademii v Aténách v Řecku. V letech 1983 až 1988 byl programovým ředitelem pro západní Evropu a pro Blízký východ a severní Afriku v Radě pro výzkum ve společenských vědách v New Yorku. V letech 1988 až 1991 byl ředitelem řeckého Institutu pro mezinárodní a strategická studia v Aténách, politicky orientované výzkumné organizace zřízené za společné finanční podpory Fordovy a MacArthurovy nadace. V roce 1997 byl jmenován hostujícím profesorem politologie v Centru Juana Marche pro vyšší studia společenských věd (Madrid).

Byl předsedou řecké Asociace pro politologii (1992–1998) a Asociace moderních řeckých studií ve Spojených státech (1985–1988). V letech 1999 až 2003 působil jako člen řecké Národní komise pro lidská práva, od roku 2000 do roku 2003 byl zároveň členem řecké Národní rady pro správní reformu. V letech 1988 až 1995 byl spolupředsedou podvýboru pro jižní Evropu v Radě pro výzkum ve společenských vědách v New Yorku, jehož činnost je financována z grantu Nadace Volkswagenu. Je také jedním z hlavních editorů řady o nové jižní Evropě a příjemcem výzkumných grantů Fulbrightovy nadace a Národní nadace pro společenské vědy.

Často publikuje na téma politika a dějiny Řecka, jižní Evropy a jihovýchodní Evropy, konkrétně na téma demokratizace, budování státu a národa a vztah mezi kulturou a politikou. ■

— Sekretariát evropského veřejného ochránce práv

Sekretariát evropského veřejného ochránce práv odpovídá za provoz osobní kanceláře veřejného ochránce práv a poskytuje veřejnému ochránci práv rady. Plní také řadu administrativních úkolů, mimo jiné poskytuje rady o vztazích s dalšími orgány EU, organizuje pracovní program veřejného ochránce práv, koordinuje příchozí i odchozí poštu, zabývá se protokolárními aspekty činnosti úřadu a provádí všeobecné sekretářské práce.

Generální tajemník

Generální tajemník je odpovědný za strategické plánování v rámci úřadu a za kontrolu obecné administrativy úřadu. Veřejnému ochránci práv radí ohledně struktury a řízení úřadu, plánování

Generální tajemník je odpovědný za strategické plánování v rámci úřadu a za kontrolu obecné administrativy úřadu.

činnosti úřadu a monitorování jeho práce a výkonnosti. Konkrétně s ohledem na činnost právního odboru generální tajemník veřejnému ochránci práv radí ohledně právní strategie, pomáhá a radí

při vyřizování stížností a vedení šetření. Koordinuje také vztahy mezi úřadem veřejného ochránce práv a ostatními evropskými orgány a klíčovou roli hraje při rozvíjení vztahů s úřady veřejných ochránců práv v celé Evropě a při komunikaci s evropskými občany.

Ian HARDEN — GENERÁLNÍ TAJEMNÍK

Ian HARDEN se narodil dne 22. března 1954 v Norwichi v Anglii. Vystudoval práva na *Churchill College* v Cambridgi, kde v roce 1975 získal titul BA s vyznamenáním a v roce 1976 titul LLB. Po absolutoriu nastoupil na právnickou fakultu Univerzity v Sheffieldu, kde od roku 1976 do roku 1990 působil jako asistent, od roku 1990 do roku 1993 jako odborný asistent, od roku 1993 do roku 1995 jako docent a v roce 1995 se stal profesorem v oboru veřejné právo. Do úřadu evropského veřejného ochránce práv nastoupil v roce 1996 jako hlavní právní poradce, následně byl vedoucím sekretariátu (1997–1999) a v roce 2000 se stal vedoucím právního odboru. Dne 1. srpna 2006 byl jmenován generálním tajemníkem úřadu veřejného ochránce práv. Je autorem nebo spoluautorem řady publikací o právu EU a veřejném právu včetně *The Contracting State* (Stát a veřejné zakázky) (Buckingham: Open University Press, 1992); *Flexible Integration: Towards a more effective and democratic Europe* (Flexibilní integrace: k efektivnější a demokratičtější Evropě) (Londýn CEPR, 1995) a *European Economic and Monetary Union: The Institutional Framework* (Evropská hospodářská a měnová unie: institucionální rámec) (Kluwer Law International, 1997). Je členem sdružení *Association française de droit constitutionnel* a Skupiny pro parlamentní studia ve Spojeném království a čestným profesorem univerzity v Sheffieldu. ■

Právní odbor

Právní odbor se skládá především z právníků, jejichž hlavním úkolem je analyzovat stížnosti zaslané evropskému veřejnému ochránci práv a provádět šetření pod dohledem vedoucího právního odboru a čtyř vedoucích právních oddělení. Kromě toho, že řídí odbor, je vedoucí právního odboru také poradcem veřejného ochránce práv v oblasti právní strategie a směřování instituce.

Právní odbor se skládá především z právníků, jejichž hlavním úkolem je analyzovat stížnosti zaslané evropskému veřejnému ochránci práv a provádět šetření pod dohledem vedoucího právního odboru a čtyř vedoucích právních oddělení.

V roce 2009 měl právní odbor celkem 25 zaměstnanců, kterými byli vedoucí právního odboru, čtyři vedoucí právních oddělení, tři hlavní právní poradci, 14 právníků, dva právníci-lingvisté a asistentka vedoucího právního odboru. Během daného roku pracovalo v právním odboru 21 stážistů.

João SANT'ANNA — VEDOUcí PRÁVNÍHO ODBORU

João SANT'ANNA se narodil dne 3. května 1957 v Setúbalu v Portugalsku. V letech 1975 až 1980 studoval práva na Univerzitě v Lisabonu a v roce 1981 se stal členem advokátní komory v Lisabonu. V letech 1980 až 1982 působil jako právník právního a administrativního odboru portugalského ministerstva vnitra pro lisabonský region. V letech 1982 až 1984 pokračoval ve studiu práv na Univerzitě Ludwiga-Maximiliana a v Institutu Maxe Plancka v Mnichově, přičemž se zaměřil na oblast duševního vlastnictví. Po svém návratu do Portugalska v roce 1984 byl jmenován vedoucím právního a administrativního odboru portugalského ministerstva vnitra pro lisabonský region. V roce 1986 se stal úředníkem Evropského parlamentu, kde pracoval v generálních ředitelstvích pro informace a vztahy s veřejností, pro výzkum, pro personál a finance a nakonec v právním oddělení Evropského parlamentu. Do úřadu evropského veřejného ochránce práv nastoupil v roce 2000 ve funkci vedoucího administrativního a finančního odboru. Vedoucím právního odboru byl jmenován dne 1. července 2007. ■

— Vedoucí právního odboru

Každý vedoucí právního oddělení dohlíží na tým právníků a stážistů a kontroluje zajištění vysoké kvality vyřizování stížností. Vedoucí právních oddělení pomáhají vedoucímu právního odboru zajistit přesnost, včasnost a soudržnost práce odboru. To zahrnuje podporu a monitorování dodržování vnitřních postupů, norem a lhůt. Vedoucí právních oddělení mají rovněž své vlastní úkoly, podobné těm, jež mají právníci a které jsou popsány níže. Zastupují také veřejného ochránce práv na některých veřejných akcích. Všichni jsou podřízeni vedoucímu právního odboru, s nímž se pravidelně schází.

V současné době jsou vedoucí právních oddělení čtyři. Jsou jimi, podle abecedního pořádku, pan Peter BONNOR, který je Dán a pracuje v úřadu veřejného ochránce práv od roku 1998, pan Gerhard GRILL, který je Němec a nastoupil do úřadu veřejného ochránce práv v roce 1999, paní Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA, Polka, která nastoupila v roce 2003, a pan Fergal Ó REGAN z Irska, který nastoupil v roce 2006.

— Právníci

Právníci se zabývají stížnostmi, které mohou být veřejnému ochránci práv předloženy v kterémkoliv z 23 jazyků Evropské unie, tj. jazyků Smlouvy. Navrhují také a provádějí šetření z vlastního podnětu, odpovídají na žádosti občanů o informace, poskytují veřejnému ochránci práv pomoc v právních záležitostech, jsou poradci v oblasti právních postupů, vývoje a tradic svých příslušných členských států a prezentují činnost veřejného ochránce práv.

Administrativní a finanční odbor

Administrativní a finanční odbor odpovídá za veškerou činnost úřadu veřejného ochránce práv, která přímo nesouvisí s posuzováním stížností a vedením šetření. Od 1. července 2008 se odbor

Administrativní a finanční odbor odpovídá za veškerou činnost úřadu veřejného ochránce práv, která přímo nesouvisí s posuzováním stížností a vedením šetření.

skládá ze čtyř oddělení popsanych níže a sekretariátu pro zpracování stížností. Vedoucí administrativního a finančního odboru celkově koordinuje práci odboru. V této funkci odpovídá za celkovou organizaci a provoz úřadu a za personální politiku úřadu, navrhuje a provádí jeho rozpočtovou a finanční strategii a zastu-

puje veřejného ochránce práv na celé řadě interinstitucionálních fór. V roce 2009 měl tento odbor celkem 34 zaměstnanců.

João SANT'ANNA

VEDOUcí ADMINISTRATIVNíHO A FINANČNíHO ODBORU (NA PŘECHODNOU DOBU) ■

— Sekretariát pro zpracování stížností

Sekretariát pro zpracování stížností odpovídá za registraci, rozdělování a sledování stížností podaných evropskému veřejnému ochránci práv. Sekretariát se stará o to, aby všechny stížnosti byly zaneseny do databáze, potvrzeny a předány právnímu odboru. Odpovídá za zpracování veškeré příchozí i odchozí pošty související se stížnostmi, zajišťuje aktualizaci záznamů o stížnostech v databázi během celého postupu vyřizování stížnosti, monitoruje dodržování lhůt, zpracovává statistiky o stížnostech a archivuje dokumentaci týkající se stížností. Vedoucím sekretariátu pro zpracování stížností je pan Peter BONNOR.

— Administrativní a personální oddělení

Úkoly administrativního a personálního oddělení jsou rozsáhlé. Zajišťuje nábor a personální řízení, zabývá se příchozí a odchozí poštou, je odpovědný za telefonní ústřednu a kancelářskou infrastrukturu, koordinuje překlady dokumentů, organizuje a spravuje právní referenční knihovnu a odpovídá za koncepci dokumentace a archivů úřadu. Toto oddělení má rovněž odpovědnost za koncepci informačních technologií úřadu a zajišťuje potřeby úřadu v oblasti IT, přičemž tuto úlohu plní v úzké spolupráci s Evropským parlamentem. Vedoucím tohoto oddělení je pan Alessandro DEL BON, který má německé a italské občanství a který nastoupil do úřadu veřejného ochránce práv v roce 1998.

— Rozpočtové a finanční oddělení

Rozpočtové a finanční oddělení zajišťuje, aby úřad veřejného ochránce práv dodržoval platná finanční pravidla a zajišťoval hospodárné a účinné používání dostupných prostředků a jejich náležité krytí. Toto oddělení je rovněž odpovědné za vytváření a uplatňování příslušných mechanismů vnitřní kontroly, které jsou pro dosažení těchto cílů nezbytné. Tyto povinnosti vyplývají ze skutečnosti, že evropský veřejný ochránce práv má samostatný rozpočet. Rozpočet připravují a plní finanční referenti pod vedením pověřené schvalující osoby. Vedoucím oddělení je pan Loïc JULIEN, který je Francouz a zaměstnancem úřadu veřejného ochránce práv se stal v roce 2005.

— Oddělení komunikací

Oddělení komunikací je odpovědné za vytváření publikací a propagačních materiálů veřejného ochránce práv, za údržbu a vývoj jeho internetových stránek a za vizuální identitu instituce. Oddělení rovněž koordinuje Evropskou síť veřejných ochránců práv a obecněji vztahy se sdruženími

veřejných ochránců práv v Evropě i jinde. Vedoucím tohoto oddělení je pan Ben HAGARD, britský státní příslušník, který nastoupil do úřadu veřejného ochránce práv v roce 1998.

— Oddělení pro sdělovací prostředky, podniky a občanskou společnost

Oddělení pro sdělovací prostředky, podniky a občanskou společnost pomáhá veřejnému ochránci práv komunikovat s občany a organizacemi, kteří by mohli potřebovat jeho služby. Pomáhá zvyšovat v Evropské unii povědomí o činnosti veřejného ochránce práv. Oddělení udržuje a rozvíjí vztahy se sdělovacími prostředky, organizuje informační návštěvy a akce veřejného ochránce práv a je ve spojení s ostatními orgány EU v rámci komunikačních iniciativ. Členové tohoto oddělení jsou rovněž odpovědní za psaní jeho publikací a projevů. Vedoucím oddělení je paní Rosita AGNEWOVÁ, která pochází z Irska a v úřadu veřejného ochránce práv začala pracovat v roce 2001.

— Výbor zaměstnanců

Výbor zaměstnanců úřadu veřejného ochránce práv zastupuje zájmy zaměstnanců a podporuje neustálý dialog mezi úřadem a zaměstnanci. Výbor zaměstnanců výraznou měrou přispěl k bezproblémovému fungování úřadu tím, že poskytuje prostředek pro vyjádření názorů zaměstnanců, a tím, že administrativu upozorňuje na obtíže týkající se výkladu a uplatňování příslušných předpisů. Výbor zaměstnanců předkládá návrhy týkající se organizace a fungování úřadu a návrhy ohledně zlepšování životních a pracovních podmínek zaměstnanců. V této souvislosti sehrál výbor zaměstnanců významnou úlohu během každoročních setkání zaměstnanců od roku 2006.

V současnosti jsou ve výboru tři volení členové, jmenovitě předseda pan Daniel KOBLENCZ, paní Elodie BELFYOVÁ a pan Christopher MILNES.

— Inspektor ochrany údajů

Všechny instituce EU mají inspektora ochrany údajů, který spolupracuje s evropským inspektorem ochrany údajů a zajišťuje, že při zpracování údajů nejsou narušována práva a svobody subjektů údajů. Inspektor ochrany údajů rovněž zajišťuje, že budou správci údajů i subjekty údajů informováni o svých právech a povinnostech podle nařízení 45/2001¹. Od března 2006 je inspektorem ochrany údajů v úřadu evropského veřejného ochránce práv pan Loïc JULIEN.

5.2 Rozpočet

■ Rozpočet v roce 2009

Od 1. ledna 2000 je rozpočet veřejného ochránce práv samostatným oddílem rozpočtu Evropské unie (v současné době se jedná o oddíl VIII)². Dělí se na tři hlavy. Hlava 1 obsahuje platy, příspěvky a další výdaje spojené se zaměstnanci. Hlava 2 obsahuje výdaje na budovy, nábytek a zařízení a různé provozní výdaje. Hlava 3 obsahuje výdaje spojené s obecnými činnostmi, které úřad vykonává.

Výše rozpočtových prostředků v roce 2009 činila 8 906 880 EUR.

1. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. L 8, 2001, s. 1.

2. Nařízení Rady (ES, ESUO, Euratom) č. 2673/1999 ze dne 13. prosince 1999, kterým se mění finanční nařízení ze dne 21. prosince 1977 o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, Úř. věst. L 326, 1999, s. 1.

■ Interinstitucionální spolupráce

Aby zajistil nejlepší možné použití prostředků a zabránil nežádoucí duplicitě zaměstnanců, spolupracuje veřejný ochránce práv podle možností s dalšími orgány EU. Přestože jsou tyto služby samo-

Aby zajistil nejlepší možné použití prostředků a zabránil nežádoucí duplicitě zaměstnanců, spolupracuje veřejný ochránce práv podle možností s dalšími orgány EU.

zřejmě účtovány evropskému veřejnému ochránci práv, umožňuje tato spolupráce značné úspory v rozpočtu EU. Veřejný ochránce práv spolupracuje zejména s:

(i) Evropským parlamentem ve věci vnitřní kontroly a účetnictví i technických služeb, včetně budov, informačních technologií,

komunikací, zdravotnických služeb, odborné přípravy, překladů a tlumočení;

(ii) Úřadem pro publikace Evropské unie ohledně různých aspektů publikací;

(iii) Překladatelským střediskem pro instituce Evropské unie, které provádí mnoho překladů potřebných pro činnost veřejného ochránce práv v zájmu občanů.

■ Rozpočtová kontrola

Interní auditor veřejného ochránce práv pan Robert GALVIN provádí pravidelné kontroly systémů vnitřní kontroly a finančních operací úřadu s cílem zajistit za účelem zajištění účinné řízení prostředků.

Stejně jako ostatní orgány EU podléhá úřad evropského veřejného ochránce práv rovněž auditu Evropského účetního dvora.

Jak kontaktovat evropského veřejného ochránce práv

Poštou

Evropský veřejný ochránce práv
1 Avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
67001 Strasbourg Cedex
FRANCIE

Telefonicky

+33 3 88 17 23 13

Faxem

+33 3 88 17 90 62

E-mailem

eo@ombudsman.europa.eu

Na internetových stránkách

<http://www.ombudsman.europa.eu>

Evropský veřejný ochránce práv
šetří stížnosti týkající se nesprávného
úředního postupu orgánů,
institucí nebo jiných subjektů EU.

→→→ <http://www.ombudsman.europa.eu>

Evropský veřejný ochránce práv
1 Avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
67001 Strasbourg Cedex
FRANCIE

Úřad pro publikace

ISBN 978-92-9212-199-0 · ISSN 1725-9711 · DOI 10.2869/16219 · QK-AA-10-001-CS-C